

መጽሐፍ ኦገስጢን (ሥነ ፍጥረት ሽዱሽተ መዓልቲ)

ለእግዚአብሔር ምድር በምልክት፡ ዓለምን ወኮሎ፡ እለ ይነብሩ ውስቴታ።
ወውእቱ በባሕር ሣረራ። ወበአፍላግኒ ውእቱ አጽንዓ። መዝ. 23:1-3።

ሰማያት ክብሪ እግዚአብሔር ይነግራ፡ ጠፈር ከአ ግብሪ እግዚአብሔር
ይነግር መዝ. 19:1

ብመጀመርታ ሰማይን ምድርን ፈጠረ ዘፍ. 1:1-26።
እቲ ዓለም ካብ ዚፍጠር ጀሚሩ ተራእዩ ዘይፈልጥ ባህርይ እግዚአብሔር
ማለት ዘለዓለማዊ ኃይሉን መለኮቱን ብፍጥረቱ አጸቢቹ ተጋህደ
ሮማ. 1:20።

ትግርኛ

አሰናዳኝ ተርጓሚ

መ/ሄኖክ ገብረሚካኤል

ጥር 2005 ዓ.ም.ግ/ 2013 ዓ.ም.ፈ.

በረከተ ገጽ (ህያብ)
ካብ: _____
ናብ: _____
ብምክንያት _____
ዕለት: _____

መሰል አሰናዳኢ ብሕጊ ዚተሓለወ እዩ፡
 ካብዚ ብኸፊል ይኹን ብምሉኡ ብዘይ
 ፍቓድ አሰናዳኢ ኪጎተምን፡ ኪሰኣልን፡
 ኪውሰድን፡ አይፍቀድን እዩ።

መቅድም

መቅድም ማለት ናብ ቤት ንምእታው ኣፍ ደገ ማዕጾ ምኽፋት ከም ካብ ፍረ ነገር ናይቲ መጽሓፍ ኣቕዲሙ ዚርከብ ጽሑፍ ማለት እዩ፡ “ይደልዎ ለዘያነብብ ቅድመ ይዝክር ስሞ ለበዓለ መጽሐፍ ወእምዝ ያንብብ ወይምሀር” መጽሓፍ ዜንብብ ሰብ ኣቕዲሙ ስም ደራስን ታሪኽን ምፍላጥን ምርዳእን ድኅሪኡ ነቲ መጽሓፍ ምንባብን ምትርጓምን ይግባእ” ኢሉ ዮሐንስ ኣፈወርቅ ከምዝነገረና መቅድም ስለዚ እዩ ኣቕዲሙ ዚጸሓፍ። በዚ መሠረት ድማ ነዚ መጽሓፍ ኣክሲማሮስ እዚ መቅድም እዚ ተዋህቦ። ስም እዚ መጽሓፍ እዚ ሽዱሽተ መዓልቲ ማለት እዩ። ናይ ሽዱሽተ መዓልቲ ሥነ ፍጥረት ኣምሊኡን ኣስፊሑን ዚናገር ዕሥራን ክልተን ሥነ ፍጥረት ኢሉ ዚቈጽር ናይ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ መጽሓፍ እዩ። (መጽሐፈ ሰዋስው ወግስ፡ መዝገበ ቃላት ሐዲስ ገጽ. ፪፻፲፱)።

ናይ ሽዱሽተ ዕለታት ፍጥረታት ሥነ ፍጥረት ኣፈጣጥራ ከመይ እዩ፤ እንተበሉ ሥላሴ ቅድሚኳ ዓለም ብሓድነትን ብሠለስትነትን ክለዉ፡ ሓድነቶም ንሠለስትነቶም ከይጠቐሉ፡ ሠለስትነቶም ንሓድነቶም ከይከፈሉ፡ ብሓድነትን፡ ብሠለስትነትን፡ ኪሥለሱን ኪቐደሱን ኪምስገኑን ጸንሑ። ደጋር ግና ዓለም ንፍጠር ኢሎም ሓሰቡ፡ ሓሲቦም ከኣ ይተረፉን ፈጠሩ።

፩. ዘኣምጽኦ ኩሎ በቃለ ኀይሉ እምነብ ኢህሎ፡ ወእምነብ ኣልቦ ኀብ ቦ፡ ነዚ ዓለም እዚ ካብ ዘይምንባር ናብ ምንባር፡ ካብ ዘይምህላው ናብ ምህላው ኣምጺኦም ፈጠሩ።

፪. እስመ ውእቱ ይቤ ወኮኑ ወውእቱ ኣዘዘ ወተፈጥሩ፡ መዝ. ፻፵፰፡፭-፮ ንሱ በለ እሞ ኮኑ፡ ንሱ ኣዘዘ እሞ ተፈጥሩ መዝ. 148፡5-6። ነዚ ዓለም እዚ ምፍጣሮም ሓድነቶም፡ ሠለስትነቶም ጐይትነቶም፡ ሃብቶም እዩ እምበር ጐዳይ ነይርዎም፡ ጐዳይ ኪምልኣሎም ኣይኮነን።

፫. እስመ ኣነ ኣምላክ ኢይርኀብ ወኢይጸምእ ወኢይደክም ኢሳ. ፵፡፳፰-፴፩

ኣነ ኣምላክ ኣይጠሚ፡ ኣይጸምእን፡ ኣይደክምን እየ ኢሳ. 40፡28-31። ባህርይ ሰብ ግና ጠማዪ፡ ጸማኢ፡ ሓማሚ፡ ደኻሚ፡ መዋቲ፡ እዩ። ሰብ ክሥወር እንተበለ፡ ሓጽር፡ መጋረጃ፡ መኸወሊ፡ ይደሊ። ሥላሴ ግና ክንሥወር እንተበለ፡ ሓጽር መጋረጃ መኸወሊ ኣይደልዩን እዮም። ብገዛእ ባህርዮም ይሥወሩ።

፬. ለሊክ ብክ ተከደንክ ወለሊክ ኣንጦላዕክ ሥወር ብክ ኀይልክ ወክዱን

ብከ ዕበይከ።

ዕበይትካ ብኣኻ ሥወር እዩ፡ ኃይልኻውን ብኣኻ ሥወር እዩ፡ ንስኻ ባዕልኻ ኃረድካ፡ ንስኻ ባዕልኻ ንባዕልኻ ሠወርካ። (ቅዱ. ዮሐ. ወል. ነገድጓድ)።

፩. እስመ እንዘ ኅቡእ ክሡት ኣንተ ወታስተርኣ. ለፍቁራኒከ

ንስኻ ተሠዊርካ ክንስኻ ክሡት ኢኻ፡ ንፍቁራንካ ትግለጸሎም።

ሰብ ክግለጽ እንተበለ፡ ብርሃን፡ መብራህቲ፡ ይደሊ። ሥላሴ ግና ክንግለጽ

እንተበለ፡ ብርሃን፡ መብራህቲ ኣይደልዩን እዮም። ብገዛእ ባህርይኦም ይግለጹ።

ሰብ ኣብ ሕይወቱ ሞት፡ ኣብ መንግሥቱ ሕልፈት ኣለዎ። ሥላሴ ግና ኣብ

ሕይወቶም ሞት፡ ኣብ መንግሥቶም ሕልፈትን ስዕረትን የብሎምን።

፪. ወኣልቦ ማኅለቅት ለመንግሥቱ ሉቃ. ፩፡፴፫-፴፬

ንመንግሥቱ መፈጸምታ የብሉን ሉቃ. 1፡33-34።

፫. ዘእምቅድመ ዓለም መንግሥቱ ሰፋኒት (ትምህ፡ ኅቡ)

መንግሥቱ ቅድሚ ዓለም ትገዝእ ነበረት። መንግሥቱ ንዘለዓለም ጸኒዓ እያ ትነብር።

ንሥላሴ ጉዳይ የብሎምን ካብ በሉ፡ ስለምንታይ ደኣ እሞ ነዚ ዓለም እዚ

ፈጠርዎ፤ እንተበለ፡ ፍጡር ንፈጣሪኡ ምእንቲ ኪፈልጥ ረብሕኡን ጥቕሙን

ስለ ዝኾነ ስለዚ ነዚ ዓለም እዚ ፈጠርዎ።

ፈጣሪኦም ፈሊጦም ዚጥቀሙ ሰብን መላእኽትን እዮም። እቲ ዚተረፈ ፍጥረት

ደኣ ንምንታይ ፈጠርዎ፤ እንተበለ፡ ንሕና ክንበልዎ፡ ክንሰትዮ፡ ክንሠርሓሉን

ክንመሃረሉን እዩ።

፬. ስምዑኬ መድምማቲሁ ለእግዚአብሔር በእንቲአሁ ኩልክሙ ደቂቀ ኣዳም

ያበጽሕ ለክሙ ነገረ። ኩሎ ዘኮነ እምጥንቱ እስከ ኣመ ይትነፋሕ ቀርን

በበመትልወ፡ ወእመሰ ይትከህል እምደለዎሙ ይስምዑ ዘንተ ኩሉ ፍጥረት

ከመ ያእምሩ ኪነቶ ለኬንያሆሙ፡ እለ ይነቡኒ ወእለ ኢይነቡኒ ኅቡረ ይባርክዎ

ለእግዚአብሔር ስቡሕኒ ውእቱ ወልዑልኒ ውእቱ ለዓለም (መዝ. ሠለስተ ደቂቅ

፩፡፴፫-፴፬)

እቶም ኩሎም እግዚአብሔር ዚፈጠርዎ ፍጥረታት፡ ንእግዚአብሔር

የመስግንዎ። ንሱ ምስጉን ንዘለዓለመ ዓለም ልዕል ዚበለ እዩ (ሠለስቱ ደቂ.

1፡33-34)። ንሕና እንበልዎም፡ እንሰትዮም፡ እንሠርሖም መነ መን እዮም፤

እንተበለ፡ ኣዝርእቲ ኣትክልቲ፡ መዓር፡ ጸባ፡ ንበልዎም ንሰትዮም። ላም ፡ በጊዕ፡

ጤል፡ ሓሪድና ንበልዎም፡ ፈረስ፡ በቕሊ፡ ገመል ንውጥሖም። ዕፀዋት ቤት

መሥርሒ መሳገሪ ድልድል ጌርና ኣብ ባሕሪ ንኸይንጠልቕ፡ ኣብ ጸድፊ

ንኸይንወድቕ ንሳገረሉ። እንመሃረሎምከ መነ መን እዮም፤ እንተበለ፡ ናይ

ፀሓይን ሓውን ማይን ሓድነትን ሠለስትነትን ኣለዎም ንሕና በዚኣቶም ናይ

ሥላሴ ሓድነትን ሠለስትነትን ንፈልጥ።

፱. ወኩሉ ተፈጥረ ለመፍቅደ ነባብያን ቦ እምኔሆሙ ለምህር፡ ወቦ እምኔሆሙ

ለተገብሮ፡

ከምቲ ኣረጋዊ መንፈሳዊ “ካብዚ ኹሉ ዚተፈጥረ ፍቓድ ሰብ ዘይፍጽም የልቦን” ዚበሎ እዩ።

፲. ወለእመ ፈቀድከ ሰማዕተ አማናዌ ታእምር፡ እምአፍአ ብከ መምህር ወመገሥፅ ዘይመርሐከ ንብ ዝንቱ (ማር ይሰሓቅ 1 ኣንቀጽ 2) ህልውና እዚኣብሔር ክትፈልጥ እንተደሊኻ መምህርን ምስክርን ኮይኑ፡ ናብ ምፍላጥ እግዚኣብሔር ዚመርሓካ ሥነ ፍጥረት ኣሎካ ማለት እዩ (ማር. ይሰ. 1፡2)።

፲፩. ወዘኢያስተርኢ እግዚኣብሔር እምፍጥረተ ዓለም ይትወዕቅ በፍጥረቱ በሐልዮ ወበኣእምሮ ወከመዝ ይትአመር ኃይሉ ወመለኮቱ ዘለዓለም ሮሜ. ፩፡፳፩-፳፪

“እቲ ዓለም ካብ ዚፍጠር ጀሚሩ ተራእዩ ዘይፈልጥ ባህርይ እግዚኣብሔር ማለት ዘለዓለማዊ ኃይሉን መለኮቱን ብፍጥረቱ ኣጸቢቐ ተጋህደ። ሮሜ. 1፡21-22። ፻፶፯

፲፪. ኣኮ ዘብዩ መፍቅድ ከመ እርኩብ ኣሐደ እምእሉ ወእስኣል መባሕተ ዘእንበለ ሰብሐት ንጹሕ፡ ኣነ እሴባሕ ሎሙ ውስተ መዛግብትዮ ለዓለም ። ሄኖ. ፲፯፡፲፮-፲፰።

ንሱ በቶም ኩሎም ኣብ ሰማያት መላእኽትን ኣብ ልዕልና ዘለዉ ቅዱሳንን ይጽዋዕን ይምስገንን” ይብል። ሠራዊት እግዚኣብሔር ኪሩቤልን ሱራፌልን ኣፍኒንን፡ ፍልጠት ዘለዎም መላእኽትን፡ እቶም ኩሎም ሥላሴ ዚፈጠርዎም መላእኽቲ የመስግኑ። ሄኖ. 17፡16-18። ኩሉ እስትንፋስ ዘለዎ ዘበለ የመስግን መዝ. ፻፶፮።

፲፫. እዚ መጽሓፈ ኣክሲማሮስ ዚተባህለ መጽሓፍ ሎሚ ዚተጸሕፈን ዚተፈልሰፈን ዘይኮነስ፡ ዓለም ካብ ዚፍጠር ኣትኒዙ መንፈስ ቅዱስ ብዚገለጽሎም ቀዳማት ሰባት (ነቢያት) እናተነግረ ተተኃኒዙ ዝመጽአ፡ ድኅሪኡ ኸኣ ከም በዓል ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ኣጉሊሖም ኣስፊሖም ጽሒፎሙልና እዮም።

ከምኡ ድማ፡ እቶም ኣብ ዘመነ ኦሪት ኮነ፡ ኣብ ዘመነ ወንጌል ዚተላዕሉ ሥጋውያን ሊቃውንቲ (ፈላስፋታት) ነዚ ናይ ነቢያትን ሓዋርያትን ሥነ ፍጥረት ኣጽደቐዎ ደኣ ኣምበር ኣይነቐፍዎን። ሎሚ ሳይንስ ዚተባህለ ትምህርቲ ማዕቢልሉ ኣብ ዚርከብ እዋን ፡ ነቶም ኣብ እዋን ነቢያትን ሓዋርያትን ዘይተራእዩ ጥበባትን ፍልስፍናታትን ስለ ዚተራእዩ መንእሰይ ወለዶ፡ ናብ ምድራዊ ጥበብ ብምስዓብ ቀደም ከም ዘይተፈጥረን ከም ዘይነበረን ኣምሲሉ ብምርኣይ ካብቲ ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ ዚርከብ ሓቂ፡ ናብቲ ሳይንሳዊ እምነት ዘንቢሉ ስለ ዝረኣ ዘሎ፡ ነዚ ኹሉ ዓለምን ኣብ ዓለም ዘሎን፡ ከምዚ ብልማድ ዚተፈጥረን ዚነበረን ንኸይመስሎ ስለ

ዚጠራጠር፡ ጥንታዊ መጽሐፍ አክሲማሮስ ተደጋጊሙ ምእንቲ ኪንበብ ካብቲ ዚነበሮ ቋንቋ ግእዝን ካልእን ኹሉ ሕዝቢ ናብ ዚሰምዖ ቋንቋ ትግርኛ ተጸሕፈ።

ይኹን እምበር ነቲ እግዚአብሔር ዚፈጠሮ ኹሉ ፍጥረት ልቢ ወዲ ሰብ ተመራሚሩን ብሓሳቡ ተራቂቂን ኪበጽሖ ስለ ዘይኸእል ፅዕብ ድንቁ ኢልካ ክግደፍ እንተዘይኮይኑ ተመራሚረ ክበጽሖ እየ ምባል ጌጋ እዩ። ዓለም ካብ ዚፍጠር ጀሚሩ በብጊዜኡ ዚተንሥኡ ግዙፋን ሥጋውያን ደቂ ኣዳም ጥበበኛታትስ ይትረፍ ረቀቕቲ ትጉሃን መላእኽቲ እኳ ንሥራሕ እግዚአብሔር ተመራሚሮም ኪበጽሕዎ ዘይኸእሉ ልዕሊ ኣእምሮኦም እዩ።

፲፬. ሥነ ፍጥረት ብምምርማር ህልውና እግዚአብሔር ከም ዚፍለጥ ድማ ብኸምዚ ክንርዳእ ንኸእል፡ ትኽ ኢልና ንላዕሊ፡ ድንን ኢልና ንታሕቲ፡ ንየማን፡ ንጸጋም ዘወር ኢልና ምስ እንዕዘብ፡ ናይ ኹሉ ገዛኢ ዘለዓለማዊ ብልሂ፡ ፈላጥ፡ ኣብ ኹሉ ዚርከብን ዘሎን፡ ቦታ ዘይውስኖ፡ ሓደ ንዘለዓለም ዚነበር ከም ዘሎ ብግልጺ ዘረድእን ዘመልክትን ሥነ ፍጥረት ኣብ ውሽጢ እዚ መጽሐፍ እዚ ንረክብ፡ ንሳቶም ከኣ ሰማይን ምድርን እቲ ኹሉ ኣብኣታቶም ዘሎ ክውንነትን እግዚአብሔር ከም ዚፈጠሮምን ሥነ ሥርዓት ከም ዘትኃዞምን ብግልጺ ንርዳእ።

፲፭. ቃል እግዚአብሔር “ንእንሰሳታትን ኣዕዋፍ ሰማይን ተዓዘብዎም እሞ፡ ንሳቶም ኪገልጽልኩም እዮም። ንሳቶም ኣብ ሰማይን ኣብ ምድርን ኣብ ባሕርን ዘለዉ ፍጡራት እንተ ትሓትዎም እግዚአብሔር ከም ዚፈጠሮም መረድኡኹም ነይሮም። ንሕይወት ፍጡራት ዚመርሖ እግዚአብሔር እዩ፡ ናይ ኹሉ ነፍሲ ወዲ ሰብ ኣብ ትሕቲ ሥልጣን እግዚአብሔር እዩ” ኢዮ. 12፡7-10።

ካብ ማእከል ሥነ ፍጥረት፡ ሓጋይን ክረምትን ለይትን መዓልትን ብርሃንን ጸልማትን መቐትን ዛሕልን ጠልን ደርቕን ዘርእን ቀውዕን ጊዜ ሓልዩ ብሥነ ሥርዓት ተመዓራርዩ ምኽዱ ብዘይ ሓደ ተጸራርን ኣመሓዳርን ኪነባበር ከም ዘይኸእል ፍሉጥ እዩ። ከምኡ ኸኣ ኣወላልዳ ሰብን ኣተዓባብያን ክፍላት ኣካሉን ብምርኣይ ጥበብ እግዚአብሔር ኣደናቂ ከምዝኾነ የረድኣና።

ስለዚ እግዚአብሔር ካብ ሰንበት ክሳብ ዓርቢ ዚፈጠሮ ሥነ ፍጥረት፡ ሓደ ብሓደ እንተዚቑጽር፡ ፍጡር ቈጺሩ ኣይምወድኦን፡ እንታይ ደኣ ካብቲ ብዙሃ ሓደ፡ እናበልካ እንተተቐጽረ 22 ሥነ ፍጥረት ይኸውን። “ወኮነ ኹሉ ዕሥራ ወክልኤተ ዘመደ “ ኩፋ. ፫፡፪። እቲ ኹሉ ዚተፈጥረ ዓይነት 22 እዩ ኩፋ. 3፡2። ወዕሥራ ወክልኤቱ ዘመደ ግብር ተገብረ እስከ ዕለተ ሳብዕት ኩፋ. ፫፡፱። ክሳብ እታ ሻብዓይቲ መዓልቲ ኣብተን 6 መዓልቲ

ዕሥራን ክልተን ወገናት ፍጥረት ተፈጥረ፡ ኩፋ. 3፡9። እዚ ኸአ ሙሴ ኣገልጋሊ እግዚአብሔር ንዕሥራን ክልተን (22) ኣርእስተ ኣበው ምሳሌ ገይሩ ጽሒፍዎ ኣሎ።

ዕሥራን ክልተን ኣርእስተ ኣበው ዚተባህሉ እዞም ዚስዕቡ ኣቦታት እዮም።

1. ኣዳም	9. ላሚህ	17. ሴሩህ
2. ሴት	10. ኖኅ	18. ናኮር
3. ሄኖስ	11. ሴም	19. ታራ
4. ቃይናን	12. ኣርፋክስድ	20. ኣብርሃም
5. መላልኤል	13. ሴላህ	21. ይስሓቅ
6. ያሬድ	14. ኤቦር	22. ያዕቆብ
7. ሄኖክ	15. ፋሌቅ	
8. ማቱሳላ	16. ራግው	

“ዕሥራ ወክልኤቱ ኣርእስተ ኣበው እስከኔሁ። ካብ ኣዳም ክሳብ ያዕቆብ ዘለዉ እዚኣቶም እዮም።

ብሓፈሻ ናይዞም ዕሥራን ክልተን ሥነ ፍጥረት ዝርዝር ብግእዝን ብትግርኛን ተጻሒፉ ቐሪቡልና ኣሎ። ነዚ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ዚጸሓፎ ኣክሲማሮስ ዚተባህለ መጽሓፍ ኣንቢብናን ተረዲእናን ፈሊና በብጊዜኡን በብእዋኑን በብሰዓቱን ከነመስግኖ ቅዱስ መንፈሱ ልኢኹ የሓግዘና።

ሓጺር ታሪኽ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ኤጲስ ቆጶስ ዘቆጽሮስ

ኤጲፋንዮስ ማለት ከሳቲ፡ አርሓዊ፡ አስተርእዮ ማለት ኮይኑ፡ አቦኡን አደኡን አረማውያን አብ ርእሲ ምንባሮም ድኻታት እዮም ኔሮም። አቦኡ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ሕፃን ከሎ እዩ ሞይቲ፡ ብዘይካ ሓደ አድጊ ካልእ ጥሪት አይነበሮምን፡ ቦቲ ሓደ አድጊ ጌሮም ከኣ ንሱን ኃውቲን አደኡን ይግልገሉ ነበሩ። ይኹን እምበር እቲ አድጊ ንኹላቶም ልዕሊ ዓቕሞም ኮይኑ ምጽዓን ምስ አቡዮም አዲኡ ንቅዱስ ኤጲፋንዮስ “ንዓ እዚ ወደይ ነዚ አድጊ ሽጦ እሞ ገንዘብ ጊዝካ ምጻእ” ኢላ ለኣኹቶ። አብቲ ዕዳጋ ሓደ ዝገዝእ ሰብ “በዓል አድጊ” ኢሉ ናብቲ አድጊ ቅርብ እንተበለ ከምቲ አቐዲሙ ዝተጠቐስ እቲ አድጊ ጠባይ ስለዘይነበሮ ነቲ ክገዝእ ኢሉ ዝቐረበ ሰብ ነዲሑ ምሕኹልቲ ረገጸ እሞ ሞተ “ወረገጸ ማእከለ ምሕኩልቲ” ይብሎ። ምሕኩልቲ ረገጹ ቀተሎ። ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ከኣ ቦቲ ዘጋጠመ ነገር ደንገፀ።

አብዚ ጊዜ’ዚ ኣባ ፊሎጎስ ዝተባህለ ጸድቕ አብ ጥቓኡ አብቲ ዕዳጋ ብሥወር ይዘዋወር ስለዝነበረ፣ ነቲ አድጊ ረገጽዎ ዝሞተ ሰብ ብስም ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ኣተንሥኦ። ነቲ አድጊ’ውን ሞት ይግብኣካ እዩ ብምባል ኣማዕቲቡ ከም ዝመውት ጸለየ እሞ ሞተ። እቲ ካብ ሞት ዝተንሥኦ “መን ኣተንሢኡካ?” እንተተባህለ፡ ካብ ዓሌት ኣይሁድ ስለዝነበረ፡ “እቲ ኣቦታተይ ዕሩቅ ብእሲ(ታራ) ኢሎም ሰቐሎም ዝቐተልዎ ናይ ኣባ ፊሎጎስ ኣምላኽ እዩ ኣተንሢኡኒ” ኢሉ መስከረ። ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ነዚ ኹሉ ሓደ ብሓደ ዚረኣዩ ነደኡ ከይዱ ነገራ። እዚ ከምዚ ኢሉ ኽሎ ሓደ ሃብታም ኣይሁዳዊ ኣኮ ነበሮ እሞ፡ ኪመውት ከሎ ሃብቲ፡ ንብረቲ፡ ጥሪቲ ንቅዱስ ኤጲፋንዮስ ኣውሪስዎ ሞተ።

ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ቦቲ ዝረኽቦ ገንዘብ መጻሕፍቲ ብሉያትን ትንቢታት ነቢያትን ገዚኡ ብመንፈሳዊ ጥበብ ኣዝዩ ፍሉጥን ጥበበኛን ፈላስፋን ምሁርን ኮነ። ካብ መዓልታት ሓደ መዓልቲ ኣባ ሉክያኖስን ኣባ ፊላታዎስን መንገዲ ኪኸዱ ኽለዉ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ደድጎሪኦም ሰዒቡ ኪኸይድ ከሎ ኣብቲ ዚኸድዎ ዝነበሩ መንገዲ ሓደ ድኻ ብስም እግዚኣብሔር ለመኖም፡ ሽቡ ኣባ ሉክያኖስ ግና ዝወሃብ ነገር ምስ ሰኣነ፡ እታ ተኸዲንዋ ዝነበረ ዓጽፊ(ካባ) ኣውጺኦ ነቲ ድኻ ምስ ሃቦ ካብ ሰማይ ዓፅዓ ዓጽፊ ወረደትሉ። ማቴ. 5:42 ኪኸደን ከሎ ንቅዱስ ኤጲፋንዮስ ተገልጸሉ። አብዚ ጊዜ’ዚ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ንኣባ ሉክያኖስ “ኣጥምቐኒ” ኢሉ ኣብ እግሩ ወደቐ። ኣባ ሉክያኖስ ከኣ ብጸጋ እግዚኣብሔር ከም እተመርጸ ብምርኣይን ብምርዳእን ንኣባ ኢላርዮስ ኣረጋዊ ወሲዱ ብኃደራ ሃቦ። ድጎሪኡ ኣባ ሉክያኖስ ንቅዱስ ኤጲፋንዮስ ምስ ኃውቲ ኣብቲ ገዳም ወሲዱ ኣጠመቐም። ብዛዕባ ሥርዓታት ማለት ሥርዓተ ሃይማኖት፡ ሥርዓተ ገዳምን ምንኹስናን ዚመሃሮ ግና ኣባ ኢላርዮስ እዩ። ኣባ ኢላርዮስ ዝተባህለ ኣረጋዊ ብገድሉ ጎበዝ፡ ብዕድሚኡ’ውን ዓቢይ ፈላሲ (ባሕታዊ) ነበረ ይብሎ። “ቤትካ ኣብ ፊት ቆጽሮስ ሠሪሕካ ተቐመጥ” በሎ። ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ከምታ መምህሩ ዝበሎ ቤቲ ኣብ ከባቢ ደሴተ ቆጽሮስ ሠሪሑ ይነብር ነበረ። ከምዚ ኢሉ ኽሎ ብሠለስተ መዓልቲ ካብ ምንኹስና ክሳብ ክህነት ሸሞ። ኣባ ኢላርዮስ

ናይ ቆጵሮስ ሊቀ ጳጳሳት ስለ ዝነበረ ኣቐዲሙ ብትንቢት ክልተ ሕፃናት ኣኹቲሉ ክልተ ናይ ወይኒ ፍረ ዘለላ ጊዙ ንዝመጽእ ኤጲፋንዮስ ኢልኩም ጸዊዕኩም ንእኡ ናተይ መተካኦታ ኪኸውን ስለዝኾነ ብድገረይ ሽምዎ ኢሉ ተላብዩ ሞተ። ብዕለት ፲፯ (17) መስከረም ከኣ ሸምዎ።

ቅዱስ ኣትናቴዎስን ቅዱስ ዮሐንስ ኣፈወርቅን

ኣብዚ ጊዜ'ዚ ሓደ ዓቢይ ሊቅ ቅዱስ ዮሐንስ ኣፈወርቅ ዝተባህለ ኣቦን ንግሥቲ ኣውዶክስያን ዝተባህሉ ነበሩ። እዛ ንግሥቲ እዚኣ ናይ ሓንቲ ድኻ መሬት ብዓመጽ ኣግዲፋ ነበረት እሞ ቅዱስ ዮሐንስ ኣፈወርቅ ምለስላ እንተበላ ኣበዮቶ፣ ንሱ ኸኣ ንንግሥቲ ኣውዶክስያ ኣብ ማኅበረ ምእመናን ከይትሳተፍ ወገዛ።

እዛ ንግሥቲ እዚኣ “ዮሐንስ ኣፈወርቅ ከምዚ ኢሉኒ ኣሎ እሞ ዝኾነልካ እንተኾይኑ ሥራሕካ ሥራሕ ማለት ንዮሐንስ ተመለስ” በሎ። እንተዘይኮነ ኣነ ልክዕ ከምታ ናይ ኣቦይ ዲዮቅልጥያኖስ “ኣብያተ ክርስቲያናት ይተፃወዉ፡ ኣብያተ ጣያታት ይረሓዉ” ኢሊ ክእውጅ እዩ። ኢላ ናብ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ለኣኸት።

ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ከኣ “ቁሩብ ኣዕሪፍና እንተበልናስ ከምዚ ዝበለ ነገር መጺኡ” ኢሉ እናኃዘነ (ብጓሂ) ኸይዱ “ጎደጊ ቅዱስ ዮሐንስ ኣፈወርቅ ዝበለኪ ግበሪ” በላ፡ “ኣይከውንን እዩ” በለቶ። ከምኡውን ናብ ቅዱስ ዮሐንስ ኣፈወርቅ ከይዱ “ኣ ኃወይ ምእመናን ካብ መከራ ኣዕሪፎም እንተበልናስ በዚ ምኽንያታት'ዚ መከራ እንተመፀኣ ጽቡቕ ኣይኮነን እሞ ንዓ ሕደኅ ፍትሓም” እንተበሎ፡ ዮሐንስ ኣፈወርቅ “ኣይፈትሓን እዩ” በሎ። “ኮይታ እኮ በብርስትኹም ንበሩ እዩ ዝበለ። ርስቲ ምድሪ ኣግዲፋ ርስቲ ሰማያት ክትወርስ ድያ፡ ዋላ እቲ ናይ ቀደም ናይ ኣቦታታ ዘመን እንተ ኣምጽኣቶውን ንኣኣ ይገዳ እምበር ኣነ እንታይ ሸገረኒ” በሎ።

ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ምስ ንጉሥ ክሰናበት ኣተወ። ሽእኡ ንግሥቲ ኣውዶክስያ ብዘይኮነ ነገር ብሓሶት ትርእዩዶ ኣሎኹም ንኣይ ጥራይ ከይኣኸሎስ ንኤጲፋንዮስ ከኣ እንተተዛረበ ወጊዝዎ። ብምባል ከተውሪ ጀመረት።

ሸዑ ቅዱስ ዮሐንስ ኣፈወርቅ ምስ ሰምዐ ሓቂ መሲልዎ ንዘይፈለጠ ንቅዱስ ኤጲፋንዮስ “ስለምንታይ ኣብ ነገረይ ትኣቲ፤” ብምባል ወቐሶ። ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ከም ዘይወግሎ ገለጸሉ። ልዑል እግዚኣብሔር ናይ ክልቲኦም ቅዱሳን ክብሪ ምእንቲ ኪገልጽ ናይ ቅዱስ ዮሐንስ ሞት ንቅዱስ ኤጲፋንዮስ፡ ናይ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ሞት ከኣ ንቅዱስ ዮሐንስ ኣፈወርቅ ገለጸሎም እሞ ቅዱስ ዮሐንስ ንቅዱስ ኤጲፋንዮስ “ናብ በዓትኻ ከይኣቶኻ ኣብ መገዲ ብኣንበሳ ተሰቢርካ ክትመውት ኢኻ” ኢሉ ተነበየሉ። ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ከኣ ናይ ዮሐንስ ሞት ተገሊጹሉ “ንስኻ እምበኣር ኣብ ደሴተ ኣጥራክያ ተኣሲርካ ኣብ ማእሰርቲ ተሳቂኻ ክትመውት ኢኻ” በሎ። ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ልክዕ ከምታ ትንቢት ኣብ መንገዲ እናኸደ ኸሎ ናብ በዓቱ ከይኣተወ ኣንበሳ መጺኡ ሰቢሩም ሞተ። ንዓሠርተ ሓደ(11) መዓልቲ ምስ ጸንሐ ደቂ መዛሙርቱ ኪቐብርዎ እንተበሉ፡ ኣብዚ ጊዜ'ዚ ብኸሕደቶም ዝወገዙም ዲያቆናት ካብ መዓርጎም ዘውረደም ሰባት፡ ንኸይቅበር እኳ እንተኸልከሉ፤ እቲ ሬሳ ከይተለወጠ ብዙኅ ተኣምራት

እናገበረ ማለት ምዉት እናአተንሥአ፡ ሕሙም እናፈወሰ አርብዓ መዓልቲ ምስ ገበረ፡ እቶም ዲያቆናት ዝፈጸሞ ተአምራት ብምርኣይ አሚኖም ቀበርዎ።

ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ዝደረሰም ድርሰታት መጻሕፍቲ

መጽሓፈ ቅዳሴ ዘኤጲፋንዮስ፡ ገድል ተረፈ ኤጲፋንዮስ ዝተባህለ፤ ኣብ ሃይማኖተ ኣበው ብብዝኒ ስሙ ተጠቐሱ ይርከብ፡ ኣብቶም ዝደረሰም ድርሰታት ስለ ሓድነትን ሠለስትነትን ቅድስት ሥላሴ፡ ስለ ጥበብ ሥጋን ስለ ደመናት፡ ዝናማት፡ ስለ ማያትን ነገሥታትን ስለ ፍጥረታት ኣተሓባቢሩ ጠቐሱ ይርከብ፡ እዚ መጽሓፈ ቅዳሴኡ ኣብ ጸሎተ ኃሙስን ኣብ ዘመነ ክረምትን ይቕደስ፡ ነዚ ቅዳሴ'ዚ ዘቕረበ ቅዱስ ባስልዮስ ዘቂሳርያ እዩ።

ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ፍሉይ መንፈሳዊ ሊቅ ብምዃኑ ቤተ ክርስቲያንና እትምክሓሉ ኣቦ እዩ።

ጸሎቱን በረኽቱን ምስ ኩላትና ሕዝበ ክርስቲያን ይኸን አሜን!

ሰላም እብል በቃለ ስብሐት ወይባቤ፤

ለከናፍሪሁ ሙሐዝ ከርቤ፤

ኤጲፋንዮስ ከዊኖ በመንፈስ ቅዱስ ነባቤ፤

እም አመ ረሰይኩ ኣስኬማ መላእክት ግልባቤ፤

ውስተ ልብዩ እኪተ ኢያኅደርኩ ይቤ።

ምስክር፦ ትርጓሜ መቅድም መጽሓፈ ቅዳሴ ኤጲፋንዮስ ፡

ስንክሳር ግንቦት ዕለት ፲፯ (17)

ስንክሳር ዕለት ፳፯ (27) ሰኔ

መጽሐፍ

1. ነዚ መጽሐፍ ኣክሲማሮስ ንኸትርጉምን ክጽሕፍን ከጎትምን ዘለዓዓለኒ ምክንያት ሊቃውንቲ ቤተ ክርስቲያን ኣብ ዚጸሓፍዎም መጻሕፍቲ ብብዝኒ ኣብ ጥቕሲ ይጽሕፉ፡ ከም ተደላይነቱ መጠን ግና ተሰናዲኡን ናብ ቋንቋ ትግርኛ ተተርጉሙ ተጋቲሙን ሕዝቢ ኪጥቀሙሉ ብዘይምክኣሉ፡
2. ከምኡ ኸኣ ብዛዕባ ናይ ሽዱሽተ መዓልቲ ሥነ ፍጥረት ኣስፊሑን ኣምሊኡን ስለ ዘረድኡ፡ እሞ ኸኣ ቅድሚኡ ኹሉ መጻሕፍቲ ኪፍለጥ ዚግብኦ እዩ ኢሊ ስለ ዝተረዳእኩን ዝኣመንኩን።
3. ቅድሚ ሎሚ ብዙኃት ጸሓፍቲ ነቢያት፡ ሓዋርያት፡ ኣርድኣትን ካልኦትን ብዝተፈላለዩ መልክዕ እኳ እንተጸሓፉ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ዚተባህለ ኤጲስ ቆጶስ ቆጵሮስ፡ ግና መጽሐፍ ኣክሲማሮስ ዚብል ስም ሂቡ፡ ዝገደለ መሊኡ፡ ዚረቐቐ ኣጉሊሑ ዕሥራን ክልተን (22) ሥነ ፍጥረት ኢሉ ቈጺሩ ጸሓፊ። ኣብ ውሽጡ ከም እንረኽቡ፡ እዞም ኣርባዕተ ባህርያት መሬት፡ ማይ፡ ንፋስ፡ እሳት እዮም። ኣብ ሰማይን ኣብ ምድርን ካብዞም ኣርባዕተ ባህርያት ዚይተፈጥረ የልቦን። እቶም ኹሎም ፈላስፋታትን ተመራመርትን ጠቢባንን ኢና ዚብሉ ኹሎም ነዞም ካብዞም 4 ዚተወስዱ እዮም ዚመራመሩ እምበር ሓድሽ ነገር ኪፈጥሩስ ዓቕሚ የብሎምን። ከምቲ ሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ኣብ ሮሜ 1:21 ጽሑፍዎ ዘሎ ኣብ ላዕሊ ኣብ ታሕቲ ኣብ ኹሉ ኣርባዕተ መኣዝን ዚተፈጥሩ ዘበሉ ክንጥምት ከሎና፡ ንፈጣሪና ብዓይኒ እምነት ንርእዮ፡ ርኢና'ውን ንፈልጦ፡ ፈሊጥና ነድንቕ፡ ኣድኒቕና ድማ ሓድሽ ምስጋና ንስሙ ነቕርብ፡ ከምቲ መላእኽቲ ኣብ ሰማይ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ እናበሉ፡ ዘመስግንዎ፡ ደቂ ሰብ ከኣ ናይ ምድሪ ሥነ ፍጥረት እናረኣና ከነመስግን ይግብኣና።

ስለዚ ክቡራንን ክቡራትን ኣንበብቲ፡ ጥቕሚ እዚ መጽሐፍ ተረዲእና፡ ቅድሚ ኹሎም መጻሕፍቲ መዲብና ሥነ ፍጥረትና ክንፈልጥ፡ ካብ ክንደይ ብራናታትን ናይ ኢድ ጽሕፈትን ካልኦት ቋንቋታትን ብዝቐለለ መንገዲ ብዘመናዊ ጎትመት፡ ብንኡስ መጠን ንኸተንቀሳቕሶውን ዚጥዕም ኮይኑ እኳ ሕጂ እንተቐረበ፡ ኣብ ዝኃለፈ ጊዜ ግና ምንጪ መጻሕፍቲ ክንሱ ኣብ ውሑዳት ገዳማትን ሰባትን እንተዘይኮይኑ ንምፍላጡ ፡ በቶም ካብኡ ዚተወስዱ ንኡሳን መጻሕፍቲ ከም መዝገበ ሃይማኖት፡ ሥነ ፍጥረት እንተዘይኮይኑ ምሉእ ብምሉእ መጽሐፍ ኣክሲማሮስ ንምቑጽጻሩን ንምምሃሩን ኣሸጋሪ እዩ ኮይኑ ጸኒሑ።

መክሥተ ኦርኢስትመውፅኢ ኦርኢስቲ

መቅድም	iii
ቅዱስ ኤጲፋንዮስ	viii
ቅዱስ ኢትናቴዎስን ቅዱስ ዮሐንስ ኣፈወርቅን	ix
ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ዝደረሰም መጻሕፍቲ	xi
መእተዊ	x
ኦክሲማሮስ ዘእሑድ	1
ቀዳማይ ክፍሊ	1
ካልኣይ ክፍሊ	2
ሣልሳይ ክፍሊ	7
ራብዓይ ክፍሊ	9
ኦክሲማሮስ ዘሰኑይ	12
ቀዳማይ ክፍሊ	12
ካልኣይ ክፍሊ	14
ኦክሲማሮስ ዘሠሉስ	16
ቀዳማይ ክፍሊ	16
ካልኣይ ክፍሊ	26
ኦክሲማሮስ ዘረቡፅ	29
ቀዳማይ ክፍሊ	29
ካልኣይ ክፍሊ	39
ኦክሲማሮስ ዘኃሙስ	45
ቀዳማይ ክፍሊ	45
ካልኣይ ክፍሊ	49
ኦክሲማሮስ ዘዓርብ	52
ቀዳማይ ክፍሊ	52
ካልኣይ ክፍሊ	56
ሣልሳይ ክፍሊ	61
ራብዓይ ክፍሊ	65
ኃሙሻይ ክፍሊ	72
ሻዱሻይ ክፍሊ	75
ሻብዓይ ክፍሊ	81
ሻሙናይ ክፍሊ	84
መወከሲ መጽሓፍ	65

አክሲማርስ ዘእሑድ

ብስም አብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን ሓደ አምላኽ።

ብሓገዝ እቲ ድንኳንት ዚረኽብናሉ ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ኤጲስ ቆጶስ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ዚጸሓፎ መጽሓፍ ክንጽሕፍ ንጅምር፡ ጸሎቱን በረኽቱን ንዘለዓለመ ዓለም ምስ ኩላትና ይኹን፡ አሜን።

ቀዳማይ ክፍል

1. እግዚአብሔር ፈራዲ ሓቂ፡ ኃያል፡ ዕጉሥ ኹሉ ጊዜ ፈተና አየምጽእን እዩ፡ (መዝ. 7:11-12)
2. እግዚአብሔር ግብሪ ፍትሒ ይፈልጥ እዩ፡ (መዝ. 9:16)።
3. መንጽሒና ማይ ሂቡና (ትም/ጎቡ/እልመስጦአግያ ም. 2:7)
4. እግዚአብሔር ሃብታም እዩ፡ እግዚአብሔር ከሃሊ እዩ፡ (ኢዮ. 13:3-4)።
5. እግዚአብሔር አርባዕተ ፍጥረታት ክፈጥር እየ በለ። እዚ ድማ ቅድምናይን ንበይነይ ምጻነይን ኃይለይን ክእለተይን ንኺፍለጥ። ኢሳ. 45:12-13።
6. መንክራት እግዚአብሔር ስምዑ፡ አብ መጀመርታ ንእሽቶ ሓዊ ፈጠረ፡ ካልኣይ ከአ ንእሽቶ ንፋስ ፈጠረ፡ ሣልሳይ ድማ ቁሩብ ማይ ፈጠረ፡ ራብዓይውን ንእሽቶ መሬት ፈጠረ፡ ንሳቶም ድማ አርባዕተ ባህርያት እዮም።
7. ሸዑ እግዚአብሔር ነታ ንእሽቶ ሓዊ “ብሓልዮ ብዝኒ ተባዝኒ፡ ሰፍሒ ተሳፍሒ” ምስ በላ በዝነት፡ ተባዝነት፡ ሰፍሐት፡ ተሳፍሐት፡ ክንድቲ ሕሊና እግዚአብሔር ዚፈቐደላ ኾይና ብክእለቲ ድማ ርእሳ ክኢላ ደው ኢላ ጸንዐት።
8. ካብቲ ፈጣሪአ ዚወሰነላ ኸአ አይወሰኸትን፡ አይጐደለትን።
9. እግዚአብሔር ነታ ንእሽቶ ንፋስ ብሓልዮ “ብዝኒ ተባዝኒ፡ ሰፍሒ ተሳፍሒ” ምስ በላ በዝነት፡ ተባዝነት፡ ሰፍሐት፡ ተሳፍሐት፡ ክንድቲ ሕሊና እግዚአብሔር ዚፈቐደላ ኾይና ርእሳ ክኢለት፡ ብክእለቲ ድማ ቆይማ ጸንዐት።
10. ካብቲ ፈጣሪአ ዚወሰነላ ኸአ አይወሰኸት፡ አይጐደለት።
11. እግዚአብሔር ነታ ቍሩብ ማይ “ብዝኒ ተባዝኒ፡ ሰፍሒ ተሳፍሒ” ምስ በላ በዝነት፡ ተባዝነት፡ ሰፍሐት፡ ተሳፍሐት፡ ክንድቲ ሕሊና

እግዚአብሔር ዚፈቅደላ ኾይና ድማ ርእሳ ኸኣለት፡ ብኸእለቱ ድማ ቆይማ ጸንዐት።

12. እግዚአብሔር ነታ መሬት ብሓልዮ “ብዝኒ ተባዝኒ፡ ሰፍሒ ተሳፍሒ” ምስ በላ በዝነት፡ ተባዝነት፡ ሰፍሐት፡ ተሳፍሐት፡ ክንድቲ ሕሊና እግዚአብሔር ዚፈቅደላ ኾይና ርእሳ ከኣለት፡ ብኸእለቱ ድማ ቆይማ ጸንዐት።
13. ካብቲ ፈጣሪኣ ዚወሰነላ ኸኣ ኣይወሰኸት፡ ኣይጐደለት።
14. ካብዘን ኣርባዕተ ባህርያት እዚ ኹሉ ፍጥረታት ፈጠረ፡ ንሱ ንበይኑ እንተዘይኮይኑ ኪቈጽርዎ ዚኸእል ዋላ ሓደ እኳ የልቦን። (መክ. 8:17)
15. መሠወሪኡ ድማ ጸላም ገበረ። (መዝ. 17:11)
16. ምምርማር መለኮት ፈጣሪ ፍጡራን፡ ብሓቂ ዓሚቑ እዩ።
17. ብዘይካ ካብዘም ኣርባዕተ ባህርያት ዘይተፈጥረ ምንም ነገር የልቦን።
18. ትእዛዝ እግዚአብሔር እዚ እዩ። ንሓዊ ንማይ የፍልሖ፡ ማይ ድማ ንንፋስ የጥፍኦ፡ ንፋስ ከኣ ንመሬት ይብትኖ፡ መሬት ከኣ ንንፋስ የግግቶ፡ ንፋስ ንማይ የናውጽ፡ ብማዕበል ገይሩ ኸኣ ከም ከበሮ ድምፂ ከምዚህብ ይገብሮ።
19. እግዚአብሔር ነዞም ዘይሰማምዑ ኣርባዕተ ባህርያት ኣሳንዩ ፈጠረ።

ካልኣይ ክፍሊ

1. ድኅርዚ እግዚአብሔር ኣብ ካልኣይ ሰዓት ለይቲ፡ ካብታ ሓዊ ዓቢይ ብርሃን ወሲዱ፡ መንበር ክብሩ ኣዝዩ ነዊኅን ርሒብ ገይሩ ፈጠረ። (ኢሳ. 6:1-2)።
2. ሰማይ ውዱድ ኣብ ዝባን ኪሩቤል ገይሩ ፈጠረ። (ሕዝ. 10:19-20)።
3. ድኅርዚ እግዚአብሔር ኣብ ሃልሳይ ሰዓት ለይቲ ንሰማይ ውዱድ ከም መሠረት ገይሩ፡ ካብታ ሓዊ ዓቢይ ብርሃን ወሲዱ፡ መንበረ ስብሓት ኣዝያ ነዊኅን ብርህትን ብሕሊና ወዲ ሰብ ዘይትምርመር ከም ድንኳን ርሕብቲ ገይሩ ፈጠረ።
4. ንእኣ ድማ ብሾብዓተ ናይ ሓዊ መጋረጃ ገይሩ ጋረዱ፡ ብሾብዓተ ናይ ሓዊ ቀጽሪ ገይሩ ድማ ቀጸራ።
5. ድኅርዚ እግዚአብሔር ኣብ ራብዓይ ሰዓት ለይቲ ካብዛ ሓዊ ዓቢይ ብርሃን ወሲዱ፡ ኣርያም ፈጠረ፡ በቲ ቐለም ብርሃን ገይሩ ኸኣ ሸለማ።

6. አብ ልዕሌአ ዜጽልል የልቦን፡ ምኽንያቱ ንሳ ልዕሊ ኹሉን ጫፍ ኹሉን እያ። ኩለንትናአ ድማ ብልሳን ኹሉ ፍጡር ኪንገር ዘይኸእል ፍጽም ብርሃን አለዋ። ኩላቶም ብርሃናት ከአ አብአ ከም ብልጭልጭታ ሓዊ እዮም።
7. ድኅር'ዚ ቐጽሪ ሰማይ ውዱድ ምስ ቀጽሪ ጽርሐ ኣርያም ሓደ ገይሩ ቦቲ ንሱ ዚፈለጦ ማኅተም ኃቲሙ ኣጋጢሙ ገደፎ።
8. ወሰን ጽርሐ ኣርያምን መወዳእታን ብዘይካ እግዚአብሔር ካልእ ዚፈልጥ ፍጡር የልቦን።
9. ድኅር'ዚ ድማ አብ ኃሙሻይ ሰዓት ለይቲ ክፋል ናይታ ዓባይ እሳት ወሲዱ ሹብዓተ ቀጽርን ሹብዓተ ብሓዊ ዚተሠርሐ መጋረጃን ውዕየታ ፊልዩ ብርሃና ኣውዒኡ ኢዮር ዚተባህለ ሰማይ ሠርሐ።
10. ድኅር'ዚ ናይ ኢዮር ቀጽሪ ምስ ቀጽሪ ሰማይ ውዱድ ሓደ ገይሩ ቦቲ ንሱ ዚፈለጦ ማኅተም ኃቲሙ ገጢሙ ገደፎ።
11. ድኅር'ዚ እግዚአብሔር አብ ሻድሻይ ሰዓት ለይቲ ነታ እሳት ውዕየታ ፊልዩ ብርሃና ኣውዒኡ ራማ ዚተባህለት ሰማይ ሠርሐ። ሹብዓተ ቐጽርን ናይ ነበልባል ሓዊ ሹብዓተ መጋረጃን ገበረላ።
12. ድኅር'ዚ ንቐጽሪ ራማ ምስ ቀጽሪ ኢዮር ሓደ ገይሩ ቦቲ ንሱ ዚፈለጦ ማኅተም ኃቲሙ ገጢሙ ገደፎ።
13. ድኅር'ዚ እግዚአብሔር አብ ሻብዓይ ሰዓት ለይቲ ነታ እሳት ብርሃና ፊልዩ ብርሃና ገዲፉ፡ ኣውዒኡ ሣልሰይቲ ኤረር ዚተባህለት ሰማይ ፈጠረ።
14. ድኅር'ዚ ናይ ኤረር ቀጽሪ ምስ ናይ ራማ ቀጽሪ ሓደ ገይሩ ቦቲ ንሱ ዚፈለጦ ማኅተም ኃቲሙ ገጢሙ ገደፎ።
15. ካብ ምድሪ ክሳብ ሰማይ፡ ካብ ምሥራቕ ክሳብ ምዕራብ፡ ካብ ሰሜን ክሳብ ደቡብ ናይ ሠለስቲአን ንውሓትን ራሕብን ማዕረ እዮ።
16. ነዘን ሰማያት ኪፈጥረን ከሎ ናብ ደገ ዜውፅእ ኣፍደገ፡ ዘለዎም ካብ ሰማይ ውዱድ ጀሚሩ ክሳብ ጽርሐ ኣርያም ካብ ታሕቲ ክሳብ ላዕሊ ቦቲ ንሱ ዚፈለጦ ማኅተም ኃቲሙን ገጢሙን ገደፎ።
17. ናይ ውሽጢ ገጽተን፡ ከምቲ ንምዝራቡ ኣገራሚ ዝኾነ ድንኳን፡ ነዘን ሰማያት ኪሠርሐን ከሎ ገጽተን ናብ ውሽጢ ገይሩ ከም ቤት መቐደስ 4 መኣዝን ገይሩ ፈጠረን።
18. ስለምንታይ ከምዚ ገይሩ ፈጠረን፤ መላእኽቲ ካብ ቀጽሪ ናብ ደገ ወዲኦም ምሥጢሩ ርእዮም ከይፈልጡ ፡ ከመይ ሥልጣኑ ንበይኑ ጥበቡ ኸአ ናቱ እዮ።
19. ድኅር'ዚ እግዚአብሔር አብ ሻሙናይ ሰዓት ለይቲ ነታ እሳት ምስ ሙቐታ ከፊሉ ኣውዒኡ አብ ልዕሊ ሠለስተ ሰማያት ትሕቲ ሰማይ

ውዱድ ኣብ 3 ሰማያት ኣዕሪጉ ኣብ 4 ጐድንታታ ንሰማይ ኣብ ዝባና ኣስፈራ።

20. ንሳ ንምፍጣር ቀለም ድሌቱ ኮይና ካብ ጫፍ ሰማይ ክሳብ ጫፍ ምድሪ መልአት፡ ዓለም እሳት ድማ ኾነት።
21. ከምኡ ኸኣ እግዚኣብሔር ኣብ ታሸዓይ ሰዓት ለይቲ፡ ኣብታ ዚተዘርግሐት እሳት መንጽር መንበረ ስብሓት ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ሠርሐ።
22. ኣሠራርሓ ኣርያም ከኣ ከምዚ እዩ፡ ዓይኒ ዘይረኣዮ እዝኒ ዘይሰምዖ፡ ኣብ ሕሊና ወዲ ሰብ ዘይተሓሰበ፡ እቲ ቦታ ሃገር ብርሃን እዩ። ንውኃታን ግፍሓን መጠን እዛ ዓለም እዚኣ እያ። ብብርሃን ዚተፈልዩ ድማ ዓሠርተው ክልተ ኣፍ ደገታት ኣለውዋ። (1ይ ቆሮ. 2፡9-10)
23. ኣዕኑዳ ናይ ብርሃን፡ ጠፈራ ናይ ብርሃን፡ መጽሔት ከምቲ መርዓት ንመርዓዊኣ ዚተሸለመት ንሳ ድማ ሕንፅቲ እያ (ኢየሩሳሌም ሰማያዊት) (ራእ. 21፡2-3)።
24. ጠፈራ እሳት እዩ፡ መንገዲ ከዋኽብቲ ድማ ኣብኣ ይኸቡን ይጋርድዋን።
25. ስም ዓሠርተው ክልተ ሓዋርያትን፡ ዓሠርተው ክልተ ነገደ እስራኤልን ኣብ ነፍሲ ወከፍ ዓሠርተው ክልተ ኣፍ ደጌታታ ተጸሒፉ ኣሎ።ራእ. 21፡11-15።
26. ኣብቲ ናይ ሰማያት ዓምደ ወርቅ ኣስማቶም ተጸሒፉ እዩ።
27. ኣብኣ ድማ ናይ ብርሃን ሣፁን ቁመታን ወርዳን ኣተኻኸሊ ቀሪጹ፡ ሓኒፁ፡ ካብቲ ናይ ሥላሴ ፀዳል ሥኢሉ፡ ኣብ ውሽጣ ኣንበረላ። ነዚኣ ኸኣ ታቦት ዘዶር ኢሉ ጸውዓ።
28. ናይ እግዚኣብሔር ኣገረምቲ ነገራት እስከ ስምዑ። ድኅሪኡ ኣብታ ዓባይ ብርሃን ሃልሃልታን ብርሃንን ወሲዱ ሰማያውያን መላእኽቲ ፈጠረ።
29. እግዚኣብሔር ስለምንታይ ንመላእኽቲ ድኅሪ ሰማያት ፈጠረ። ምኽንያቱ፡ ኣቐዲሙ ፈጠርዎም እንተዚኸውን ንሕና ምስኡ ኃቢርና ፈጠርናን ኂዝናሉን ወይ ከኣ ሓጊዝናዮ ኢና ምበሉ ነይሮም። ስለዚ ነዚ እኩይ ሕሳብ ምእንቲ ኬጥፍእ ኢሉ ንመላእኽቲ ድኅሪ ሰማያት ፈጠሮም።
30. እታ ኩላ ሓሶትን ዓመፃን እትዛረብ ልሳን ምእንቲ ክትዕዞ ኢሉ ድኅሪ ሰማያት ፈጠሮም።
31. ከምቲ ደራሲ “ነቲ ካብ ንፋስን ሃልሃልታን ዚተፈጥረ ምስ ማይን መሬትን ግና ዘይተሓዋወሰ ገጽካ ሰላም እብል” ዚበሎ (መል.

ሚካ.)።

32. ናይ ሥላሴ ባህርይሲ ይትረፍ፡ ባህርይ መላእክቲውን ኣይፍለጥን እዩ። ብዛዕባ ነፍሲውን ከምኡ ይመስለኒ።
33. ከምቲ ደራሲ “ትርጉም ስሙ ዘይምርመር ካብ ዘይምንባር ኣብ ቀዳማይ ሰዓት ለይቲ ሰንበት ንዚተሰናድኦ ተፈጥሮኻ ሰላም እብል” ዚበሎ (መል. ፡፡፡)።
34. ነቶም ቀዳሞት ክፍሊ ስሞም ኣጋእዝት ይበሃል፡ ሓለቓኦም ድማ ሳጥናኤል ይበሃል፡ ኣብ ኢዮር ከኣ ኣስፈሮም።
35. እቶም ካልኣይ ክፍሊ ዓሠርተ ነገድ ከኣ ስሞም ኪሩቤል ካህናት ቅዳሴን ውዳሴን ይበሃል። ነዚኣቶም ኪፈጥሮም ከሎ፡ ካብ ሕቕኦም ንታሕቲ ሓደ፡ ልዕሊ ሕቕኦም ኣርባዕተ ገጽ ዘለዎም፡ ኩለንትናኦም ድማ ብኣዕይንቲ ዚተሸለሙ እዮም። ሕዝ. 1፡6-7 ሕዝ. 1፡18-19።
36. ሓለቓኦም ድማ ገጽ ሰብን ገጽ ኣንበሳን እዮም፡ ስሞም ከኣ ኪሩቤል ይበሃሉ፡ ነዚኣቶም ድማ ኣብታ ኻልኣይቲ ከተማ ኢዮር ኣስፈሮም ሕዝ. 10፡1-2።
37. ናይቶም ሣልሳይ ክፍሊ ዓሠርተ ነገድ ስሞም ሱራፌል ይበሃል፡ እዚኣቶም ናይ ምስጋና ምንጭታት ኮይኖም ሸዱሸተ ክንፊ ኣለዎም። ኢሳ. 6፡2-4።
38. ሓለቓኦም ከኣ ገጽ ንስርን ገጽ እንስሳን እዩ፡ ንሱ ኻኣ ሱራፊ ይበሃል። ነዚኣቶም ድማ ኣብ ሣልሳይ ሰማይ ኢዮር ኣስፈሮም።
39. ነቶም ራብዓይ ክፍሊ ዓሠርተ ነገድ ስሞም ኃይላት ይበሃል። ሓለቓኦም ከኣ ሚካኤል ይበሃል፡ ነዚኣቶም ድማ ኣብታ ራብዓይቲ ሰማይ ኢዮር፡ ሄኖ. 10፡2-6።
40. ነቶም ቀዳማይ ክፍሊ ዓሠርተ ነገድ ስሞም ኣርባብ ይበሃል፡ ሓለቓኦም ድማ ገብርኤል ነቲ ሕያው ዘለዓለም መልኦኽ ኣዳራሹ እዩ። ኣብታ ቐዳመይቲ ሰማይ ከኣ ኣንበሮም። ሄኖ. 10፡7-8።
41. ነቶም ካልኣይ ክፍሊ ዓሠርተ ነገድ ስሞም መናብርት ይበሃል፡ ሓለቓኦም ድማ ሩፋኤል ይበሃል። እዚኣቶም እቶም ኣካይዳኦም ካብ ንፋስ ዚቐልጥፉን ወልታታት ወርቅን ሃልሃል ዚብል ኩናትን ዚፃሩ እዮም፡ ኣብታ ኻልኣይቲ ሰማይ ድማ ኣስፈሮም። ሄኖ. 10፡6-7።
42. ነቶም ሣልሳይ ክፍሊ ዓሠርተ ነገድ ስሞም ሥልጣናት ይበሃል፡ ሓለቓኦም ከኣ ሱርያል መልኦኽ ይበሃል። ኣብ ሣልሳይ ሰማይ ራማ ኣስፈሮም። እዚኣቶም ነጋሪት ብርሃን ዚፃሩ ኣብ እዋን ቅዳሴን ምስጋናን እግዚኣብሔር “ንምዝካሩ ምስጋና ይግባእ” ነጋሪት ዚሃርሙ እዮም።

43. ነቶም ቀዳሞት ክፍሊ ዓሠርተ ነገድ ስሞም መኳንንት ይበሃል፡
ሐለቻኦም ሰዓክያል ይበሃል። እዚኦቶም እቶም ብፍላጻ እሳትን
ዚስንጥቕ ንፋስን እምንን ቀላያትን ጎበታትን እንባታትን ዚነድፉ፡
ንሓለዋ ደቂ ሰብ ዚተወከሉ ፡ ኣብቲ ዳግማይ ምጽኣቱ ኣብ እዋን
ትንሣኤ ሙታን ኣዕፅምቲ ሰብ ዚእክቡ እዮም፡ ኣብታ ቐዳመይቲ
ሰማይ ድማ ኣስፈሮም። ማቴ. 24:31-32።
44. ነቶም ካልኣይ ክፍሊ ዓሠርተ ነገድ ስሞም ሊቃናት ይበሃል፡
ሐለቻኦም ሰላትያል ይበሃል። ኣብ ኣፍራስ እሳት ዚፀንኑ ብነበልባል
ሓዊ ዚተደርዑ ንኹሉ ሥጋዊ ንምሕላው ዚተወከሉ እዮም። ኣብታ
ኻልኣይቲ ሰማይ ኤረር ኣስፈሮም።
45. ነቶም ሣልሳይ ክፍሊ ዓሠርተ ነገድ ስሞም መላእክት ይበሃል፡
ሐለቻኦም ከኣ ኣናንያል ይበሃል። እዚኦቶም እቶም ወንጭፍ
ነጐዳን፡ እምኒ እሳት ሓጺንን ዚውንጭፉ እዮም። ንፀሓይን ወርሃን
ከዋኸብትን ኣዝርእትን ኣትክልትን ዕፅዋትን ኹሎም ኣብ ልዕሊ
ምድሪ ኣብ ትሕቲ ሰማይን ዚተፈጥሩ ዘበሉ ዚሕልዉ እዮም። ኣብ
ሣልሳይ ሰማይ ኣብ ኤረር ኣስፈሮም። ኩፋ. 2:6-8።
46. እቶም ዓሠርተ ሊቃናት ሚእቲ ነገድ መላእኸትን ንዘለዓለመ
ዓለም ኣብተን ምእንቲ ኪነብሩ ኢሉ ኣብዘን ሾብዓተ ሰማያት
ዘስፈሮም መላእኸቲ እዚኦቶም እዮም።
47. እግዚኣብሔር ንመላእኸቲ ኪጽውዖም ከሎ፡ ናብ ላዕሊ ክሳብ
ኣርያም ይድይቡ፡ እንተ ለኣኸም ድማ ክሳብ እታ ጫፍ ኹሉ
ፍጥረት ዝኸነት ጸልማት በርባሮስ ንታሕቲ ከም ቅጽበት ዓይኒ
በጺሖም፡ መልእኸቶም ፈጺሞም፡ ናብ ቦታኦም ይምለሱ። ሞት፡
ሕማም፡ ናብዘይብሉ ጥንተ ስፍራኦም ኣትዮም ንፈጣሪኦም
ኬመስግኑ ይነብሩ፡ ብዘይካ ምስጋና ካልእ ሥራሕ የብሎምን። ሄኖ.
20:38-42።
48. ሽዑ እቲ ሓደ መልኣኽ ነቲ ኻልኣይ ዳህሲሱ ረኽቡ፡ ንስኻ
እንታይ ኢኻ፤ ካበይክ ኢኻ መጸእካ፤” ይብሎ፡ ንሱ ድማ
“ኣመጸኣይ ካበይ ከምዝኸነ ኣይፈልጥን እየ” እናበሉ ንሓድሕዶም
ብጾቶም ብምርኣይ ይግረሙ።
49. “ መን እዩ ፈጠሩና፤ ወይስ በብርእስና ዲና ተፈጣጢርና፤ ኢሎም
ተመራመሩ።
50. ሽዑ ሳጥናኤል “ንፍጡራን ኣነ እየ ፈጠረዮም፡ ነዘም ዚተሠርሑ
ድማ ኣነ እየ ሠሪሐዮም” በለ።
51. ዕመፃ ካብ መዛግብታ ወፅኦት፡ ንሱ ኣቦ ሓሶት እዩ፡ ሄኖ. 11:5-6።
ዮሐ. 8:44-45።

52. እግዚአብሔር አብታ ዚፈጠረሎም ዕለት፡ እዚ ርጉም ስሒቱ ኬስሕቶም ፡ ክሒዱውን ኬኸሕዶም እዩ ኢሉ አብ መንበሩ ኾይኑ እንተተንቀሳቆስ ሾብዓት ሰማያት አንቀጥቀጡ፡ ክሳብ ኪፈርሱ ድማ ደለዩ።
53. መላእኸቲ ድማ ፈሪሆም፡ ከምቶም አብ ዕፀዋት ዚነብሩ አዕዋፍን ከምቶም አብ ቈጽሊ ዚሰፍሩ አንህብትን፡ ከምቲ ብርቱዕ ህቡብላ ንፋስ ኪትንሥእ ከሎ ኮኑ። ከመይ ድምዒ ግርማ ሕይወት ምስ ሰምዑ ፍርሃትን ድንጋፀን ኃዞም።
54. ሽዑ መልአክ ሰላም ቅዱስ ገብርኤል ብቻሉ፡ ንመንፈሳውያን መላእኸቲ “ክሳብ ንጐይታና እንረኽቦ አብ ዘለናዮ ንቐም” ኢሉ አህድኡም። ሥላሴ አብዚ እዋን እዚ ብኣርምሞ ነበሩ። ክሳብ እዚ 12:00 ሰዓት ለይቲ ሥነ ፍጥረት እዩ።

ሣልሳይ ክፍል

1. እግዚአብሔር ንግሆ ሰንበት አብ ቀዳማይ ሰዓት “አብ ማእከል ጽልመት ብርሃን ይኹን” በለ። ዘፍ. 1:3-4።
2. መንፈስ ቅዱስ ንመላእኸቲ ሰማይ ከምቲ ርግቢ እንቋቑሖ ብኸንፉ ሓቑፉ ዝርእ ተራእዮም።
3. መንፈስ ቅዱስ ንመላእኸቲ ከም እንቋቑሖ ብኸንፉ ሓቑፉ ጊዙ ብግሩም ቃል “እዚ ኹሉ ሰማይ ቤተይ እዩ፡ ንስኻትኩም ካበይ ኢኹም፤ ፍጥረትኩምከ እንታይ እዩ፤ ናብዚ ቤተይከ መን ኣእተወኩም፤” በሎም።
4. ኦ ካብ ግሩማን ግሩም ዝኾንካ፡ ብኸንድዚ ዚኣክል ድንጋፀ ዘሮኣድካና ንኸንፈልጠካስ ንስኻ መን ኢኻ፤” በልዎ።
5. “ኣነ ነቲ ሰማይን ምድርን ዚፈጠረ ሕይወቱ እዩ” ሄኖ. 13:21-22።
6. “ኦ ጐይታና ዝፈጠርካናን ዘምጸእካናን ናብ ቤተካውን ዘእቶኻና ንስኻ ስለ ዝኾንካ ንስኻ ትፈልጥ”።
7. እግዚአብሔር ነታ እተንድድ እሳት ብርሃን ንኺትወልድ ምስ ኣዘዛ፡ ብርሃን ወለደት፡ ነቲ ብርሃን ከኣ ጽልመት ኢሉ ሰመዮ ዘፍ. 1:5-6።
8. እቶም አብ ታሕተወይቲ ሰማይ ዘለዉ መላእኸቲ ምስቶም ላዕለዎት መላእኸቲ ተነጻጸሩ። ክብሪ አብን ወልድን መንፈስ ቅዱስን ረአዩ።
9. ሽዑ መላእኸቲ ብገጸም ከም ቈጽሊ ረገፉ፡ ንሱ እዚ ብርሃን እዚ ኸኣ፡ ምኽንያት ጥበብ ኮይኑ ተገልጸሎም፡ እሞ ሠለስተ ጊዜ ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ እግዚአብሔር ጐይታ ሠራዊት ፡ ሰማይን ምድርን

ዕብዮትካ ፍጹም ምሉእ እዩ” ኢሎም አመስገኑ። ኢሳ. 6:3-4።

10. ከምቲ ሠለስቱ ምእት “ንነፍስን ሥጋን ዘይጠቅም ነገር አይትዛረቡ፡ አይትጻወቱ፡ ንሰማዒኡ ፡ ንተዛራቢኡን ዘይጠ ቅም ፡ ከመይ ኣብ እዋን ፍርዲ እቲ ኹሉ ሕማቕ ዘረባ ዚዛረብ ዘበለ ኪመልሱሉ እዮም” ዚበልዎ።
11. መላእኽቲ ብእኡ ንሓደ ሰዓት ዚአክል ድንን ኢሎም ነበሩ። ብኣና ድማ 83 ዓመትን 4 ወርሃን ማለት እዩ።
12. ድኅሪኡ መንፈስ ቅዱስ ወሪዱ ኣብ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ኣተወ። ኩለንትናኣን ኣብኣ ዘሎን ቐብኣ፡ ንሳ ድማ ንፈጣሪኣ ፈሊጣ አመስገኑ።
13. ድኅር’ዚ ካብ መላእኽቲ ከም መብረቅ ዚነጉዱ፡ ከም እሳት ዚነዱ ኣብ መንበረ ስብሐት፡ ኣብ ውሽጢ መጋረጃ ክንፊ ምስ ክንፊ ኣተኃኒዙ ኣቑመ።
14. እግዚአብሔር ካብታ እሳት ወሲዱ ንመላእኽቲ ብመጠን ቊጽሮም ግምጃ ብርሃን፡ ቀምሽ ብርሃን፡ መዕጠቂ ብርሃን፡ ኣኽሊል ብርሃን፡ ቆብዕ ብርሃን ካብ ጳዝዮን ኣሰናድኡ።
15. እቲ ዘፈር ክዳውንቶም ብእሳታዊ ዕንቁዒ ዚተኻበበ እዩ።
16. ድኅር’ዚ መንፈስ እግዚአብሔር ኣብ ሣልሳይ ሰዓት መዓልቲ ወሪዱ፡ ኣብታ ቀዳመይቲ ሰማይ ኢዮር ወሪዱ ኩለንትናኣን ነቲ ኹሉ ኣብኣ ዘሎን ቀብኣ፡ ኣንጽሓ፡ ንሳ ድማ ንፈጣሪኣ ፈሊጣ አመስገኑ።
17. እግዚአብሔር ንመላእኽቲ ኣቱም ንኣምላኽ ናይ ብሓቂ ሰገድቲ፡ ንዘለዓለማዊ ሕይወት ዚኾነኩም ቅብኣት ክቐብኣኩም፡ እንሆ ዕለት ሓጐስኩም በጺሓ እያ እሞ ተንሥኡ” በሎም።
18. ሸዑ እቶም ን83 ዓመትን 4 ወርሃን፡ ከም ቂጽሊ ረጊፎም፡ ከም ሻሽ ተነጺፎም ዚነብሩ ዚነበሩ ኣርባዕተ ኣሕሉቕ 40 ነገድ መላእኽቲ ተንሢኦም ኣብ ቅድሚኡ ደው ኢሎም፡ ምስጋድስ ሰጊድናልካ እንተ ኾነ ግና ደረት ጐይትነትካን ዕቤትካን ኣይበጸሕናን” በልዎ።
19. ድኅሪኡ ኣእምሮን ፍልጠትን ዚኾኖም ቅብኣት ኣቃሚሙ ኣብ 3ይ ሰዓት መዓልቲ ንኣጋእዝት ቀብኦም፡ ኣብ 4ይ ሰዓት መዓልቲ ንሱራፌል ቀብኦም፡ ኣብ 6ይ ሰዓት መዓልቲ ንኃይላት ቀብኦም፡ ሓለቓኦም ከኣ ሚካኤል እዩ።
20. ድኅር’ዚ መንፈስ እግዚአብሔር ኣብ 7ይ ሰዓት መዓልቲ ናብ ራማ ወሪዱ ንዙፋን ኣሕሉቕ ኩለንትናኣን ኣብኣ ዘሎ ኹሉን ቀብኣ፡ ንሳ ኸኣ ፈጣሪኣ ፈሊጣ አመስገኑ።

21. እግዚአብሔር ንመላእክቱ ኣቲም ንፈጣሪኹም ዘገልገልኩምን ዚሰገድኩምን ንናይ ዘለዓለም ሕይወት ዚኾነኩም ቅብኣት ምእንቲ ክቐብኣኩም፡ ዕለት ሓጎስኩምውን ስለ ዝበጽሖ ተንሥኡ” ኢሊ ኣተንሥኡም።
22. ኣብ 7ይ ሰዓት ንኣርባብ ቀብኡም፡ ኣብ 8ይ ሰዓት ከኣ ንመናብርት ቀብኡም፡ ኣብ 9ይ ሰዓት ድማ ንሥልጣናት ምስ ሱርያል ሓለቓኦም ቀቢኡ፡ ቀደሶም።
23. ድግሮዚ መንፈስ እግዚአብሔር ኣብ 10ይ ሰዓት መዓልቲ ናብ ሣልሳይ ሰማይ ኤረር ወሪዱ ንዙፋን ሓለቓታታት ኹለንትናኣን ኣብኣ ዘሎ ኹሉን ቀብኡ፡ ንሳ ኸኣ ፈጣሪኣ ፈሊጣ ኣመስገነቶ።
24. እግዚአብሔር ንመላእክቱ “ኣቲም ንፈጣሪኹም ብሓቂ ዘገልገልኩምን ዚሰገድኩምን ንዘለዓለም ሕይወት ዚኾነኩም ቅብኣት ከቐብኣኩምሲ፡ መዓልቲ ሓጎስኩም በጺሖ እዩ እሞ ተንሥኡ” ኢሊ ኣተንሥኡም።
25. ሽዑ እቶም ን83 ዓመትን 4 ወርሃን፡ ከም ቈጽሊ ረጊፎም፡ ከም ሻሽ ተነጺፎም ዚነበሩ፡ ሠለስተ ሓለቓታት ነገድ መላእክቲ ተንሢኦም ኣብ ቅድሚኡ ደው ኢሎም “ኣ ጐይታ ምስጋድስ ሰጊድናልካ፡ እንተ ኾነ ግና ወሰን ጐይትነትካ ኣይፈለጥናን” በልዎ።
26. ኣብ ዓሠራይ ሰዓት መዓልቲ ንመኳንንቲ ቐብኡም። ኣብ መበል 11 ሰዓት ንሊቃናት ቀብኡም። ኣብ መበል 12 ሰዓት ንመላእክቲ ቐብኡም። ሓለቓኦም ከኣ ኣናንያል እዩ።
27. ድግሮዚ መንፈስ እግዚአብሔር ኣብ መበል 12 ሰዓት ናብ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ዓሪጉ፡ ነቲ ኹሉ ኣብ ውሽጣ ዘሎ ብርሃን ቀቢኡ፡ ኣኽበራ፡ ንሳ ድማ ፈጣሪኣ ፈሊጣ ኣመስገነቶ።
28. ናይ ሾብዓተ ሰማያትን ናይቶም ዓሠርተ ሊቃናት ናይቶም ሚእቲ ነገድን በብነገዶም እንሆ ተፈጸመ።

ራብዓይ ክፍሊ

1. መላእክቲ ቅድሚ ቅብኣት ከምዚ ኣእምሮን ፍልጠትን ዘይብሉ ሕፃን እዮም ነይሮም። ምስተቐብኡ ግና ኣእምሮ፡ ፍቕሪ፡ ትሕትና፡ ለውሃት፡ ትዕግሥቲ ኃደሮም። ምስጋና ከም ፈልፋሊ ማይ እናፈልፈለ ካብ ኣፎም ዘይፍለ ኾነ።
2. መላእክቲ ቡቲ ዝተዋህቦም ፍልጠት ሽም ምስጋና ሥላሴ በብመነጻሮም ሰሌዳ መብረቕ ዝተጸሕፈ ምስ ተዋህቦም ኣዝዮም

ተሓገሱ። ክሳሪ ካብ ብዝኒ ድምዒ ማኅሌቶም እተን 7 ሰማያት ዚናወጸ ንፈጣሪኡም ኬመስግንዎ ጨርሑ።

3. ቅዱስ እግዚአብሔር ኣብ ዋሕድ፡ ቅዱስ እግዚአብሔር ወልድ ዋሕድ፡ ቅዱስ መንፈስ እግዚአብሔር ዋሕድ፡ ፈጠሩ ባሪኹ፡ ቀቢሉ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ዚሃበና።
4. ድኅርዚ መንፈስ እግዚአብሔር ብኣፍ መላእቱ ኣናተመስገን ካብ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ወዲኡ ኣብ መንበር ክብሩ ነበረ።
5. እግዚአብሔር ካብ ሠራዊት ኪሩቤል ክልተ ኣሕሉቕ ማለት ገጽ ሰብን ገጽ ኣንበሳን፡ ካልኣይ ከኣ ካብ ሠራዊት ሱራፌል ክልተ ሓለቓታት ንሳቶም ድማ ንገጽ ንስርን ገጽ እንስሳን ኣብ ልዕሊ ኢየሩሳሌም ሰማያዊትን ኣብ ትሕቲ ሰማይ ውዱድን ኣብ ማዕዘንቲ መብርህ ኣርያም ኣቐዋም።
6. ኣብ ዘባኖም ድማ ፡ እቲ ሕብሩ በረድ ዝኾነ ሰማይ ዘርግሑ።
7. ገጸም ከኣ ከም ገጽ ኣርባዕተ ሃገር፡ ገጽ ንገጽ ኣይረኣኣዩን እዮም፡ ናብቲ እቲ ቐዳማይ ንመንጽሩ ዘበለ ድማ ይኸዱ፡ እምበር ንኣድሕዶም ኣይረኣኣዩን እዮም።
8. ኣኸናፎም ከኣ ካብ ምድሪ ክሳብ ሰማይ ፡ ኣእጋሮም ድማ ክሳብ ጸልማት በርባሮስ ይበጽሕ። ሕዝ. 1:27-28።
9. ድኅርዚ እግዚአብሔር ካብ ሠራዊት ሩፋኤል ዕሥራን ኣርባዕተን ሊቃናት ወሰደ። ኣብ ዙርያ መንበሩ ድማ ኣቐዋም። ሕዝ. 1:11-12።
10. ሰዎም ካህናተ ሰማይ ኢሉ ሰመዮም። ናይ ሓዊ ወርቂ ጽንሓሕ ኣትኃዞም፡ ካብቲ ጳዝዮን ዚተባህለ ኣኸሊል ብርሃን ደፍኣሎም፡ ናይ ብርሃን ዘንጊ ፡ ማኅተሙ መስቀል ዚኾነ ኣትኃዞም፡ ናይ ብርሃን ካብ ሕብሩ መብረቕ ዚመስል ኣልበሶም፡ ኣብ ዙርያኡ ድማ 24 መናብር ነበሩ። ራእ. 4:4-5።
11. ካብቲ ማዕጠንቶም ድማ መብረቕን ነጐዳን ማሕታን መዓዛኡ ድማ ጥዑም ይወፅእ። ራእ. 8:3-5።
12. እግዚአብሔር ነቶም ካህናት “ጸሎት ኩሎም ቅዱሳን ምእንቲ ናባይ ኪዓርግ ኣብ ማዕጠንትኹም ይዕረግ” በሎም።
13. ንሰማይን ንኣርያሙን ከኣ በቲ መዓዛኡ ጥዑም ዝኾነ ትኪ ዕጣኖም ይጉልብቦ።
14. ናይ ኪሩቤልን ሱራፌልን ኣቀዋውማኦም መዓርግ ኪሩቤል ከም ካህናት ብየማን፡ ሱራፌል ከኣ ከም ዲያቆናት ብጸጋም ልዕሊ ኢሎም፡ ካህናተ ሰማይ ትሕት ኢሎም ክንፊ ንኸንፊ ገጢሞም ቆይሞም ይነብሩ።

15. ኣብ ሰማይ ውዱድ እልፊ ኣእላፋት፡ ትእልፊተ ኣእላፋት መብረቕን ነጐዳን፡ እቲ ሠረገላኦም ከኣ ኣዕይንቲ ዚተመልኦ እዩ።
16. መግቢ መላእኽቲ ረቂቕ ምስጋናን ቅዳሴን፡ መስቴኦም ከኣ ፍቕሪ መለኮት እዩ።
17. ልቢ መላእኽቲ ትእምርቲ ተባዕታይን ኣንስታይን ኣይኮነን፡ ከመይ ንሳቶምሲ እሳታውያን እዮም። ኣብ መላእኽቲ ትእምርተ ፆታ ዚበሃል የልቦን። ተባዕታይን ኣንስታይን የብሎምን። ማቴ. 22:30-31።
18. ኣብ መላእኽቲ ነናቶም መልክዕ ኣለዎም። ካብ ምድሪ ክሳብ ሰማይ ዚበጽሑ ቁመት ዘለዎም ኣለዉ። ብኣኽናፎም ንሓንቲ ሃገር ኬጽልሉ ዚኽእሉ ኣለዉ። ኣርእስቶም ክንዲ ዓበይቲ ጎበታት ዚኾኑ ኣለዉ። ኩለንትናኦም ብኣዕይንቲ ዚተሸለሙ ኽኣ ኣለዉ። ሽዱሽተ ክንፊ ዘለዎም ኣለዉ፡ ክዳውንቶም ድማ ሓዊ እዩ። ብመባርቕ ዚተሸለሙ ኣለዉ። ብደመናታት ዚተጐናጸፉ ኣለዉ፡ ንነፋሳት ዚጭብቱ ኣለዉ፡ ኣእጋሮም ዓንዲ ሓዊ ዚኾኑ ኣለዉ፡ ብኣኽናፎም ባሕርታት ዜንድዱ ኣለዉ። ብዘይካ እግዚኣብሔር ንበይኑ ኩነታት መላእኽትን መፈጸምታኦምን ዋላ ሓደ እኳ ዚፈልጥ የልቦን። ኩፋ. 2:7-8።
19. ከም ዳዊት “ሓደ ሺሕ ዓመት ኣብ ቅድሚኻ ከምዛ ትማሊ ዚኃለፈት ዕለት እያ” መዝ. 89:4-5።
20. እንሆ ከምቲ ቅዱስ ጴጥሮስ ዚበሎ “እንሆ 24 ሰዓት ናይ ዕለት ሰንበት፡ ንሳ እታ ዕለት እቲኣ ብእኡ ሓንቲ መዓልቲ እያ፡ ብኣና ግና ዓሠርተ ዓመት እያ” ዚበሎ 2 ጴጥ. 3:8-9።

አክሲማሮስ ዘእሑድ ኣብዚ ተፈጸመ።

አክሲማሮስ ዘሰኑይ

ቀዳማይ ክፍለ

1. እግዚአብሔር አብ መንጎ ማይ ንማይ ምእንቲ ኸፈሊ ጠፈር ይኸን በለ፡ ከምኡ ድማ ኾነ፡ እታ ብዝኒ ተባዝኒ ዝበላ ማይ ካብ ምድሪ ክሳብ ብሩህ ሰማይ መልአት፡ ዘፍ. 1፡6-9።
2. ጠፈር አብ ማእከል ሰማይ ይኸን።
3. ድኅርዚ እግዚአብሔር ክፍለ ናይታ ዓባይ ማይ ወሲዱ ናብ ልዕሊ ሰማይ ኣዕረጋ፡ ካብ ጫፍ ክሳብ ጫፍ ከኣ መልአት፡ ሓደ ኾይና ድማ ደው ኢላ ጸንዐት፡ ከም ሓጺን ከኣ ረግአት፡ ከምቲ አብ ሰፈሩ ዚኣተወ ሴፍ ኮነ።
4. ቤቱ ብማይ ዚሠርሕ፡ ንሠረገላኡውን ደመና ዚገብር። መዝ. 103፡3።
5. ጠፈር ቤቱ ማይ እዩ። ደመና ድማ ሠረገላታቱ እዩ።
6. ኣነ እግዚአብሔር ማይ ይተኣከብ ኢሊ ኣሎኹ፡ ኹሉ ምስ ኣዘዘ እቲ ማይ አብ ሠለስተ ተኸፍለ።
7. ማእከል ማይ ከኣ ተረኽበት፡ አብ ሰማየ ሰማይ ድማ ኣሰራ፡ ከም ጫፍ ገይሩ ኸኣ ቀጽሪ ኣውፅኦሉ፡ ቅጽሪ ሰማይ ልዕል ኣበለ፡ ምስቲ ሰማየ ሰማይ ደሚሩ ድማ ከምቲ ንሱ ዝፈለጠ ማኅተም ኃቲሙ ገደፎ።
8. እንሆ ከኣ ሾብዓተ ሰማያት ከም ዘሎ ተፈልጠ። ሾብዓተ ኣየራት ከምዘሎ ተፈልጠ።
9. እግዚአብሔር ንጠፈር ከም ቤት ንጉሥ ገይሩ ፈጠሮ።
10. እግዚአብሔር ሰማይ ንምጽናዕ ማይ ሰቐለ፡ ከምኡ ኸኣ እግዚአብሔር ዓሠርተ ሚእቲ እልፊ ኣንቀጻት ገበረ፡ እቲ ኹሉ መዕፀዊኣ ድማ ማይ ገበረ፡ እቲ ኹሉ መድረኽ ቤታ ኸኣ እሳት እዩ።
11. ንነፍሲ ወከፍ ኣፍ ደገ በብኸልተ ምሉሓት ኣስይፍቲ ዚኃዙ መላእኽቲ ድማ ወሰኸለን። ብዘይካ እቲ አብ ኢዱ ትእምርተ መስቀል ዘለዎ ልዑል ካልእ ንላዕሊ ዚዓርግን ንታሕቲ ዚወርድን ምእንቲ ኸይህሉ ኢሉ እዩ።
12. ድኅርዚ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ወሪዱ አብ ሃኖስ ኣትዩ ኹለንትናኣን ኹሉ ኣብኣ ዚነበርን ኃተማ፡ ንሳ ድማ ፈጣሪኣ ፈሊጣ ኣመስገነቶ።
13. ድኅርዚ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ወሪዱ ንጠፈር ንሳ ድማ

ፋሌክ እትበሃል መርበብ ሰማይ ኩለንትናኣን ነቲ ኹሉ ኣብኣ ዘሎን ቀብኦ፡ ንሳ ድማ ንፈጣሪኣ ፈሊጣ ኣመስገኑቶ።

14. ድኅር'ዚ እግዚኣብሔር ካብታ “ብዝኒ ተባዝኒ” ዚበላ ንፋስ ንባሕሪ ሃኖስ ንምስካም ናብ ኣርባዕተ መዓዝነ ዓለም ከፊሉ ናብ ላዕሊ ኣውዒኡ ባሕሪ ሃኖስ ኣሰከማ፡ ንሳ እታ ንፋስ ከኣ ነቲ ግሩም ዚኾነ ናይ ሃኖስ ባሕሪ ተሰኪማ ጸኒዓ ቆመት።
15. ድኅር'ዚ እግዚኣብሔር ካብታ “ብዝኒ ተባዝኒ” ዚበላ መሬት በብሩሁ ናብ ላዕሊ ገዲፉ ጸጸሊሙን ብርቱዑን መሬት ናብ ታሕቲ ኣውራዱ ዕመቀ ዕመቃት ኣስፈራ፡ ንእኣ ናይ ኹሉ መሬት መስፈሪ ንኽትከውን መሠረት ገበራ።
16. ንሳ ድማ እልፊ፡ ኣእላፋት ፀሓይ እኳ እንተዚኣትዋ ንጸልማታ ኬብርሃ ኣይኸእልን፡ ከምቲ ብሓጺን ኪውቀር ዘይኸእል እምኒ ገይሩ ኣጽንዓ፡ ስማ ድማ በርባሮስ ኢሉ ሰመያ።
17. እግዚኣብሔር ኣብ መጀመርታ ሰማይን ምድርን ፈጠረ፡ ምድሪ ድማ ጥራያ ነበረት፡ ሓደ እኳ ኣይነበራን፡ ጸልማት ከኣ ኣብቲ ዓሚቕኡ ነበረ፡ መንፈስ እግዚኣብሔር ድማ ኣብ ልዕሊማይ ሰፊሩ ነበረ፡ ድኅሪ'ዚ እግዚኣብሔር ነታ “ብዝኒ ተባዝኒ” ኢልዋ ዝነበረ ንፋስ ኣብ ልዕሊ ማይ መሊኣ ሰፊሓ ኃዲራ ውዒላ ነበረት። ዘፍ. 1፡1-3።
18. ድኅር'ዚ እግዚኣብሔር ካብታ “ብዝኒ ተባዝኒ” ዚበላ ንፋስ በብሩሁ ናብ ላዕሊ ገዲፉ ጸጸሊሙን ብርቱዑን መሬት ናብ ታሕቲ ኣውራዱ ኣብ ልዕሊ በርባሮስ ካብ ኣየር ኣረኃኒቑ ገደፎ።
19. ምድሪ ግና ካብ ቅድም ምስ ሰማይ ሓደ ኾይና ነበረት።
20. ምድሪ ኸኣ ከሳዕ ከም ርግኦ ካብ ጸባ ገይሩ ዘርግኦ ቀጢን ጸብሪ ነበረት፡ ከሳዕ ኣእማንን ዓበይቲ ጎቦታትን እምባታትን እትወልድ ብመንክር ግብሪ ኣዝዩ ኣግዘፋ።
21. ነታ ማይ ድማ ናብ ትሕቲ ምድሪ ኣውራዱ ኣብ ልዕሊ ሓዊ ኣብ ኣየር ኣረኃኒቑ ገደፋ። ምስ ንፋሳት ከይትቃራረብ ድማ ምስ እሳት ኣብ ማእከላ ኣየራት ገበረላ።
22. ድኅር'ዚ እግዚኣብሔር ንቐጽሪ ማይ ምስ ቀጽሪ ሓዊ፡ ንቐጽሪ ሓዊ ምስ ቐጽሪ ንፋስ፡ ንቐጽሪ ንፋስ ምስ ቀጽሪ በርባሮስ ሓደ ገይሩ ንሱ ብዚፈልጦ ማኅተም ኃቲሙ ገጢሙ ገደፎ።
23. እንተኾነ ግና ብዓቕመን ደኣለን እምበር፡ ከም ኣየር ናይዚ ዓለም እዚ ኣየራተን ርኹቓት ኣይኮናን።
24. ንምድሪ ከም መርከብ ደኣ ኣብ ልዕሊ ማይ ኣጽኒዑ ሠርሓ እምበር፡ ንምድርን ንማይን ኣየራት የብለንን። መዝ. 135፡6።

25. ሕንብርቲ ማይን መሬትን ንሳ ድማ ዱዳሌብ እያ። በዛ ዱዳሌብ ቅድም ንኣቦና ኣዳም ተፈጢሩላ፡ ደኃር ከኣ ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ብመስቀሉ መድኃኒት ገበረ።
26. እግዚአብሔርሲ ቅድሚኡ ዓለም ንጉሥ እዩ፡ ኣብ ማእከል ምድሪ ኸኣ መድኃኒት ገበረ። መዝ. 72:12-13።
27. ንጠፈር ኣብ ልዕሊ እቲ ጽኑዕ እምኒ ኣድማስ ኣጣባቕዋ። (ኣድማስ ናይ በርባሮስ ከንፈር እዩ)። ንሱ ብዝፈልጦ ማኅተም ገጢሙ ኃቲሙ ገደፋ።

ካልኣይ ክፍሊ

1. ድኅርዚ እግዚአብሔር ኣብ መንጎ ዙርያ ኣድማስን ናጌብን ነቲ ከም ዕጣቕ ተቐኒቱን ተጠምጢሙን ዚነበረ ማይ ዙርያኡ ሸሞ፡ ስሙ ድማ ውቅያኖስ ኢሉ ሰመዮ። ቀጽሪ ምድሪ ምስ ቀጽሪ ሰማይ ደምበረ ፡ በቲ ንሱ ዚፈልጦ ማኅተም ከኣ ኃተሞ።
2. እቶም ዚተረፉ ማያት ድማ ሾብዓተ ባሕርታት ኮኑ፡ እንተኾነ ግና ኣብ ቅድሚኡ ውቅያኖስ ከም ሕፃብ ጻሕሊ እዮም።
3. እታ ትሕቲ ምድሪ ዘላ ባሕሪ ኣንስተይቲ እያ፡ እቲ ንሰማይ ዚዓርግ ባሕሪ ኸኣ ተባዕታይ እዩ።
4. እግዚአብሔር ንምድሪ ጎቦታት ክትወልድ ምስ ኣዘዛ፡ ነቶም ዓበይቲ ጎቦታት ብዓበይቲ ሚዛናት፡ ነቶም ነኣሸቱ ጎቦታት ከኣ ብነኣሸቱ ሚዛናት ይመዘን፡ ደጋ ይደላደል፡ ቈላ ይጉደል፡ ሩባ ይከፈል፡ ኢሉ እንተኣዘዘ እቲ ዓበይቲ ጎቦታት ብዓበይቲ ሚዛናት ፡ ንእሽቶ ጎቦ ብንእሽቶ ሚዛን ተመዚኑ ተመዓራረየ፡ ደጋ ተደላደለ፡ ቈላ ጐደለ፡ ሩባ ተኸፍለ፡ “ንማያት ብሕፍኑ ዚሰፈረ፡ ንሰማይ ብኣፃብዑ ዚሰደረ፡ ንኣመድ ምድሪ ብመስፈሪ ኣኪቡ ዚኃዘ፡ ንጎቦታትን እምባታትን ብሚዛን ዚመዘን መን እዩ፤ ኢሳ. 40:12-13።
5. ኣብኣተን ድማ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ኣፍ ደገ ከክልተ መላእክቲ ዚተመዘ ሴፍ እናኣትኃዘ ሓለውቲ ገበረለን።
6. ከምኡ ድማ እግዚአብሔር፡ ኣብ ትሕቲ ምድሪ 24 መሳኹቲ 6 ብምሥራቅ፡ ፡ 6 ብምዕራብ፡ 6 ብሰሜን፡ 6 ብደቡብ ገበረ። እዚ ኸኣ ንፋሳት በዚኣተን እናወፅኡ ንምድሪ ምእንቲ ኬስተንፍዎ ኢሉ ገበሮ፡ ሄኖ. 21:5-9።
7. ድኅርዚ እግዚአብሔር ነቶም ኣብ ትሕቲ እሳት ዘለዉ ንፋሳት 22 ሓለቓታት ገበረሎም፡ እቶም 4 ሓለቓታት ናይ ምሕረት ንፋሳት፡ እቶም ሸሞንተ ሓለቓታት ድማ፡ ናይ መዓት ንፋሳት እዮም። ሄኖ.

25:1-5።

8. ንንፋሳት ካብ መዛግብቶም የውፅአም። መዝ. 134:7።
9. ከምቲ ኣብ ጥቓ መዓቲ ኣሎ ምሕረቲ ዚበሃል ሄኖ. 25:6-18።
10. ሽዑ ምድሪ ኩለንትናኣ ደረቐት፡ ጎቦታት ኩርባታትን ኣጸድፍን ኣእማንን፡ ካብ ኃይሊ እቲ ናብኣ ዚነፍስን ካብ ኃይሊ እቲ ናብኣ ገጹ ዚነድድ ሓውን ምድሪ ደረቐት።

መግለጺ. ቍ. 10 ድኅርኅዚ እቶም 12 ሓለቓታት እሳት፡ ቦተን 12 መሳኹቲ፡ እቶም 24 ቦተን 24 መሳኹቲ ወፂኦም፡ ነቲ ብምሥራቕ ዚነበረ ንምዕራብ፡ እቲ ናይ ምዕራብ ከኣ ናብ ምሥራቕ፡ እቲ ናይ ሰሜን ድማ ናብ ደቡብ፡ ናይ ደቡብ ናብ ሰሜን ናብዝን ናብትን ምስ ተመላለሱ፡ እቲ ጎቦ ረግኡ፡ ጸንዑ፡ ጸኒዑ ሽኡ ብሓጺን ዘይውጋእ ኮነ፡ ምድሪ ግና ፡ ገና ካብ ሥላሴ ዘርኢ ስለ ዚወደቃ፡ ኣጸቢቓ ኣይደረቐትን ኣጸቢቓውን ኣይረግአትን፡ ኣዝያውን ኣይጠለለትን፡ ነቲ ማይ ምጽይ ኣቢላ ሰትያ፡ ከምቲ ህሩስ ግንቦተ-ሰነ ኮይና ለስለሰት።

11. ደመና ድማ ካብ ምድሪ፡ ብመቐት እሳትን ንፋስን ተፈጥረት።
12. ከምቲ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ “ንሳ እታ ደመና ንውቅያኖስ ኣልበሳ፡ ባሕሪ ካብ ከርሢ ኣዲኣ ምስ ወፅአትብዓናቅጽ ገይሩ ሓጸራ፡ ክዳና ሽኡ ደመና ገበረላ፡ ብግመ ድማ ጠቐለላ” ዚበሎ (ቅዱ. ኤጲፋንዮስ)።
13. ድኅርዚ እግዚአብሔር ንንፋስን ንእሳትን፡ ኣብ መስኮትኩም እተወ፡ ኣብ በቦታኹም ጽንዑ ኢሉ ኣዘዘም። ሄኖ. 11:8-9።
14. ኩሎም ሥጋ ዚለበሱ ምእንቲ ኪጥዕምዎም እሳትን ንፋስን ተረፉ።
15. ንንፋስ ንበይኑ እንተተንፍሶ፡ ኹሉ ካብ ኃይሊ ቓልካ ዚተላዕለ ይምእርር፡ እሳት ጥራይ ንበይኑ እንተመዘዘካ ድማ ኹሉ ቦቲ ብዝኒ መቐት ምነደደ ነይሩ።
16. ንኹሉ ሽኡ ብጥበብ ገበርካዮ። መዝ. 103:24-25።
17. እግዚአብሔር ንበርባሮስ (ሲኦል) ጽልመት ውለዲ ኢሉ ምስ ኣዘዛ ቀጢን ጽልመት ወለደት፡ ንእኣ ድማ ለይቲ ኢሉ ሰመያ።
18. እግዚአብሔር ንጽልመት ኣብ ነፍስ ወከፍ ኣጋ ምሸት ለይቲ ምእንቲ ክትከውን ብመሳኹቲ ምዕራብ ዕረግ፡ ፀሓይ ምስ በረቐ ሽኡ ናብ በርባሮስ ኣዴኻ ተመለስ” በሎ እሞ ሽምኡ ኾነ።
19. ኣብ ኩላ ዓለም ድማ ብርሃን መልኡ።
20. ጽልመት ከኣ ክሳብ ፋሌክ ሰማይ ጐልበበ።
21. መን እዩ ንብርሃን ምስ ጽልመት ዚደመር፤ ንጽድቂ ምስ ኃጢአትከ 2ይ ቆሮ. 6:14-15።

መግለጺ. እሑድ ማለት ሓደ ማለት እዩ፡ ሰኑይ ማለት ከአ ክልተ ማለት እዩ። ሰኑይ ንፍጥረት ካልኣይ፡ ንቀመር ድማ መበል ሾብዓተ፡ ንፀሓይ ከአ ሻድሻይ ማለት እዩ። ዕለት ክልተ ፡ ፍጥረት ትሽዓተ ዚበሃል እዚ እዩ፡ እዚ ኣበዩናይ ዕለት እዩ ተፈጺሙ እንተተባህለ መጋቢት ዕለት 30 ሰኑይ እዩ።

አክሲማሮስ ዘሰኑይ ኣብዚ ተፈጸመ።

አክሲማሮስ ዘሠሉስ

ቀዳማይ ክፍለ

1. እግዚኣብሔር “ምድሪ ቈጽላይ ዘርኢ በብዘርኡን በብዓይነቱን ተብቑል” ዘፍ. 1:11-13።

መግለጺ:- እግዚኣብሔር ምሽት ሰኑይ ናብ ሠሉስ ዘውግሕ፡ በጊዜ ሠርክ እንታይ እንታይ ፈጠረ እንተተባህለ ሠለስተ ፍጥረታት ፈጠረ፡ 1. ብምሳር ዚቕረጽ ዕፀዋት ኣእዋም 2. ብማዕጺ ዚዕጸዱ ኣትክልት፡ 3. ብጽፍሪ ዚእረዩ ፍረታት። እግዚኣብሔር “ምድሪ ዘርኢ ዚህብ ሣዕርን ቡቋልያን፡ ኣብ ምድሪ ኸኣ ከከም ዓይነቱ ዘርኢ ዘለዎ ፍሬ ዚፈሪ ኣም ተብቑል” በለ። ከምኡ ድማ ኾነ። ዘፍ. 1:11-13።

ኸዑ ንኸዑ ድማ፡ ሣዕሪ ንኸፍከፋ፡ ዕንጨት ንዳጌፋ፡ ጣዕሙ ልምላሚኡ መዓዛኡ ጥዑም ጽቡቕን ምልኩዕን ኮይኑ ብሓደ ጊዜ ዓንቢቡ፡ ፈርዩ ተረኽበ።

2. እግዚኣብሔር ድማ እቲ ዚፈጠሮ ሠናይ ከም ዚኾነ ረኣዩ” ከም ዝበለ ሙሴ ዘፍ. 1:12-14።
3. እግዚኣብሔር ብሸነኽ ምሥራቕ ካብ ምድሪ ልዕል ኢላ ካብ ሰማይ ትሕት ኢላ ገነት ፈጠረ። ዘፍ. 1:12-13፤

መግለጺ:- ድኅርዚ ነቲ ብሩህ መሬት ብወገን ምሥራቕ ካብ ናጌብ ነጀው ጠቕሊሉ ኣንቢርዎ ነበረ፡ እግዚኣብሔር ኣምላኽ ድማ ኣብ ኤዶም ገነት ተኸለ፡ ካብ ምድሪ ልዕል ኢላ ካብ ሰማይ ከኣ ትሕት ኢላ ተፈጥረት። ዘፍ. 2:8-9።

4. ካብቲ ፍረ ዕፀ ሕይወት ሓንቲ እንተተቐንጢባ ኣብ ክንዳኡ ቅድሚ ነታ ዚቐንጠብዎ ምጥዓምዎ ካልእ ይወፅእ።

መግለጺ:- ሄኖኸውን ንዕፀ ሕይወት ርእዩ “ወርኢኩ ሰብዓተ ኣድባረ ክቡራነ ወኹሉ ኣሓዱ እምነ ኣሓዱ ወየዐውድዎ ለዕፀ መዐዛ ወሀሎ ውስቴቶሙ ዕፅ ኣልቦ ግሙራ ኣመ ጼነወኒ ወኢኣሓዱ

እምወ-ስቴቶሙ ወባዕዳንሂ ዘከማሁ ኢኮነ ዘይምዕዝ እምኩሉ መዐዛ ወቁጽሉ ወጽጌሁ ወዕፁ ኢይጸመሂ ለዓለም፡ ወፍሬሁኒ ሠናይ፡ ወፍሬሁስ ከመ አስካለ በቀልት ወውእተ ጊዜ እቤ ነዋ ዝንቱ ሠናይ ዕፅ ወሠናይ ለርእይ ወአዳም ቁጽሉ ወፍሬሁኒ ሞገስ ጥቀ ለርእየ ገጽ።

ክቡራን ክቡራን 7 ጎቦታት ረአኹ፡ ኩላቶም ከአ ሓደ ካብቲ ሓደ ዚተፈላለዩ ዕፅዋት ከቢቦምዎም ነበሩ፡ ኣብ ማእከሎም ድማ ከምኣቶም ገይሩ ዚሸተተኒ ኻልእ ዕንፀይቲ ዘዩልቡ፡ ካብ ኹሉ ጥዑም ጨና ዚበልጽ ናይ ሽታ ዕንፀይቲ ዝበለ። ጨንፈሩን፡ ቁጽሉን ፡ ዕንባባኡን ንዘለዓለም ኣይቅምስልን እዩ። ፍሬኡ ሠናይ እዩ። ኣብቲ ጊዜ እቲ እዚ ዕንፀይቲ እዚ ጽቡቕ እዩ፡ ቁጽሉውን ግሩም እዩ፡ ፍሬኡውን ገጽ ንገጽ ንምርኣዩ ጽቡቕ እዩ” በልኩ።

5. ካብ ቅዱሳን መላእክቲ ሓደ ቅዱስ ሚካኤል “ኦ ሄኖክ፡ ብዛዕባ ሽታ ናይዚ ዕንፀይቲ እዚ እንታይ ትሓትት ኣሎኻ፤” በለኒ። “ብዛዕባኡ ክፈልጥ እደሊ ኣሎኹ፡ ዝያዳ ኸአ ናይዚ ዕንፀይቲ እዚ ነገር ክፈልጥ እደሊ ኣሎኹ” ኢለ መለስኩሉ። ጫፋ ድማ ናይ እግዚአብሔር ዝፋን መሲሉ እትርእዩ ዘሎኻ እዚ ነዊኅ ጎቦ ፡ ናይ ክብሪ በዓል ቤት እግዚአብሔር ዚነበረሉ ዙፋኑ እዩ። እዚ ጥዑም ዚሸታኡ ኣም ከኣ፡ ክሳዕ እታ ናይ መወዳእታ ዕለት ፍርዲ፡ ካብ ሥጋዊ ንኺትንክዮ ዋላ ንሓደ እኳ ሥልጣን የብሉን” ኢሉ መለሰለይ፡ ኢሉ ተናገረ። ሄኖ. 6፡6-16።

6. እግዚአብሔር ድማ ንዕፅ ሕይወት ኣብ ማእከል ገነት ተኸላ፡ ጫፋ ካብ ምድሪ ክሳዕ ሰማይ ዚበጽሖ፡ ፍሬኡ ኸአ ከም ፍረ ሮማን ካብ እግራ ክሳዕ ርእሳ ምሉእ እዩ፡ ዘፍ. 2፡9-10።

መግለጺ፡- እግዚአብሔር ኣምላኽ ከኣ፡ ንምርኣይ ባህ ዜብልን፡ ንምብላዑውን ጽቡቕ ዚኾነ ኣም ኹሉ ኣብ ምድሪ ኣብቁለ፡ ኣብ ማእከል ገነት ከኣ ናይ ሕይወት ኣም ጽቡቕን ክፉእን እተፍልጥ ኣም ኣብቁለ። ካብ ፍረ እዛ ዕፅ ሕይወት ሓንቲ ቁሪጽ ብኣፉ ሒኹ ከይወሓጠ ኸሎ፡ ከምቲ ናይ ቀደም ፍረ፡ ተኸቲታ ትርከብ፡ ኣብ ወሰን እቲ ሩባ ብኸልተ ወገኑ፡ ኹሉ ዜፍሪ ኣም ዘበለ ይበቀላል፡ ቁጽሉ ዘይረግፍ፡ ፍሬኡ ዘይጐድል፡ በብወርኹ ኹሉ ሓድሽ ፍረ የፍሪ፡ እቶም ማያት ድማ ካብቲ መቐደስ ስለ ዚወፅኡ ፍሬኡ ንመግቢ ይኸውን፡ ቁጽሉ ድማ ንመድኃኒት ይኸውን” ኢሉ ኣሎ፡ ሕዝ. 47፡12-13። ራእ. 22፡2-3።

7. ቅዱሳን ሰባት ካብ ፍሬኡ ኪጥዕሙ ኸለዉ ኣዝዮም ይግረሙ፡ ብለውሃት እግዚአብሔር እንተዘይኮይኑ ካብዚ ፍረ እዚ ዚጥዕም

የልቦን፡ መቸረቱ ድማ ካብ ኣፍ፡ መዓዛኡ ካብ ኣፍንጫ ክሳብ ሾብዓተ መዓልቲ ይቕኒ።

8. እዛ ዕፀ ሕይወት ፡ ቈጽላን ፍሬኣን ዕንባባኣን ብዘይ ሕማምን ጸዕርን ንነፍሲ ካብ ሥጋ ይፈላለ።

9. እግዚአብሔር ኣብ 4 መዓዝን ዕፀ ሕይወት 4 ዓበይቲ ዕፀዋት ተኸለ።

10. እግዚአብሔር ኣብ ትሕቲ ሡር ዕፀ ሕይወት ማይ ሕይወት ኣውፅኡ፡ እዛ ማይ ሕይወት ካብ ጸባ ሾብዓተ ጊዜ ትፅዕዱ፡ ካብ መዓርን፡ ሽኮርን ሾብዓተ ኢድ ትምቅር፡ እቲ ወሓዚ ማይ ንገነት ምእንቲ ኬስቲ ካብ ኤደም ይወፅእ ነበረ፡ ኣብ ኣርባዕተ ክፍልታት ከኣ ይኸፈል ነበረ፡ ዘፍ. 2፡10-11።

11. እግዚአብሔር ኣርባዕተ ኣፍላጋት ኣብ ትሕቲ ሡር እቶም ኣርባዕተ ዓበይቲ ዕፀዋት ኣውፅኡ። ዘፍ. 2፡10-15።

12. ንእኡቶም ኣስማቶም ከምዚ እዩ። ነቲ ሓደ ስሙ ግዮን እቲ ሓሊብ ዜውሕዝ ብኢትዮጵያ ዚዘውር እዩ። ነቲ ሓደ ስሙ ኤፍራጥስ፡ ቅብኢ ዜውሕዝ ብሮምያ ዚዘውር እዩ። ነቲ ሓደ ስሙ ኤፌሶን ወይኒ ዜውሕዝ፡ ብኣንጾኪያ ዚዘውር እዩ። ነቲ ሓደ ስሙ ጤግሮስ መዓር ዜውሕዝ ብቊስጥንጥንያ ዚዘውር እዩ። እዞም 4 ማያት ናብዚ ዓለም እዚ ምስ መጽኡ ጽሩያት ማይ ይኾኑ።

13. እቲ ብምሥራቕ ዚፍልፍል ኣብኡ ዘሎ ንኼስቲ ናብ ምዕራብ ገጹ ይዘውር።

መግለጺ፡- “ቦ ዘይነቅዕ እምዕራብ ወየሐውር ለምሥራቅ ከመ ይሥቂ በህየ”፡ ካብ ምዕራብ ወፂኡ ናብ ምሥራቕ ዚኸይድ ኣሎ። ብእኡ ንዘሎ ምእንቲ ኬስቲ እዩ። “ቦ ዘይነቅዕ እምደቡብ ወየሐውር ለሰሜን ከመ ይሥቂ በህየ”። ካብ ደቡብ ወፂኡ ናብ ሰሜን ዚሕወስ ኣሎ። እዚ ነቲ ብእኡ ዘሎ ምእንቲ ኬስቲ እዩ። “ቦ ዘይነቅዕ እምነ ሰሜን ወየሐውር ለደቡብ ከመ ይሥቂ በህየ”። ካብ ሰሜን ፈልፊሉ ናብ ደቡብ ዚሕወስ ኣሎ። ወይ ከኣ ዚኸይድ ኣሎ። እዚ ኸኣ ነቲ ብእኡ ዘሎ ምእንቲ ኬስቲ (ቅዱ ኣትና)።

14. ምንቅስቃስ ባሕሪ መንክር እዩ፡ መዝ. 92፡4 ግእዝ/ መዝ. 93፡4 ትግርኛ።

መግለጺ፡- እዞም 4 ኣፍላጋት ኣብ ገነት ከለዉ ግዮን ሓሊቡ፡ ኤፍራጥስ ዘይቲ፡ ኤፌሶን ወይኒ፡ ጤግሮስ መዓር እዮም። ናብዚ ዓለም እዚ ከመጽኡ ኸለዉ ግና ጽሩይ ማይ ኮይኖም ይወርዱ። ከምዚ ኣብዚ ዓለም እዚ ተቐሚጥና ጽሩይ መግቢ በሊዕናን ጽሩይ ማይ ሰቲናን ንደገ ከነውፅኦ ኸሎና ተለዊጡ ዚወፅእ፡ እዞም 4 ኣፍላጋት ከኣ

ናብዚ ዓለም እዚ ኪወርዱ ኸለዉ ተለዊጦም ይወርዱ። ግዮን ፈለገ ሓሊብ ብኢትዮጵያ ይዘውር። ኤፍራጥስ ፈለገ ዘይት ኾይኑ ብሮምያ ይዘውር። ኤፌሶን ፈለገ ወይን ብኣንጾኪያ ይዘውር። ጤግሮስ ፈለገ መዓር እዩ፡ ብቍስጥንጥንያ ይዘውር። ዘፍ. 2:11-15።

15. እግዚአብሔር ብወገን ምዕራብ ገነት ነታ ሞት ፈርያ ንኣቦና ኣዳም ዘሰሓተት ዕፀ በለስ ተኸለ። ዘፍ. 2:9-10።

16. እግዚአብሔር ንገነት ዓበይትን ነኣሽቱን ዕፀዎት ከተብቑል ኣዘዛ እሞ ኣብቈለት።

17. ቈጽሊ ዕፀዎት ገነት ድማ፡ ንኡሳን በብ12 እመት ኮይኖም ከም ከዋኸብቲ ብሩሃን እዮም።

18. ኣብዚ ገነት ዘለዉ፡ ኣዝርእቲ፡ ኣትክልቲ፡ ዕፀዎት ከም ዓረር ሚዛን ከቢብ ኮይኑ፡ ጣዕሙ ካብ ኣፍ፡ መዓዛኡ ካብ ኣፍንጫ ክሳብ ሾብዓተ መዓልቲ ኣይፍለን እዩ።

19. ከምኡ ድማ፡ እግዚአብሔር ነቶም ኣብኡ ዚነበሩ ድሌቶም ምእንቲ ኪፍጽሙ ብድኅሪኣ ምእንቲ ኪነግፍን ፡ ናብታ ብፅዕቲ እትበሃል ገነት ንኪውርውርዋን ንገነት ዘናፍሳን ዓቢይ ንፋስ ገበረ።
መግለጺ፡- እዝስ ይኹን እሞ ኣብ ገነት ዘለዉ ኣትክልትን ኣዝርእትን ዕፀዎትን ንፍሬኦም መን እዩ ዚበልዖ፤ እንተበሉ ኣብ ብሔረ ብፁዓን ዘለዉ ጸድቃንን ቅዱሳንን ኣብ ገነት ዘለዉ ኣዕዋፍን ይምግብዎም። መንከ የምጽኣሎም እንተበሉ፡ ኣብ ገነት ዚነፍስ ንፋስ ብሸኻኽ ምዕራብ ዚተሸመ ንፋስ ኣሎ፡ ንሱ ኣብ ተትሸዓተ ሰዓት ናብ ምሥራቕ ንዓቕቦት ገጹ ምስ ነፈሰ ከም ዝናም ኮይኑ ይረግፈሎም፡ ንሳቶም ከኣ ነዚ እናተመገቡ ንፈጣሪኦም ኬመስግኑ ይነበሩ።(ገድለ ኣቡነ ዞሲማስ ተመልከት)

20. በዓል 30 ኣሎ፡ በዓል 60 ኣሎ፡ በዓል 100 ኣሎ ማቴ. 13:8።

መግለጺ፡- እዞም ኣዝርእትን ኣትክልትን ዕፀዎትን ኬፍርዩ ኸለዉ ብሓደ መንገዲ ጥራይ ኣይኮኑን ዜፍርዩ፡ እንታይ ደኣ፡ ኣብ ርእሶም ዜፍርዩ ኣለዉ፡ ኣብ ጐድኖም ዜፍርዩ ኣለዉ፡ ኣብ ሡሮም ዜፍርዩ ኣለዉ። እዚኣቶም ምሳሌ እዮም። ምሳሌ ናይቶም ኣብ ርእሶም ዚፈርዩ፡ ብርእሶም ጽዒሮም ግዒሮም ናይ ዚነበሩ ሰባት ምሳሌ እዮም። እቶም ኣብ ጐድኖም ዜፍርዩ ድማ ሰብ ሓዳር ኮይኖም ውላድ ወለዶም ብሃብቶም ነጊዶም፡ ብንብረቶም ተጠቐሞም ናይ ዚነበሩ ኣምሳል እዮም። ኣብ ሡሮም ዜፍርዩ ኸኣ፡ ኣዚዞም ልኢኹም ናይ ዚነበሩ ኣምሳል እዮም። እዚ ሰምዑ እዩ። ወርቁ ግና፡- ሓደ 100፡ ሓደ 60፡ ሓደ 30 ፍረ ሃበ ማቴ.

13:8-10። እቶም ኣብ ርእሶም ዜፍርዩ ምሳሌ በዓል 100 ክብሪ ኣምሳል እዮም። እቶም ኣብ ጐድኖም ዜፍርዩ ናይ በዓል 60 ክብሪ ምሳሌ። እቶም ኣብ ሡሮም ዜፍርዩ ናይ በዓል 30 ክብሪ ምሳሌ እዮም። ካብዞም ኣትክልትን ኣዝርእትን ዕፀዋትን ወገን፡ ኣብ ርእሶም ኣብ ጐድኖም ኣብ ርእሶም ኣብ ጫፎም ኣፍርዮም ዝርከቡ፡ ንፍረታቶም ድማ ዑፍ ጠጢሙ፡ ጸላኢ ኣርዩ ወሲድዎም ዚተርፉ ኣለዉ። ኣብ ሡሮም ኣፍርዮም ንፍሪኦም ካብ ዑፍ ካብ ጸላኢ ኃቢኦም ዜትርፉ ኣለዉ፡ ናይዚኣቶም ምሳሌታት እዮም። ምሳሌ ናይቶም ኣብ ርእሶም ኣፍርዮም ዑፍ ጠጢሙ፡ ጸላኢ ኣርዩ ዜትርፎም፡ ኣብዚ ዓለም እዚ ብዙኅ ትሩፋትን ሥነ ምግባርን ሠሪሖም ኬብቅዑ ረኣዩለይ፡ ስምዑለይ፡ ፍለጡለይ ኢሎም ብውዳሴ ኸንቱ ተጐዲኦም ኣብቲ ዚመጽእ ዓለም ከይተጠቐሙ ናይ ዚተርፉ ኣምሳል እዮም። ኣብ ሡሮም ኣፍርዮም ንፍሪኦም ካብ ዑፍ ካብ ጸላኢ ከዊሎም ዜትርፉ ኣብዚ ዓለም እዚ ኸለዉ ብዙኅ ትሩፋትን ሥነ ምግባርን ሠሪሖም ኣብሊዮም ኣየብላዕናን፡ ኣስትዮም ኣየስተናን፡ ከዲኖም ኣይከደንናን እናበሉ ክብሮም ኃቢኦም ኣብቲ ዚመጽእ ዓለም ናይ ዚጥቀሙ ምሳሌ እዮም። ካልኣይ ድማ ካብ ሓደ መሬት በቑሎም ዚብልዑን ዘይብልዑን ምቁራትን ዘይምቁራትን ዕረን መርዝን ወይንን ሙዝን ይርከቡ፡ ዕረን መርዝን ምሳሌ ኃጥኣን፡ ወይንን ሙዝን ምሳሌ ጸድቃን እዮም። እዞም ካብ ሓደ መሬት በቑሎም ብምምራርን ብምምቃርን ከም ዚፈላለዩ፡ ጸድቃንን ኃጥኣንን ከኣ ካብ ሓደ ዓይነት 4 ባህርያት ተፈጢሮም ብሥነ ምግባርን ሃይማኖትን፡ ብኸሕደትን ብኸፍኣትን፡ ብኃጢኣትን ጽቡቕ ሥራሕን ተፈልዮም ኪነበሩኸለዉ፡ ጸድቃን ጽቡቕ ሠሪሖም እምነቶም ኣጽኢዮም ናብ መንግሥተ ሰማያት ይኣትዉ።

21. ከምቲ ቅዱስ ያፌድ ኣብ መጽሓፈ መዋሥእቱ “ጸድቃንሲ ናብ ጐይታኦም ደኣ ኸዱ እምበር ኣይሞቱን፡ ኣብ መንግሥተ ሰማያት ድማ ዚደለይዎ ኪህበም እዩ” ከም ዝበለ፡

መግለጺ፡- ኃጥኣን ግና ኣብ ክሕደትን ኃጢኣትን ክፍኣትን ጸኢዮም እምነትን ጽቡቕ ግብርን ኣፍሪሶም ናብ ገዛነመ እሳት ይወርዱ።

22. ፍሪኦም ሕማቕ፡ ዘለላኦም ከኣ መሪር እዩ። ዘዱ 32:32-33።

መግለጺ፡- እዞም ኣዝርእትን ኣትክልትን ዕፀዋትን ካብ ፍጥረት ዓለም ኣትኢዞም ክሳብ ኅልፈት ዓለም ብብዘርኦም እዮም ዚበቑሉ እምበር ዘይዘርኦም ኣይበቑሉን እዮም። ከምኡ ድማ ጸድቃንን ኃጥኣንን ዘይዘርኦምን ዘይቤቶምን ካልእ ኣየምጽኡን እዮም።

23. ብፍሪኦም ክትፈልጥዎም ኢኹም፡ ከምኡ ድማ እቲ ጽቡቕ ኦም፡ ጽቡቕ ፍረ የፍሪ፡ እቲ ክፉእ ኦም ድማ ክፉእ ፍረ የፍሪ ማቴ. 6:16-18።

መግለጺ፡- ካብ ወገን ኣዝርእትን ኣትክልትን ዕፀዋትን ኣብ እዋን ሓጋይ ለምሊሞም ኣብ እዋን ክረምቲ ዚደርቁን ዚረግፉን ኣብ ክረምቲ ለሚዎም ኣብ ሓጋይ ዚረግፉን ኣለዉ። እዚኣቶምውን ምሳሌ እዮም። እቶም ኣብ ክረምቲ ለሚዎም ኣብ ሓጋይ ዚረግፉ ኣብዚ ዓለም እዚ ኸለዉ በሊዮም፡ ሰትዮም ፡ ተኸዲኖም ኣጊጾም ኣብቲ ዚመጽእ ዓለም ዘይጥቀሙ ምሳሌ እዮም። ከም በዓል መን እንተበሉ ከም በዓል ኪራም፡ ነዌ፡ ዚኣምሰሉ እዮም።

24. ብሕይወትካ ዘሎኻ ዚተሓጎስካዮ የኣኸለካ። ሉቃ. 16:25።

መግለጺ፡- ኣብ ክረምቲ ደሪቕኻም ኣብ ሓጋይ ዚለምዑ ፡ ኣብዚ ዓለም እዚ ኸለዉ ጠምዮም ጸሚኦም፡ ዓሪቕኻም ሓኸኸኻም ከፊእዎምን መከራ ብኣኩቴት ተቐቢሎም ኣብቲ ዚመጽእ ዓለም ናይ ዚጥቀሙ ምሳሌ እዮም። ከም በዓል መን ዚኣምሰሉ እዮም እንተበሉ፡ ከም ግዱፍ ኣልኣዛር፡ ናይ ኣልኣዛር ነገርከ ከመይ እዩ እንተበሉ

ሓደ ኣልኣዛር ዚበሃል ነዳይ ድዉይ ዕጉሥ ብቕጽዕ ብኸፈር ተፀይሩ ዚኸይድ ነበረ፡ ጥሜትን ጽምእን ምስ ጸንዖ፡ ኣብ እንዳ ነዌ ከይደ ርፍራፍ በሊዐ ምነበርኩ መን እሞ ይወስደኒ፤ ኢሉ ተመነዮ፡ ካብኡ እዚ ሰሚዖም ኪጸድቁ ዚብሉ ሰባት ናብ ደምበ ነዌ ወሰድዎ፡ ኣብኡ ኣጸጊዖም ገደፍዎ፡ ነዌ ከይረኣዮ ዝወደቐ ርፍራፋ ብዝደርበየሉ ይምገብ ነበረ። “ወይፈቱ እምፍርፋራት ዘይወድቅ እማዕዱ ለባዕል” ሉቃ. 16:20-21። እዚ ምስ ኮነ ካብተን ዕለታት ሓንቲ መዓልቲ ነዌ ፀሓይ ምዕራባ ዘይፈልጥ ፡ ፈጣሪኡ ዘይፈልጥ ፡ ብእምብልታን ብነጋሪትን ብዕልልታን ወፊሩ ናብ ቤቱ ኪኣቱ ኸሎ ንኣልኣዛር ኢድን እግርን ዘይብሉ ቁሪርዎ ይኸውን ኢሎም ክንጸድቕ ዚብሉ ካብ ጽላል ናብ ፀሓይ ኪመውቕ ኣውፅእዎ፡ ካብኡ ነዌ ባዕሉ ረኣዮ፡ ብኹርዓት ፡ ብትምክሕቲ፡ ብመዓት ተጸዊጉ “ነዚ ሕሙም ሰብዚ መን ኣምጽኣለይ! ድኸነት ከልግበለይ እዩ” በሉ፡ እቶም ምስኡ ዘለዉ ሰባት ድማ “ጐይታይ ዘምጽኦ ኣይንፈልጥን፡ እንተኾነ ካብ ጽራይካ ሓተላኻ ካብ ማእድኻ ርፍራፍካ ተመጊቡ ዚነብር እዩ” በልዎ። እዚ ቐል እዚ ምስ ሰምዐ “በሉ ናይ ዝታለፈስ ኃለፈ፡ ቀልጥፉ! ንበረኻ ደርብይዎ “ ኢሉ ኣዘዘም፡ ወሲዶም ከኣ ደርበይዎ ብጽምእን ብጥሜትን ሞተ።

ድኅሪ እዚ መላእክተ ብርሃን ክዳን ብርሃን፡ ቀሚስ ብርሃን ኣልበስዎ፡ ዝናር ብርሃን ኣዕጠቐዎ፡ ኣኸለል ብርሃን ኣብ ርእሱ ደፊኦም

ወሲዶም ምስ ኣብርሃም ኣብ ገነት ኣቐመጥዎ፡ “ወወሲድዎ መላእክት ውስተ ኅፅነ ኣብርሃም” ከም ዝበለ ሉቃ. 16:22። ነዌ እውን “ኔርካ ኔርካ ናብ መሬት፡ ዜርካ ዜርካ ናብ ቤት” ከም ዝበሃል እዩ። ሞት ኣይተርፍን ሞተ። ምስ ሞተ፡ ብድኅሪኡ መላእክቲ ጽልመት ናይ ነዌ ነፍስ ብጸልማት ቈርበት ጠቐሊሎም፡ ብመቐሕ ሓዊ ኣሢሮም ፡ ብገመድ ሓዊ ሓኒቕም፡ ኣኽሊል ሓዊ ደፊኦም ኣብ ገሃነመ እሳት ደበይዎ። “ወሞተ በዕልኒ ወተቀብረ” ከም ዝበለ፡ ብድኅርዚ ብፍቓድ እግዚኣብሔር ነዌን ኣልኣዛርን ኣረኣኣዮም፡ ከመይ ኢሎም ተረኣኣዩ እንተበለ፡ ሓታቲ ፡ ነዌ ንኣልኣዛር ከዳን ብርሃን ለቢሱ፡ ሣእኒ ብርሃን ኣእትዩ፡ ኣኽሊል ብርሃን ኣብ ርእሱ ደፊኡ ምስ ኣብርሃም ኣብ ገነት ተሚጡ ረኣዮ፡ ኣልኣዛርውን ንነዌ ብማእሲ ጸልማት ተጠቐሊሉ ፡ ብመቐሕ እሳት ተኣሲሩ ፡ ብማይ ጽምኢ ጐሮሮኡ ነቐጽ፡ ኣብ ማእከል ገሃነመ እሳት ወዲቐ ተጨኒቐ ረኣዮ፡ ክልቲኦም ተረኣኣዩ፡ ምስ ተረኣኣዩ ነዌ “ኣቦይ ኣብርሃም” ኢሉ ጸዊዑ ፡ “ካብ ኹሉ ማይ ጽምኢ ጸኒዑኒ፡ መልሓስይ ኣሲሩኒ፡ ብጣሳ ማይ ስደደለይ” ኢሉ ለመኖ፡ “ወበሲኦል ኣንሥኦ ኣዕይንቲሁ እንዘ ሀሎ ውስተ ደይን ወርእዮ ለኣብርሃም እምርኑቅ ወኣልዓዛርኒ ውስተ ሥፅኑ ወጸውዐ ወይቤሎ ኣባ ኣብርሃም ተሠሃለኒ፡ ወፈንዎ ለኣልኣዛር ከመ ይጥማዕ ጽንፈ ኣፅባዕቱ ማየ ወያቀርረኒ ልሳንዩ እስከ ሓመምኩ በዛቲ እሳት።”

ኣብርሃምውን በሎ “ከይሞትካ ብደውካ ከሎኻ ዘዩቐመጥካዮ መን ቀዲሑ የምጽኣልካ፤ ዘምጽኣልካስ እንተተረኽበ በየን ይኃልፍ፤ ኣባናን ኣባኻትኩምን ኣብ ማእኸልናን ኣብ ማእኸልኩምን ዘሎ ጸድፊ ኣይረኣኻዮን ዲኻ፤” በሎ። እዚ ጸድፊ እዚ እንታይ እዩ፤ እንተበለ ሓታቲ ናይ ነዌ ኃጢአት ከም ጸድፊ መሲሉ ንኣብርሃም ተራእዮ፡ “ተዘከር ኦ ወልድየ ዘከመ ፈጋዕከ ወተፈሣሕከ በሕይወትከ፡ ወጸድፍ ዐቢይ ይከልኣነ ማእከሌነ ወማእከሌክሙ ከመ እለሂ ይፈቐዱ ይጎልፉ ኢይክሉ መጸኦ ንቤክሙ” ነዌውን ኣልኣዛር ኣብ ደጎሉ ወዲቐ ከም ዚነበረ ይፈልጥ ነበረ እሞ፡ “በጃኻ ካብ ዝረኽብክዎ ኹሉ መከራ ጽምኢ ጸኒዑኒ ንኣልኣዛር ስደደለይ ብኣፃብዕቱ ጌሩ ማይ ጐረሮይ ከተርክሰለይ ምእንቲ ክዘሕለኒ” በለ። ኣብርሃምን ኣልኣዛርን ጐይትነቱ ኣይረኣኻዮንዶ፤ ንሰኻ ቀደም ብጐይትነት ከሎኻ ትእዝዞዶ ኣይነበርካን! ደጊምሲ ኣልኣዛር ብዘይ ፈጣሪኡ ዝእዝዞ የብሉን፡ “መኑ ይኤዝዞ ለኣልኣዛር” ከም ዝበለ ወንጌል። ነዌ “ደጊምሲ ኣነ መከራይ ከም ዝበዝኑ ሥቓይ

ከም ዝጸንዓኒ ምትራፊይ እዩ “ እንተበሎ፡ ኣልኣዛር ብማይ ጽምኢ ቀተልካዮ ፍዳ እዩ፡ ፍዳኻ ተቐበል። “ወይፈድዮ ለኩሉ በከመ ምግባር” መዝ. 61:12 ። ነዚ ከምዚ ዝበለ መከራ ሃበካ፡ እቲ ዝሓንቀቐካዮን ዘጌጽካዮን ይኣኽለካ ሕጂ ከምኡ ኢልካ ምትራፍካ እዩ ሉቃ. 17:25።

ድኅርዚ ምስ ኮነ፡ ነዌ ንኣብርሃም ጸዊዑ ንኣይ እኳ ዘይኮነለይ በጃኻ ናብ ኣዝማደይ ንኣልኣዛር ለኣኽለይ” በሎ። “ወይቤሎ ኣባ ኣብርሃም ፡ እስኣለከ ከመ ትፈንዎ ለኣልኣዛር ውስተ ቤተ ኣቡዮ እስመ ብዩ ኃምስቲ ኣኅወ” ኣብርሃምውን እዚ ቻል ምስ ሰምዐ “እንታይ ኢሊ ክልእከልካ፤” በሎ። ነዌ ኸኣ “ኣነ ኣብ ገሃነመ እሳት ኣብ ጉድጓድ ወዲቐ ኣሎኹ ንሰኻትኩም ግና ኣስራት በኹራት ቀዳምያት ኣውፂእኩም ሃይማኖት ተማሂርኩም ምግባር ጌርኩም ድኅሪ ብሥርዓት ኬንኩም ናብ ገነት ናይ ጸድቃን ቤት (ቦታ) ክትኣትዉ ኢኹም” እንተበደልኩም ከኣ ንስሓ ኣቲኹም ተዳሊኹም ንዑ “ ኢልካ ለኣኽለይ” በሎ። “ይንግርሙ ወይስምዑ ወኢይምጽኡ ውስተ ብሔረ ሕማም” ኣብርሃም እውን ምላሽ መለሰሉ “ቀደም መምህራን ተሸይሞሙሎም ፡ መጻሕፍቲ ተጻሒፎሙሎም” ዶ ኣየለዉን! ንኣታቶም ሰሚዖም ንስሓ ኣትዮም ለቢሞም ይምጽኡ እምበር፡ እንታይ ኢሊ ክልእከልካ ኢልካነ” በሎ። “ወይቤሎ ኣብርሃም ቦሙ ሙሴ ወነቢያት ኪያሆሙ ይስምዑ” ሉቃ. 16:28-31። ነዌ ከኣ “እዚኣቶም እሞ ኣነስ እስምዖምዶ ኣይነበርኩን፡ እንተ ነገሩኒ ኣይሰምዕን፡ እንተመኽሩኒ ኣይሰምዕን ኢሊ ከምዚ ዝበለ መከራ ዝረኽበኒ ኣይመስለንን ካብ ምወታን ሓደ ተንሢኡ ድኅሪ ዘይነገርም ኣይሰምዑን ኣይምለሱን እዮም። “ወለእመ ኢሓረ ኣሓዱ እምነ ምወታን ኢነገርሙ ኢየኣምንዎ ወኢይሰምዕዎ” ኣቦና ኣብርሃምውን ምላሽ መለሰ መጻሕፍቲ መምህራን ድኅሪ ዘይሰምዑ ትዕቢተኛታት እዮም እሞ ግደፎም ፍዳኣም ይቀበሉ፡ “ወይቤሎ ኣብርሃም ለእመሰኬ ሙሴሃ ወነቢያት ኪያሆሙ ኢሰምዑ ለእመኒ ቦ ዘተንሥኦ እምወታን ኢየኣምንዎ ወኢይሰምዕዎ” ሉቃ. 16:28-31። እዩ። ምግባር ዘይብሉ በዓል ጸጋ ከም ዘይጸድቐ ብነዌ ተፈሊጡ ኣሎ።

25. ምስ እዚ ኹሉ ዓቢይ ጸድፊ፡ ካባኻትኩም ናባና፡ ካባናውን ናባኻትኩም ኣብ መንጎናን ኣብ መንጎኹምን ዓቢይ ጸድፊ ኣሎ። ሉቃ. 16:24-25።

መግለጺ፦ እዚ ብጸድፊ ተመሲሉ ዘሎ እንታይ እዩ እንተበሉ፡ እቲ ናይ ነዌ ኃጢአት ንኣብርሃም ከም ጸድፊ ኾይኑ ስለ ዚተራእዮ

እዩ።

26. አልአዛር ለአኸለይ ብጫፍ ክፍኑ ማይ ጠሚው አምጺኡ
ንመልሐሰይ የተርከሰለይ” በሎ። ሉቃ. 16:24-25።

መግለጺ፡- አብርሃም ድማ ንነዌ ናይ አልአዛር ጐይትነት ኣይረአኻዮን፡
ንሰኻ ብሕይወትካ ከሎኻ መን ይእዘዘካ ነይሩ፤ “መኑ ይኤዝዞ
ለአልአዛር” ካብ ሕጂ ንንዮው ድማ ንአልአዛር ብዘይካ ፈጣሪኡ
ዚእዝዞ የብሉን” በሎ። ነዌ ከአ እዋ በዚ መከራን ሥቓይን በዚኹኒ
ዘሎ ማለት ድዩ፤ በሎ።

27. አብርሃም ድማ “እወ ኣብኡ ክትነብር ኢኻ፡ ከመይ ንሰኻ
ብሕይወትካ ኣብ ምድሪ ጥዲሙካ ዘጌጽካዮ የአኸለካ። እቲ
ንአልአዛር ብጽምኢ ማይ ዘቐተላዮ ፍዳ ንመከራ ኣኅሊፉ ሂቡካ
እዩ እዋ እወ ኣብኡ ተደርቢኻ ምትራፍካ እዩ” በሎ።

28. ድኅርዚ ነዌ “ኣ ኣብ አብርሃም እምበኣርከስ ንኣይ ካብዘይኮነለይ፡
ንአልአዛር ናብ ቤት ኣቦይ ክትልእኮ እልምካ ኣሎኹ። ከመይ
5 ኣኅዋት ኣለዉኒ እዋ ንሳቶም ድማ ናብዚ ቦታ ሥቓይ
ከይመጽኡስ ይመስክረሎም” በሎ። ሉቃ. 16:27-30።

29. አብርሃም “ካብ ቅድም መምህራን ተሸይሞምሎም፡ መጻሕፍቲውን
ተጻሒፎሙሎም፡ ንእኣቶም ይስምዑ” በሎ። ሉቃ. 16:27-28።
ነዌ ነዚኣቶም ደኣ ኣነስ እስምዖምዶ ኣይነበርኩን፡ እንተነገሩኒ
ኣይሰምዕ፡ እንተመኸሩኒ ኣይምልስ ኢለ እምበር ከምዚ ዝበለ
መከራን ሥቓይን ዝረኽበኒ ዶ መሲሉኒ” በለ።

- 30.” ንሳቶም ድማ ሓደ ካብ ምወታን ከይዱ እንተዘይነገርዎም
ኣይኣምኑን እዮም” በሎ።

መግለጺ፡- አብርሃም፡ እዞም እንቢ ዚብሉ እትብሎም ዘሎኻስ ኅደኅም
ፍዳኦም ይቀበሉ፡ ዋጋኦም ድማ ይከፈሉ” በሎ።

31. አብርሃም ከኣ ንሙሴን ንነቢያትን እንተዘይሰሚዖም እዋ ካብ
ምወታን ተንሢኡ እንተነገሮምውን ኣይሰምዕዎን እዮም።

መግለጺ፡- እቶም ኣብ እዋን ክረምቲ ለሚዖም ኣብ እዋን ሓጋይ
ዚደርቁ ኣምሳል ነዌ እዮም ዚተባህሉ ነዚ እዮም። ከምኡ ድማ
ኣብ እዋን ክረምቲ ዘይዕንብቡን ዘይፈርዩን ኣለዉ። እዚኣቶምውን
ምሳሌ ኃጥኣን እዮም። እቶም ኣብዚ ዓለም እዚ ጠምዮም ጸሚኦም፡
ሓኸኸም ከፊእዎም ንመከራ ብኣኩቴት ኣይንቐበሎን ኢሎም
እናሰረቑ፡ እናዓመጹ ዚነበሩ ኣብቲ ዳኅራይ ዓለም ባራዩ ሳጥናኤል
ኮይኖም ኪነብሩ እዮም።

32. ንሃብታምውን እንተኸነ ከምቲ ዚተገምገመሉ እዩ እምበር ሃብታም
ኢሉ ኣይኃፍሮን እዩ። ንድኻውን ንእኡ እንተዘይኣሓጉስድዎ ስለ

ድኸነቱ ኢሉ አይርኅርኃሉን እዩ (ቅዱ. አትና. ዘፀ. 31:19-20።
ሮሜ. 9:15-16።

መግለጺ:- ክረምቲ ምስ ሓጋይ ለሚያምን ዓንቢቦምን አፍርዮም
ዚነብሩ አለው፡ እዞም ጻድቃን እዚአቶም ምሳሌ እዮም። በዓል መን
እዮም እንተተባህለ ከም በዓል ኣብርሃም፡ ይስሓቅ፡ ያዕቆብ ኣብዚ
ዓለም ከለዉ ወሊዶም ከቢዶም ገዚአም በሊያም ሰትዮም ኣብቲ
ዚመጽእ ዓለም ተጠቂሞም።

33. ብቲ ዝሰፈርክምዎ መስፈር ኪሰፍሩልኩም እዮም። ማቴ. 7:2-3።

34. ካብ ማሕበን አዲአም አትሂዞም ዚተኃርዩ አለው።

መግለጺ:- ካብ ወገን ኣዝርእትን ኣትክልትን ዕፀዋትን ኣብ መጋቢትን
ሚያዝያን ተዘሪአም፡ ፀሓዩን ዝናሙን ክኢሎም ኣብ ነዊሃ እዋን
ዚአትዉ ከም በዓል ዳጉሻን ማሸላን ዚበሉ አለው። እዚአቶም
ምሳሌ እዮም፡ ከም በዓል መን እንተበሉ፡ ከም በዓል ቅዱስ
ጊዮርጊስ፡ ብዙኅ ሥቃይን መከራን ተቐቢሎም ብዙኅ ክብርን ዋጋን
ዚረኽቡ እዮም።

35. ከመይ ንመንግሥቲ እግዚኣብሔር ብብዙኅ መከራ ኢና እንኣትዋ፡
ግብ. ሓዋ. 14:22-23።

መግለጺ:- ከም በዓል ኢዮብ ብዙኅ ሕማምን ደዌን ተቐቢሎም ብዙኅ
ክብርን ዋጋን ዚረኽቡ እዮም። ኢዮ. 2:7-8።

36. ከመይ ካብቲ ብዝኒ መከራ ሕማሞም ዚተላዕለ ሓጎሶም በዝኅ።
2 ቆሮ. 8:2-3።

መግለጺ:- ከምኡ ድማ ካብዞም ኣዝርእቲ ኣብ ሓምሌን ነሓሴን
ተዘሪአም፡ ብቕሩብ ማይን ብውጥድ መዓልትን ዚብልዑ ጣፍን
ስገምን ንሂጉን አለው፡ እዚአቶምውን ምሳሌ እዮም። ከም በዓል
መን እንተበሉ፡ ከም በዓል ብዙኃን ሰማዕታት፡ ብናይ ሓደ መዓልቲ
መከራ ፡ ብናይ ሓደ መዓልቲ ሕማም፡ ከም በላዔ ሰብእ፡ ብሕፍንቲ
ማይ፡ ከም ፀሪቀ መበለት ዚጥቀሙ እዮም። ሉቃ. 21:2-5። ማር.
12:41-44።

37. ንዚጎዮዩ አይኮነ፡ ንዚቐደመ አይኮነ፡ ንዚተፈቕደሉ ይምሕሮ ሮሜ.
9:16-17።

መግለጺ:- ጎይታ ስለምንታይ እዩ ንሰብ ብመከራ ኣበላለጽዎ፡ ንገሊኡ
ብዙኅ መከራ ተቐቢሉ ብዙኅ ዋጋ ከምዚረክብ፡ ንገሊኡ ድማ
ቁሩብ መከራ ተቐቢሉ፡ ብቐሩብ ዋጋ ከም ዚድኅን ዚገበረ፤ ኣብ
ጎይታዶ አድልዎ ኣሎ እዩ እንተበሉ፡ ኣብ ጎይታ አድልዎ
ዚበሃል የልቦን፡ እዚ ከም ጽንዓት ልቡን፡ ከም ስፍሓት ኣእምሮ
እቲ ሰብን እዩ። እቲ ልቡናኡ ዚጸንዐ፡ ኣእምሮኡ ዚሰፍሐ ብዙኅ

መከራ ተቆቢሉ ብዙኅ ዋጋ ከምዚረክብ ይገብሮ። ነቲ ልቡናኡ ዘይጸንዐ አእምሮኡ ዘይሰሕፈ ግና ቁሩብ መከራ ተቆቢሉ ብቐሩብ ዋጋ ከምዚጥቀም ገበረ። ጐይታ ዚኸእልዎ መከራ እዩ ዚህብ እምበር ዘይኸእልዎ መከራስ ኣይህብን እዩ 1ይቆሮ. 10:13-14።

38. ከምቲ መከራ ሃይማኖትኩም ትዕግሥቲ ኪገብረልኩም እዩ ያዕ. 1:2-4።

39. ከምኡ ድማ እግዚኣብሔር ብዮማን ገነት ክሳብ ቀላይ ውቅያኖስ ከም በረድ ዓዕዳ ኾይኑ ዜብርህ ባሕሪ ገበረ። ጣዕሙ ኸኣ መንክር እዩ። ብጣዕሚ ይኹን ብመዓዛ ኣብ ኣርባዕተ መአዝኻ ዓለም ዚመሳሰሎ የብሉን።

40. ንእኡ ነቲ ባሕሪ ስሙ ምራቀኣብ ይበሃል። ጸድቃንን ቅዱሳንን ካብ እርጋን ንምሕዳስ ብእኡ እዮም ዚሕፀቡ።

ካልኣይ ክፍሊ

1. ንሳቶም እዞም ትሽዓተ ቦታታት እሳት ምስቲ ኹሉ ኣብኦም ዘለዉ እዞም ዚስዕቡ እዮም።

መግለጺ:-ዓለማተ እሳት ክንደይ እዮም እንተበሉ 9 እዮም። ንሳቶም ድማ ሠለስተ ዓለማት መላእኸቲ ማለት ኢዮር፡ ራማ፡ ኤረር፡ ራብዓይ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት፡ ኃሙሻይ ሰማይ ውዱድ፡ ሻድሻይ መንበረ ስብሓት ሻብዓይ ጽርሓ ኣርያም፡ ሻሙናይ ምጽንዓተ ሰማይ ባሕሪ እሳት፡ ታሽዓይ ገሃነመ እሳት እዮም።

2. ዓለማት ንፋስ ምስቲ ኹሉ ኣብኦም ዘሎ እዞም ዚስዕቡ እዮም።

መግለጺ:-ዓለማተ ንፋስ ክንደይ እዮም እንተበሉ፡ ክልተ እዮም። ንሳቶም ድማ እቲ ሓደ ኣብ ላዕሊ ካብቲ ባቢል ዚበሃል ዚረግኦ ንፋስ፡ ንሃኖስ ተሰኪሙ ዚነብር እዩ። ካልኣይ ንፋስ ካብ በርባርስ ጀሚሩ ነዛ ዓለም እዚኣ ተሰኪሙ ዚነብር ዓቢይ ንፋስ እዩ።

3. ቦታታት ማያት ምስቲ ኹሉ ኣብኦም ዘሎ እዚኣቶም እዮም።

መግለጺ:-ዓለማት ማያት ክንደይ እዮም እንተበሉ፡ ኣርባዕተ እዮም፡ ቀዳማይ ካብ ላዕላይ ሃኖስ፡ ካልኣይ ጠፈር፡ ሣልሳይ ውቅያኖስ፡ ራብዓይ ኣብ ታሕቲ ዘሎ መንጸፍ ምድሪ ዚኾነት ማይ እዩ።

4. እቶም 5 ቦታታት መሬት ምስቲ ኹሉ ኣብኦም ዘሎ እዚኣቶም እዮም።

መግለጺ:-ዓለማተ መሬት ክንደይ እዮም እንተበሉ ኃሙሽተ እዮም። ቀዳማይ ኣብ ትሕቲ በርባርስ፡ ካልኣይ እዚ ዓለም እዚ፡ ሣልሳይ

ብሔረ ብፁዓን፡ ራብዓይ ብሔረ ሕያዋን፡ ኃሙሻይ ገነት እዮም።

5. “እዛ ዓለም እዚአ ከምቲ ካብ በርባሮስ ትሕድስን ትበርህን ከምኡ ድማ ገነት ካብተን ክልተ ጐረባብታ ትበርህ፡ ከመይ ንሳ ንጽሕትን ብርህትን እያ።

መግለጺ፡ ካብ በርባሮስ እዛ ዓለም እዚአ ትበርህ። ካብዚ ዓለም እዚ ድማ ብሔረ ብፁዓን ትበርህ። ካብ ብሔረ ብፁዓን ከአ ብሔረ ህያዋን ትበርህ፡ ካብ ብሔረ ህያዋን ድማ ገነት ትበርህ።

6. እንሆ ድማ ኩላተን ዓለማት ዕሥራ ኾና። ኣየራትውን ዕሥራ እዮም። ዕሥራ ዓለማትን ዕሥራ ኣየራትን ደኣ ፈጠረ ኣምበር ሓደ ዓለም ጥራይ ዚፈጠረ ኣይምስልኩም።

መግለጺ፡ ኣፈጣጥራ ዓለማት ምድሪ ከመይ እዩ እንተበሉ፡ ትሕቲ ኹሉ በርባሮስ እያ፡ ኣብ ልዕሊ በርባሮስ ከአ እዛ ዓለም እዚአ እያ፡ ልዕሊ እዛ ዓለም እዚአ ብወገን ደቡብ ብሔረ ብፁዓን እያ። ብሸነኽ ሰሜን ድማ ብሔረ ሕያዋን እያ። ብምሥራቕ ገነት፡ ብወገን ምዕራብ ድማ ሲኦል እያ። እግዚአብሔር ነዚ ዓለም እዚ ከፈጥር ከሎ፡ ሓደ ዓለም ጥራይ ኣይኮነን ፈጠሩ፡ እንታይ ደኣ 20 ዓለማትን 20 ንፋሳትን እዩ ፈጠሩ።

7. ኦ ጐይታ ዓለም ምሉእ ዝኃዝካ፡ ሰማይን ምድርን ምስቲ ኹሉ ዓለምም ዚፈጠርካ ንስኻ ኢኻ። ምናዕ 1፡1-2።

8. ድኅርዚ መንፈስ እግዚአብሔር ናብ ገነት ወሪዱ፡ ንእኣን ነቲ ኹሉ ኣብኣ ዘሎን ቀብኣ፡ ንሳ ድማ ንፈጣሪኣ ፈሊጣን ተረዲኣን ኣመስገንቶ።

9. ድኅርዚ መንፈስ እግዚአብሔር ናብ ውቅያኖስ ወሪዱ ኩለንትንኣን ኣብኣ ዘሎን ቀብኣ። ንሳ ድማ ፈጣሪኣ ፈሊጣ ኣመስገንቶ።

10. ድኅርዚ መንፈስ እግዚአብሔር ናብዛ ዓለም እዚአ ወሪዱ፡ ነዛ ዓለም ኩለንትናኣ ቀብኣ፡ ንሳ ድማ ፈጣሪኣ ፈሊጣ ኣመስገንቶ።

11. ድኅርዚ መንፈስ እግዚአብሔር ወሪዱ ናብ ንፋስ ኣትዩ፡ ከም ግብራ ፊልዩ ቀብኣ፡ ንሳ ድማ ንፈጣሪኣ ፈሊጣ ኣመስገንቶ።

12. ድኅርዚ መንፈስ እግዚአብሔር ወሪዱ ንገሃነመ እሳት ኩለንትንኣ ቀብኣ። ንሳ ኸኣ ንፈጣሪኣ ፈሊጣ ኣመስገንቶ።

13. ድኅርዚ መንፈስ እግዚአብሔር ናብ በርባሮስ ጽልመት ወሪዱ ንበርባሮስ ኩለንትንኣ ቀብኣ። ንሳ ኸኣ ንፈጣሪኣ ፈሊጣ ኣመስገንቶ።

14. ድኅርዚ መንፈስ እግዚአብሔር ካብ ቀላይ ጽልመት ጐጸጐጽ ዚኾነ መንገዱ፡ ከምቲ ንሱ ዚፈለጠ ናብ ኣርያም ዓረገ።

15. እንሆ ኣፈጣጥራ ዓለማት ተፈጸመ።

መግለጹ:- ናይ ዓለመ እሳት : ዓለመ ንፋስ: ናይ ዓለመ መሬት: ዓለመ ማይ ተፈጥሮ ተፈጸመ። ኣብዚ መጽሓፍ : እግዚአብሔር ወፅኦ: ደየበ: ኣተወ ዚበሎ ቦቲ ንሱ ዚፈቐዶ ንምንጋር እዩ እምበር: ኣብ እግዚአብሔርሲ ምውፃእን ምውራድን የልቦን።

16. ከምቲ ቅዱስ ቄርሎስ “ንእግዚአብሔር ወፅኦ: ደየበ: ወረደ ዚብሉ ሰባት እንተ ኣልዮም: ብኣምሳሌ ርግብ ብኣፍ መንፈስ ቅዱስ ውጉዝ ይኹን” ዚበሎ እዩ።

17. ኩሎም ማኅበረ ነቢያትን ዕዝራን ሰሎሞንን: ክርስቶስ ዓለም ከምዚፈጠረን ንኹሉ ሰማይትን ምድርን ኹሉ ፍጥረትን ቀቢሉ ከም ዚቐደሰን ኣብ መጻሕፍቶም መስኪሮም ኣለዉ።

18. ድኅርዚ ነቲ ኹሎም ሕዝቢ ዚቐብእዎ: ቅብኣት ስብእት ዘክርስቶስ ቀብኣ።

መግለጹ:- እዚ ቅብኣት እዚ እንታይ እዩ፤ እንተበሉ ጐይታና ቐድሞ ካብቲ ናይ ባህርይ ኣቦኡ: ብናይ ባህርይ ውሉድነት ተወሊዱ ናይ ባህርይ ውልድነት ዚራኽበሉ መንፈስ ቅዱስ እዩ። ሎምውን ሕዝብን ኣሕዛብን ካብ ሥላሴ ናይ ጸጋ ውልድነት ዚውለድሉ ቅብኣተ መንፈስ ቅዱስ እዚ እዩ።

19. ካብ ማይን መንፈስ ቅዱስን ዘይተወልደ: ናብ መንግሥተ ሰማያት ኪኣቱ ኣይኽእልን እዩ። ከመይ እቲ ካብ ሥጋ ዚተወልደ ሥጋ እዩ: እቲ ካብ መንፈስ ዚተወልደ ኽኣ መንፈስ እዩ። ዮሐ. 3:3-7።

መግለጹ:- እዚ ቅብኣት እዚ መንፈስ ቅዱስ እዩ። ናይ ኹሉ ጸጋ : ክብሪ መንፈስ ቅዱስ ከም ዚኾነ ከረድእ ጐይታና ካብ ረቂቕ ዝተወልደ ረቂቕ እዩ። ካብ ግዙፍ ዚተወልደ ግዙፍ እዩ ንኺብል: ካብ ማይ ኣደነት: ካብ መንፈስ ቅዱስ ኣቦነት: ውሉድነት ወሲዶም: ኣሕዛብን ኣረማውያንን: ንረቂቕ መንግሥተ ሰማያት ከም ዚወርሱ ተጻሕፈ: ተነግረ ዮሐ. 3:3-7።

20. እቲ ካብ ሥጋ ዝተወልደ ሥጋ እዩ ብዚበሎ ቐል፡ ዘይኣመንቲ ከይተጠምቁ ብግዙፍ ልደቶም ብዘይ ረቂቕ ልደት መንግሥተ ሰማያት ከም ዘይኣትዉ የረድእ።

መግለጹ:- “ዘተወልደ እመንፈስ ቅዱስ” ብዚበሎ ቐል ካብ ማይ ኣደነት: ካብ መንፈስ ቅዱስ ኣቦነት ዚተወልዱ ምእመናን ረቂቕ መንግሥተ ሰማያት ከምዚወርሱ የረድእ።

ካልኣይ: ቤተ ክርስቲያን ኣምሳል ጽርሐ ኣርያምን መንበረ ስብኣትን እያ። ኣምሳልነታስ ከመይ እዩ እንተበሉ: ቤተ ክርስቲያን ሓኒፁ: ሠራሑ: ጳጳሳት: ሊቃነ ጳጳሳት: ሜሮንን ዘይትን ቀቢኡም: እንተዘይኣክቢሮምዎ ቅዱስ ሥጋኡ ኣይቀረበላን እዩ: ክቡር

ደሙ አይፈሳን፡ አይቆደሳን አይትዕጠንን እያ።

21. ዓለምን ቤተ ክርስቲያንን ብዕንፀይቲ መስቀል ክርስቶስን ብክቡር ደሙን ተቐደሰት።

መግለጺ፦ ሜሮንን ዘይትን ቀቢኦም ምስ ኣክብርዋ ድማ ቅዱስ ሥጋኡ ይቑረሰላ፡ ክቡር ደሙ ይፈሰላ፡ እታ ብገዛእ ደሙ ዚተበጀዋ ናይ እግዚኣብሔር ቤተ ክርስቲያን፡ ንክትሕልውዋ መንፈስ ቅዱስ ንኣኻትኩም ጳጳሳት ገይሩ ንዚሸመላ መጓሰ ሹሉን ንርእሰኹምን ተጠንቀቐ” ተባሂሉ ከም ዚተጻሕፈ፡ ግብ. ሓዋ. 29፡28-29።

22. “ሙሴ ሙሴ እዛ እትኸዳ ምድሪ ቅድስቲ እያ እሞ ኣሣእንካ ካብ ኣእጋርካ ኣውፅእ” ዝተባህለት እዛ ቅድስቲ ቤተ ክርስቲያን እያ ዘፀ. 3፡2-6። ኢያ. 5፡15 ግብ. ሓዋ. 7፡ ።

አክሲማሮስ ዘሠሉስ ኣብዚ ተፈጸመ።

አክሲማሮስ ዘረቡዕ

ቀዳማይ ክፍለ

1. እግዚኣብሔር ብዕለተ ረቡዕ፡ ሠሉስ ምሽት ናብ ረቡዕ ዜውግሕ እንታይ እንታይ ፍጥረት ፈጠረ፤ እንተበሉ፡ ዓበይቲ ብርሃናት፡ ንሳቶም ድማ ፀሓይ ንመዓልቲ ኬብርህ፡ እቲ ዚነኣሰ ወርኒ ብለይቲ ኬብርህ፡ ምስኦም ድማ ከዋኸብቲ ፈጠረ። ዘፍ. 1፡12።

2. ድኅርዚ እግዚኣብሔር እሳትን ንፋስን ቡብቐሩብ ወሲዱ ሰሌዳ ፀሓይ ገበረ።

መግለጺ፦ ተፈጥሮኦም ካበይ እዩ፤ እንተበሉ፡ ንሰሌዳ ፀሓይ ካብ እሳትን ንፋስን ፈጠረ። ነዚ መረዳእታ ዚኸነና ድማ፡ ብእሳትነታ ተንድድ፡ ተውዒ፡ ብንፋስነታ ኸኣ ትጐዪ።

3. ከምኡ ኸኣ እግዚኣብሔር ንፋስን ማይን ቡብቐሩብ ወሲዱ ሰሌዳ ወርኅን ከዋኸብትን ፈጠረ።

መግለጺ፦ ናይ ወርኅን ከዋኸብትን ሰሌዳኦም ካብ ንፋስን ማይን ገይሩ ፈጠረ። እዚ ኪፍለጥ ፡ ብነፋስነቶም ይኸዱ፡ ብማይነቶም ይዝሕሉ እዮም።

4. ድኅርዚ እግዚኣብሔር ነቶም 100 ነገድን 10 ሓለቓታት

መላእክትን፡ ክእለቱ ንኼርእዮም ኣብ ቅድሚኡ ኣቐምም።

5. ድኅርዚ እግዚአብሔር ካብቲ ናቱ ብርሃን ክንዲ ፍረ ሥርናይ እትኸውን ወሲዱ ንፀሓይ ቀብኣ። ሄኖ. 21:55-57።

መግለጺ፡- ሰሌዳ ፀሓይ ካብ እሳትን ንፋስን፡ ሰሌዳ ወርኅን ከዋኸብትን ድማ ካብ ንፋስን ማይን ፈጠረ ካብ በልና፡ ንብርሃኖምከ ካበይ ኣምጺኡ ፈጠሮ፤ እንተበሉ፡ ካብቲ “ለይኩን ብርሃን” ኢሉ ዚፈጠሮ፡ ክንዲ ፍረ ሥርናይ እትኸውን ኣምጺኡ፡ ንፀሓይ ቀብኣ። ሄኖ. 21:54-57።

6. ሽዑ እግዚአብሔር ንመላእክቱ ዕቤት ብርሃን ፀሓይ ኣርአዮም፡ ንሳቶም ድማ ኪርእይዎ ኣይተኻእሎምን።

መግለጺ፡- ድኅርዚ እግዚአብሔር እዝስ ንመላእክቲ እኳ ዘይተኻእለስ፡ ንሰብ ኣይዓቕዎምን እዩ ኢሉ ብርሃና ከፈለላ። ከመይ ገይሩ ከፈለላ፤ እንተበሉ፡ ነታ ክንዲ ፍረ ሥርናይ እትኣክል ብርሃን፡ ናብ 7 ከፊሉ፡ ክልተ ኢድ ንወርኒ ቀብኣ፡ ኃሙሽተ ኢድ ከኣ ንፀሓይ ተረፈ። ሄኖ. 22:4-6።

7. ድኅርዚ እግዚአብሔር ካብቲ ዕብዮት ብርሃን ፀሓይ ክልተ ኢድ ወሲዱ ንወርኒ ቀብኣ፡ ኃሙሽተ ኢድ ድማ ንፀሓይ ተረፈ። ሄኖ. 22:4-6።

መግለጺ፡- ካብዚ ንፀሓይ ዚተረፈ ኃሙሽተ ኢድ ብርሃን፡ ነቲ ሓደ ወሲዱ ንኸዋኸብቲ ቀብኦም፡ ኣርባዕተ ኢድ ከኣ ንፀሓይ ተረፈ፡ ንኸዋኸብቲ ኪቐብኦም ከሎ ንኹላቶም ማዕረ ገይሩ ኣይቀብኦምን፡ እንታይ ደኣ ከከም ክብሮም ኣበላሊጹ እዩ ቐቢእዎም።

8. ከምኡ ኸኣ ካብቲ ኃሙሽተ ኢድ ብርሃን ፀሓይ ሓደ ኢድ ወሲዱ፡ ንኸዋኸብቲ ከከም ዕብዮቶምን ሞገሶምን ቀቢኡ፡ እቲ ኣርባዕተ ኢድ ንፀሓይ ተረፈ።

9. ኮኹብ ካብ ኮኹብ ብኸብሩ ይበላለጽ እዩ። 1ይ ቆሮ. 15:41-42።

10. ድኅርዚ እግዚአብሔር ካብቲ 4 ብርሃናን ፀሓይ ሓደ ኢድ ወሲዱ፡ ንማያትን ደመናትን ቀብኦም፡ ሽዑ እቲ ሠለስተ ኢድ ኣብ ፀሓይ ተረፈ። ፀሓይ ድማ ከምዚ ሕጂ ዘለዎ ኾነ።

11. ሽዑ መላእክቲ ነዚ ምስ ረአዩ፡ ዓቢይ ሓጎስ ተሓጎሱ፡ ኹሎም ከኣ ተደኒቆም፡ ንመላኺ ብርሃናት እግዚአብሔር ዓቢይ ስግደት ሰገዱ። “ከዋኸብቲ ምስ ተፈጥሩ’ውን ኹሎም መላእክቲ ብዓቢይ ቻል ኣመስገኑኒ” ኢዮ. 38:7።

መግለጺ፡- ድኅርዚ መላእክቲ፡ ሙቄት ፀሓይን፡ ድምቀት ወርኅን፡ ብርሃን ከዋኸብትን ምብልላጽም ርእዮም፡ ነዞም ብርሃናት እዚኣቶም ዚፈጠረ እግዚአብሔር ክብርን ምስጋናን ይግብኦ እዩ እናበሉ፡

እልል በሉ፡ ንፈጣሪአም ድማ አመስገኑ። ኢዮ. 38:7።

12. ድኅርዛ መላእክቲ ንኪእዩ ኢሎም ገጸም እንተአልዓሉ፡
ንኢየሩሳሌም ሰማያዊት ረአይዋ። ከይዶም ኪርእይዋ ድማ ደለዩ፡
ናብኣ ኸይዶም፡ ኣብኣ ኣትዮም ንኪርእይዋ ድማ እግዚኣብሔር
ፈቐደሎም።

መግለጺ፡- ሽዑ መላእክቲ፡ ነዞም ብርሃናት እናረአዩ ባህ ኢልዎም
ከሎ፡ ንኢየሩሳሌም ሰማያዊት ኣማዕድዮም እንተ ረአዩ ኣዝዮም
ባህ በሎም። ፈተውዋ፡ ፈትዮምዋ ጥራይውን ኣይተረፉን፡ ከይዶም
ንኪርእይዋ ደለዩ። ጐይታ ኸኣ ሕሳብ ልቦም ስለ ዚፈልጥ፡
“ኬድኩም ዜርኩም ረአይዋ” ኢሉ ኣፍቀደሎም።

13. ሽዑ መላእክቲ ንኢየሩሳሌም ሰማያዊት ከምቲ ሽልምቲ መርዓት
ንበዓል ቤታ ኮይና ምስ ረአይዋ፡ ኣዝዮም ተገሪሞም፡ ነቲ ዚፈጠራ
እግዚኣብሔር ምስጋና ኣቕረቡ። ራእ. 21:2-3።

መግለጺ፡- መላእክቲ ድማ ናብ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ኣትዮም፡ ነቲ
ኣብ ውሽጣ ዘሎ ናይ ታቦት ዘዶር ዚተፈላለየ ብርሃን ርእዮም፡ ነዛ
ዕፁብ ድንቂ ዚኾነት ሓዳስ ፍጥረት ንመን ኮን ይህባ ይኸውን።”
ተበሃሉ። ተበሃሊሎም ጥራይውን ኣይተረፉን። ነዚኣስ ንፍጡር
ኣይህባን እዩ፡ እዚኣስ ናቱ ግደ እያ፡ ኢሎም፡ ንፈጣሪአም
መርዓዊኣ አመስገኑ። እዛ ቅድስቲ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ካብ
እግዚኣብሔር ክትወርድ ከላ ረኣኹ። ራእ. 21:2-3።

14. እግዚኣብሔር በዚ ኹሉ ዚፈጠሮ ተሓጐሰ።

15. እግዚኣብሔር እዚ ኹሉ ዚፈጠሮ ሠናይ ከምዚኾነ ረአዩ። ዘፍ.
1:12-13።

16. ዳዊትውን “እግዚኣብሔር ብፍጥረቱ ተሓጐሰ” በለ። መዝ.
13:31-32።

መግለጺ፡- ፀሓይን ወርሃን ከዋኸብትን፡ ብኸንደይ መዓርግ፡ ብኸንደይ
ኬክሮስ እዩ ፈጠርዎም፤ እንተበሉ፡ ንፀሓይ ኣብ ኣጋ ምሸት
ሠሉስ፡ ናብ ረቡዕ ዜውግሕ፡ ሠለስተ መዓርግ፡ ሠለስተ ኬክሮስ
ትሕት ኣቢሉ ፈጠራ። ብሸነኽ ምዕራብ ድማ፡ ንወርሒ ሠለስተ
መዓርግ፡ ሠለስተ ኬክሮስ ገይሩ ልዕል ኣቢሉ ፈጠራ።

17. ምስ ወግሐ ይነጻጸሩ፡ ሄኖ. 26:22-23።

መግለጺ፡- ብወገን ምብራቕ ፀሓይ ሠለስተ ኬክሮስ ኣብሪሃ፡ ብምዕራባዊ
መስኮት ኣተወት፡ ወርሒ ድማ ብምሥራቕ ወፂኦ፡ ሠለስተ ኬክሮስ
ኬተብርህ ከላ፡ ክልቲኣን ገጽ ንገጽ ይረኣኣያ። ሙቕተን ግና
ንፀሓይ ሕጻጽ ስለ ዘይብላ፡ ወርሒ ብምዕራብ ክትኣቱ ኸላ፡ ፀሓይ
ከኣ ብምሥራቕ ክትወፅእ ተረኣኣያ፡ ማለት ተፈጥሮኣን ምንጋር

እዩ። ሄኖ. 27:4-5።

18. አብ ዕድሜኡ ወርሲ ፈጠርካ፡ ፀሓይ ከአ ምዕራቡ ፈለጠ። መዝ. 103:19-20።

መግለጺ፡- ፀሓይ ብምዕራብ አትያ፡ ብሰሜን ዞይራ፡ ብምሥራቕ ወፂኦ ከተብርሃ ወፃለት፡ ንመፃልቲ ገዝአት፡ ወርሲ ድማ ብምሥራቕ ወፂኦ ከተብርሃ ኃደረት። ፀሓይ ግና መፃልቲ ከይገዝአት፡ ወርሲ ግና ንለይቲ ገዝአት፡ ከዋኽብቲ ኸአ ሰዓብቲ ወርሲ እዮም፡ ብኃባር ኬብርሁ ኃዲሮም ንለይቲ ገዝኡ።

19. ንፀሓይ መፃልቲ ዘግዝአ፡ ንወርህን ከዋኽብትን ለይቲ ዘግዝአም” ከም ዚበለ ዳዊት። መዝ. 135:8-10።

መግለጺ፡- ፀሓይ ስለምንታይ እያ መፃልቲ ጥራይ አብሪሃ ዚተረፈት፤ እንኮላይ ለይቲ ወሲኻ ዘይተብርሃ፤ እንተበለ፡ ፀሓይ እንኮላይ ለይቲ ወሲኻ እንተተብርሃ ነይራ፡ ካብ ብዝኒ ሙቄቱን ካብ ጽንዓት ሞዲኡን ዚተላዕለ ኹሉ ፍጥረት ነዲዱ ምስ ተቓጸለ ነይሩ፡ ስለዚ አብ መፃልቲ ጥራይ አሠልጠና። ወርሲኽ ስለምንታይ ለይቲ ጥራይ እተብርሃ፤ እንኮላይ መፃልቲ ወሲኻ ዘይተብርሃ እንተበለ፡ መፃልቲ ምሳሌ መንግሥተ ሰማያት እያ። አብ መፃልቲ ብዙኅ ሓጐስ ይርከብ። ከምኡ ድማ ፡ ኹሎም ጸድቃን፡ አብ መንግሥተ ሰማያት ብዙኅ ክብርን ሃብትን ጸጋን ይረኽቡ።

ለይቲ ግና ናይ ገሃነመ እሳት ምሳሌ እዩ። አብ ለይቲ ብዙኅ መከራ ይርከብ፡ ከምኡ ድማ ኹሎም ኃጥኣን አብ ገሃነመ እሳት ብዙኅ ሥቓይን መከራን ይረኽቡም።

20. እግዚአብሔር ንፀሓይን ወርህን ከዋኽብትን ንለይቲ ካብ መፃልቲ፡ ንሰዓት ካብ ዕለት፡ ንዓመት ካብ ዘመን ኪፈልዩ ኢሉ ፈጠሮም። ኩፋ. 2:13-15።

መግለጺ፡- ፀሓይ ንመፃልቲ ካብ ዓመት ክሳብ ዓመት ገዝአት፡ ወርሲ ኸአ ንለይቲ ካብ ዓመት ክሳብ ዓመት ገዝአት ካብ በልና፡ ንኸዋኽብቲኽ ደኣ እንታይ አግዝኦም፤ እንተበለ ፡ ሰዓብቲ ወርሲ እዮም ተባሂሎም እዮም።

ወርሲኽ ለይትን መፃልትን አብሪሃ እንተትኸውን፡ ካብ ብዝኒ ውርጪ፡ ካብ ጽንዓት ቍሪ ዚተላዕለ ኹሉ ፍጥረት ሓሪሩ ምተኸምተረ ነይሩ። ስለዚ፡ ንወርህን ከዋኽብትን አብ ለይቲ ጥራይ አሠልጠኖም። እዚአቶም ምሳሌ እዮም። ፀሓይ ብጸድቃን ወርሲ ብኃጥኣን። ፀሓይ ኹሉ ጊዜ ብርሃን፡ ምልእቲ ኽይና ከም እትነብር፡ ጸድቃን ድማ ኹሉ ጊዜ ብሥነ ምግባር፡ ብሃይማኖት ምሉኣን ኮይኖም ይነብሩ። ካልእ ወርሲ ናይ ጸድቃን ምሳሌ እያ፡

ከም ሓደ ጊዜ ክትጎድል ሓደ ጊዜ ድማ ክትመልእ እትነበር፡
ኩሎም ጻድቃን ከኣ ሓደ ጊዜ ብኃጢአይት እንተወደቁ ሓደ ጊዜ
ብንስሓ እናተንሥኡ ይነብሩ።

21. ጻድቕሲ፡ ሾብዓተ ጊዜ ይወድቅ፡ ሾብዓተ ጊዜ ድማ ይትንሥእ።
ምሳ. 24:16-17።

መግለጺ፡-ፀሓይ ምሳሌ ኃጥኣን እያ፡ ከምቲ ፀሓይ ብብርሃን ምልእቲ
ኾይና እትነበር፡ ኩሎም ኃጥኣን ከኣ፡ ብኃጢአትን ክሕደትን
ምሉኣን ኮይኖም ይነብሩ።

ካልኣይ መግለጺ፡- ወርኒ ምሳሌ ኃጥኣን እያ፡ ወርኒ ብምሉእ ብርሃን
ተፈጠራ ከተብቅዕ፡ እናጐደለት እናጐደለት ፈጸማ ከም እትጠፍእ፡
ኃጥኣን ከኣ፡ ኃጢአት ኣብ ርእሲ ኃጢአት እናወሰኹ ናብ ፍጹም
ገሃነመ እሳት ይበጽሑ።

22. ልቢ ዓሻ ከም ወርኒ ይጐድል፡ ሲራ. 43:7-8።

23. ነም ኣርባዕተ ክፍልታት ዓመት ዚፈልዩ መራሕቲ ኣስማቶም
እዚ ዚስዕብ እዩ። ሄኖ. 28:21-22። ኢሳ. 40:26-27። ምልክኤል፡
ናርኤል፡ ሕልመልመሌክ፡ ብርክኤል።

መግለጺ፡-እዚኣቶም ዓመት ምሉእ ምስ እሳት ተኻፊሎም ከመይ
ገይሮም ይገዝኡ እንተበሉ፡ ካብ መጋቢት 26 ክሳብ ሰኔ 25
መዓልቲ እንተቈጸሩ፡ ካብ ጳጉሜን ሓደ መዓልቲ እንተወሰኹ 91
ይኸውን፡ ነዚ 91 ምልክኤል ይምግቦ። ወርታቱ ፀደይ ይበሃል።
ምግቡ ኸኣ መሬት እዩ፡ እዚ ኣብዚ ፀደይ ሠልጢኑ ዚቐነዩ ዋዕይ፡
ናብ ታሕቲ ተቐቢሩ ዚቐነዩ ቑራ፡ ናብ ላዕሊ ኪብል፡ ካብ ላዕሊ
እቲ መቐት፡ ካብ ታሕቲ ድማ ጠለለቱ ኪሃርማ ኸሎ ምድሪ
ትልስልስ፡ ዚዘርኡላ ኸኣ ተብቑል፡ ሄኖ. 28:25-27።

ካልኣይ ድማ፡- ካብ መስከረም 26 ክሳብ ታኅሣሥ 25 መዓልቲ ካብ
ጳጉሜን ሓደ መዓልቲ ወሲኹ 91 መዓልቲ ይኸውን፡ ብርክኤል፡
ይገዝእን ይምግብን፡ ዘመኑ መፀው (ቀውዒ) ፡ እቲ ሠልጢኑ
ዚኸረመ ቑራ ናብ ታሕቲ፡ ተቐቢሩ ዚኸረመ ዋዕይ ከኣ ናብ ላዕሊ
ኪብል፡ ካብ ታሕቲ መቐቱ፡ ካብ ላዕሊ ጠለለቱ ኪስምዖም ከሎ፡
በዓል ኣዝርእቲ፡ ኣትክልቲ ዕፀዋት የዓብዩ፡ ይገዝፉ፡ ይዕንብቡ፡
የፍርዩ። ሄኖ. 28:25-29።

ሣልሳይ፡- ካብ ታኅሣሥ 26 ክሳብ መጋቢት 25 መዓልቲ ፡ ካብ
ጳጉሜን 1 መዓልቲ ወሲኹካ 91 መዓልቲ ይኸውን ናርኤል
ይገዝእ፡ ይምግብ፡ እዚ ዘመን እዚ ሓጋይ ይበሃል። ምግቡ እሳት
እዩ። እቲ ኣብዚ ሓጋይ ሠልጢኑ ዚቐነዩ ቑራ (ዛሕሊ) ፈጸሙ
ኪጠፍእ ከሎ፡ እቲ ተቐቢሩ ዚነበረ ዋዕይ (መቐት) ፈጸሙ ናብ

ላዕሊ ይወፅእ እሞ ይሥልጥን። ሽዑ አዝርእትን አትክልትን
ዕፀዋትን ይደርቁ፡ ተዓፂዶም፡ ተኸይዶም፡ አብ ቀፎአም የአትወ።
እታ ካብ ጳጒሜን ዚተረፈት ሓንቲ መዓልቲ “ዕለተ ምርያ”
(መድኃኒት) ትበሃል። ሄኖ. 28:20-22።

አብ ዓመት ዓመት ከአ አብ ልደት ጐይታ ትውዕል፡ ጐይታ ቅድም
ነዚ ዓለም እዚ ፈጠረላ። ካልኣይ ድማ ካብ ሰማየ ሰማያት ወሪዱ
ካብ ድንግል ማርያም ተፀንሰላ። ሣልሳይ አብ መጋቢት 29 ሞይቲ
ተንሥኣላ። ራብዓይ ነዚ ዓለም እዚ ዘገልፈላ ዕለት ንሳ እያ። እዛ
ዕለት እዚአ እታ ካብ ጳጒሜን መበል ኃሙሽተ እያ።

እዞም አዝርእቲ ፡ አትክልቲ፡ ዕፀዋት፡ ምትካሎምን ምዝርአምን ናይ
ምጥናስና ምሳሌ እዮም። ምብቋሎም ናይ ምውላድና፡ ምዕባዮም
ናይ ምዕባይና፡ ምፍራዮም ናይ ቤት ምሥራሕና ፡ ከብቲ ምግዛእና
ውላድ ምውላድና፡ አምሳል እዮም። ምድራቕምን ምእራጎምን
ምዕጻዶምን ናይ ሞትና፡ ተዓፂዶም ተኸይዶም አብ ቀፎ
ምእታዎም፡ ሞይትና ናይ ምቕባርና ምሳሌ እዮ። እዞም አዝርእቲ፡
አትክልቲ፡ ዕፀዋት፡ ተዘሪአም ምብቋሎም፡ ተዘሪአም ምብስባሶም፡
በሲሎም ምብልዖም። ንሕና ድማ ምስ ሞትና ብሓድሽ ሥጋ
ተንሢእና ናይ ብሩህ መንግሥተ ሰማያት ምእታውና አምሳል
እዮ። ዮሐ. 12:24-25። ድኅርዚ ከምዚ ሎሚ ንመርዓዊ መርዓ
ኪሰናዳእ ከሎ፡ ቅድም ስብሕቲ አስቢሕካ፡ ወይኒ ጸሚቕካ እንጀራ
አቕራብካ፡ ምንጻፍ አንጸፍካ፡ ደኃር እቲ ዕዱም ተጸዊዑ ዚመጽእ፡
እግዚአብሔር ድማ ነዚ ዓለም እዚ ኪፈጥር ከሎ ፡ ብኣድማስ
ደጊፉ፡ ብደመና ከፍኪፉ፡ ፀሓይን ወርሃን ከሞኽብትን ከም
ፋኑስ አብሪሁ፡ ንዝናማት አብ ደመና ጽዒኑ፡ ንፋሳት አስኪሙ፡
መባርቕትን ነጐድጓድን አዳልዩ ንመላእኽቲ ኣርአዮም። ሄኖ.
11:6-7።

24. ጥበብ ቤታ ሓነፀት፡ ሹብዓተ አዕኑድ ድማ አቐመት፡ ናታ
ሰባብሕቲ ኸአ ሓረደት፡ ወይናውን ቀዲሓ፡ ነቶም አገልገልታ
ጸውዓቶም፡ ምሳ. 9:1-4።

መግለጺ፡-መላእኽቲ ድማ “አ ጐይታና ነዛ ኸምዚ ዚበለት ዕፁብ ድንቅ፡
ንምንታይ ጋሻ ፍጥረት ፈጠርካላ፤ ንመንከ ክትህባ ኢኻ፤ “ ኢሎም
ሓተቱ።

25. እዛ ዓለም እዚአን፡ እታ ኢየሩሳሌም ሰማያዊትን ዚረኣኸምዋን
እዚ ኹሉ ንመሬታዊ ተዋሂቡ እዮ።

መግለጺ፡- እዛ ናይ ብርሃን ቁንጆ ነቲ ብሕጂ ዝፈጥሮ ኣዳም ክትኮኖ
እያ” በሎም።

26. እዚ ድማ ፀሓይን ወርሃን ከዋኸብትን እዮም ዜብርሁሉ፡ እዚአቶም ንኣዳም ዜብርሁ ፋኑሳት እዮም።
27. እዞም ንፋሳትን ደመናታትን ማይ ቀዲሖም ዝናም ዜዝንሙሉ እዮም። መባርቕትን ነጐድጓድን፡ ነቶም ዚበልዖምን ዚሰትዮምን ኣዝርእቲ፡ ኣትክልት፡ ዕፀዋት ዓንቢቦም ከም ዜፍርዩ ዚገብሩ እዮም።
28. ገነት ግና ኣዳራሹን መናገሻኡን እያ በሎም። መላእኸቲ ድማ “ኣ ጐይታ እዚ ኣዳም እትብሎ ዘሎኻ መልክዑ ንመን እዩ ዚመስል፤ ቁመቱክ ክንዲ ምንታይ የኣክል፤” በልዎ።
29. እግዚአብሔር ንመላእኸቲ ኣካሉ እኳ ካባኻትኩም ኣዝዩ ዚነኣሰ እዩ፡ ኣርኣያኡን ምስሉን ግና ብኣርኣያይን ምስለይን እዩ” በሎም። ዘፍ. 1:26።
30. ሽዑ መላእኸቲ ንጐይታ ብድምፁን ብግብሩን ደኣ እምበር መልክዑ ኣይረከይዎን ስለ ዚነበሩ፡ ባህ ኢልዎም እቶም ሾብዓተ ቅዱሳን መላእኸቲ “ኣርኣያኻን ምስልኻን ካብኡ ምእንቲ ክንርእስ ነዚ ኣዳም ቀልጢፍካ ፍጠር” በልዎ።
31. ሽዑ ሳጥናኤል ነዚ ቻል እዚ ምስ ሰምዐ፡ ፍርሃትን ራዕድን ጊዝዎ ኣብ ልዕሊ ኣዳም ዓቢይ ቅንኢ ቀንኦ።
32. ድግርዚ ሳጥናኤል፡ ካብዚ መሬታዊ ኣዳም ቅንኣት ዚተላዕለ ንኣይ ብዙሃ መከራን ሽግርን ኬምጽኣለይ እዩ ኢለ እጥርጥር ኣሎኹ” በለ።
33. ሳጥናኤል ድማ “ካብዚ ኹሉ እታ ቕድም ብሕሊናይ ዝሓለንክዎ ነገር ክፍትና እሞ እንተተኻእለኒ ክፈጥር እዩ፡ እንተዘይተኻእለኒ ኸኣ ቅድም ካብኣ ስለ ዝተፈጠርኩ እዛ እሳት እንታይ ኮን ትብለኒ ትኸውን፤” በለ።
34. ድግርዚ ሳጥናኤል፡ ነዚ ኢሉ ንኸፈጥር ኢዱ ናብ እሳት ኣእተወ፡ ሽዑ ነደደ፡ ዙለንትናኡ ኸኣ ከም ሽምዓ መኸኸ። እታ እሳት ከም መጻወድያ ሕንቕ ኣቢላ ጊዛ ከምዚ ኣብ መቐሎ ዚቐሎ ቅብኢ ቀለወቶ፡ ከም ጅማት ድማ ኮምተረቶ።
35. ሽዑ ሳጥናኤል ብልዑል ድምዒ ጨደረ። ምኽንያቱ “በዛ እሳት እዚኣ ከም መፈንጠራ ተታጊዘ” ኢሉ ጨርሖ። እቶም 100 ነገድ መላእኸቲ ኸኣ ደንጊዖም “እንታይ ኢኻ ኬንካ፤ እንታይክ ረኽበካ፤” በልዎ።
36. እግዚአብሔር ድማ ንሳጥናኤል “እንታይ ኢኻ ኬንካ፤ እንታይክ ረኽበካ፤” በሎ።
37. ሳጥናኤል ከኣ “ነዛ እሳት እንታይ ከም ዝኾነት ክፍትና ኢለ

ብለውሃት እንተ ዳህሰሰክዋ፡ እታ እሳት አንዲዳትኒ” በለ።

38. እግዚአብሔር ከአ ንሳጥናኤል ምምላሱ እምበር፡ ምውራዱ ስለ ዘይፈቱ አዝዩ ኃባእ አበሳ ብምጃኑ በኣርምሞ ፈወሶ።
39. ሳጥናኤል ድማ “እዚ ዝሃሰብክዎ ነገር እግዚአብሔር ኣይፈለጠንን ኮይኑ እዩ እምበር፡ ፈሊጡ እንተዚኸውንሲ ካብዛ እሳት እዚኣ ኣይምፈወሰንን ነይሩ” በለ።
40. ሳጥናኤል ከአ “እዚ ቅድም ዝሓሰብክዎ ነገር ንኣይ ዓቢይ ረብሓን ጥቕምን እዩ። ሕጂውን ኣይከገድፎን እዩ” በለ።
41. ሳጥናኤል ድማ ብልዑል ድምዒ “ዋይ ኣነ፡ ወይለይ” ኢሉ ከም መብረቕ ጨደረ።
42. እቶም 100 ነገድ መላእኽቲ ድማ ደንጊዖም “እንታይ ኬንካ፤ እንታይክ ረኽብካ” በለዎ።
43. ንሱ ኸአ በዛ እሳት፡ ከም መጻወድያ ተታኒዘ ብገዛእ ኣካለይ ከም መቐሎ ቐለወትኒ፡ ከም ጅማት ኮምተረትኒ፡ ከም ሽምዓ ኣምከኽትኒ” በለ።
44. ድኅር’ዚ እግዚአብሔር ንሳጥናኤል “እንታይ ኬንካ፤ እንታይክ ረኽብካ፤” በሎ።
45. ሳጥናኤል ከአ “እዛ ዚቐደመት እሳት ኣብ ልበይ ኣትያ ከም ጅማት ኣሕረረትኒ፡ ከም ሽምዓ ድማ ኣምከኽትኒ” በሎ።
46. እግዚአብሔር ከአ ንሳጥናኤል “ኣንታ ዓማዒ ኃጢአትካ ደኣ ንገር፡ ዘይትነግር እንተኬንካ ኣነ ክነግረካ፡ እዩ” በሎ።
47. ሳጥናኤል ድማ “ኣነ ደኣ ቅድም ክፍጠር ከሎኹ ንጽሐ ባህርይ ነበርኩ፡ ሕጂ እንተኾነ እንታይ ኃጢአት ኣሎኒ ድዩ፤” በለ።
48. እግዚአብሔር ንመላእኽቱ “እዚ መስሓቲ ዝሓሰበ ክነግረኩም፡ ከማይ ኣምላኽ ኮይኑ ፍጥረታት ኪፈጥር፡ እዚ መስሓቲ፡ ስለ ዚነደደ፡ ምስ ኣኅወኸዎ 3 ጊዜ ንሓሳብ ልበይ እንተዚፈልጦስ ኣይመገወዩንን ነይሩ” በለ።

መግለጺ፦ እግዚአብሔር ከአ ከምዚ ኢሉ ኣይተረፈን፡ ንሳጥናኤል ኃጢአቱን ክፍኣቱን ነገረሉ፡ ከመይ ኢሉ ነገረሉ እንተበሉ፡ ንመላእኽቲ “ክነግረኩም ስምዑኒ፡ እዚ ትዕቢተኛን ዓመፀኛን ቅድም ከማይ ኮይኑ ክፈጥር እዩ ኢሉ ሓሰበ። ሓሲቡ ኸአ ኣይተረፈን፡ ኢዱ ንኺፈጥር ኢሉ ናብ እሳት ሰደደ፡ እታ እሳት ድማ ከም ሽምዓ ኣምከኽቶ። ኣነ ድማ ብኣርምሞ ፈወሰክዎ። ንሱ ግና እግዚአብሔር ኣይፈለጠንን ኮይኑ እዩ እምበር፡ እንተዚፈልጠኒ ነይሩስ ፡ ካብዛ እሳት ኣይምፈወሰንን ነይሩ” በለ።

እታ እሳት ካብ ገዛእ ኣካሉ ከም ቍልዒ ተንሢኦ፡ ከም መቐሎ

ቆለውቶ፡ ከም ጅማት ኮምተረቶ፡ ከም ሽምዓ ኣምከኹቶ፡ ኣነ ድማ ምሕረት ልማደይ ስለ ዝኾነ ፈወስክዎ። እዚ ንሃልሳይ ጊዜ እዩ፡ እስኪ እንታይ ክገብሮ ፍረዱ” በሎም።

መላእኽቲ ድማ “ ኣ ጐይታ ካብ ሠለስተ ጊዜ ንላዕልስ ምሕረት ኣይግብኣን እዩ፡ ካብቲ መጽሓፍ ሕይወት ፍሒቑካ ደምስሶ” በልዎ።

49. እግዚኣብሔር ድማ ደጊም ካብ ፈጠርክዎሱ፡ ነዚ ዓማዒ፡ ኹሉ በሊዓ በሊዓ ዘይትጸግብ እሳት ኣላትኒ እሞ ኣብኣ ኣእትዮ ክቐጽዖ እዩ” በሎም።

50. ሽዑ እግዚኣብሔር ንሳጥናኤል ከምዚ ኢሉ ክሳብ ፈጸሙ ዚኸሕድ ብኣርምሞ ፈወሶ።

51. ከምኡ ድማ እግዚኣብሔርን መላእኽቲ ሥነ ተፈጥሮኦም ምእንቲ ኪርእዩ ኢሉ 3 ባሕሪ መጽሔታት ፈጠረ።

መግለጺ፡-ድኅር’ዚ ኣብተን ሠለስተ ሰማያት፡ ኣብ ሃገር መላእኽቲ፡ ሥነ ጽባቕኦምን መልክዖምን ተፈጥሮኦምን ዚፍረዱሉ፡ ሠለስተ መጽሔት ባሕሪ ሠሪሑ ኣዳለወ።

52. ድኅር’ዚ እግዚኣብሔር ንመላእኽቲ ፡ ኣብ በቦታኹም እተወ፡ በብመዓርግኩም ቁሙ ኢሉ ኣዘዞም። መላእኽቲ ድማ ኣብ በቦታኦም ኣትዮም፡ ከምዚ ሰብ መልክዑ ብመስትያት ዚርኢ፡ ኣብቶም ሠለስተ ናይ ባሕሪ መጽሔት ተፈጥሮኦም ምስ ረኣዩ፡ ኣዝዮም ተሓጉሶምን ባህ ኢልዎምን እልል በሉ፡ ፈጣሪኦም ኣመስገኑ፡ ተፈጥሮኦም ከኣ ፈለጡ።

53. ሽዑ መላእኽቲ ፈጣሪኦም ኬመገስግኑ ኸለዉ ሳጥናኤል ግና ኣሽምባይ ኬመስግን ሓንቲ ቛል እኳ ኣይተዛረበን።

54. መላእኽቲ ድማ ንሳጥናኤል “ነቲ ንዘለዓለማዊ ሕይወት ዘፈር ክዳንካ ከም መብረቕ ክሳብ ዜንጸባርቕ ንሱ ድማ ከም ዓቢይ ማሕታን ከም መፍርሂ ፀዓል መብረቕን ገይሩ፡ ዚፈጠረካስ ስለ ምንታይ ኢኻ ዘይተመስግኖ?” በልዎ።

55. ሽዑ ሳጥናኤል “ኣነ ኣብዚ ምስጋና እዚ ኣዩእትወንን እዩ፡ ዕፅው ሕንፃ እዩ” በለ።

56. መላእኽቲ ድማ “እንታይ ተሪፉካ፤ እንታይከ ጐዲሉካ፤” በልዎ።

57. ሳጥናኤል ከኣ “ነገሩስ ንስኻትኩም ትፈልጡ ኢኹም፡ ከነመስግኖን ከይነመስግኖንሲ ክነግረኩም፡ ግና ምሥጢር ከይተውፅኡለይ መሓሉለይ” በሎም።

58. ሽዑ እቶም ንሱ ዚገዝኦም 10 ነገድ፡ ነቲ ዚነግሮም ነገር ሰሚዖም ከም ዘይኸሕድዎ መሓሉሉ።

59. ሳጥናኤል ድማ “ነታ ኢየሩሳሌም ሰማያዊትዶ አይረአኸምዋን ኢኸም፤ ከምዚ ዚበለት ዕፁብ ድንቂ ሓዳስ ፍጥረት ተፈጠራ ንመሬታዊ አዳም እያ” ኢሉና። ከምዚኣ እተንጸባርቓ ካብ ብርይሃን ፀሓይ ብልጫ ዘለዎም፡ ወርሃን ከዋኸብትን ካብ ሰማይ ንታሕቲ፡ ካብ ምድሪ ንላዕሊ ፡ ንዚተፈጥረ ዘበለ ኹሉ፡ ነቲ መሬታዊ አዳም እዩ” ኢሉና። እንተኾነ ንኣናስ ዘይንበልዕን ዘይንሰትን ገይሩ ፈጠረና፡ ስለምንታይ ኢና ቦቲ አዳም ዚበልፆን ዚሰተዮን ነመስግኖ” በሎም።
60. ሸዑ መላእክቲ ንሳጥናኤል “ሕራይ ከምዚ ዚተዛረብካዮ እንተኾይኑስ። ናትካ ድሌትካ እንታይ እዩ፤ እንታይከ ክንገብረልካ፤” በልዎ።
61. ድኅር’ዚ ሳጥናኤል “ንዑ ሰዓቡኒ፡ ካብዚ መሪር መግዛእቲ እንተኸኣልና ንከራኸር ናብ ኣርያም ድማ ንዕረግ” በሎም።
62. ሳጥናኤልን መላእክቱን “ምኽረይ ሰሚዕኹም ፍቓደይ እትፍጽሙ እንተኹንኩም፡ ኣብ 4 መዳዝን ዓለም ደው ኢልኩም ቅዱስ እግዚኣብሔር ኣብ ዋሕድ፡ ቅዱስ እግዚኣብሔር ወልድ ዋሕድ፡ ቅዱስ ሳጥናኤል ዋሕድ ዕሩይ ኣምላኽ ኢልኩም ኣመስግኑኒ” በሎም።
63. እቶም መላእክቱ ድማ “ኅደግ ከምዝስ ኣይትበለና፡ ቅድም መንፈስ ቅዱስ ብኣምሳል ርግቢ ናባና ኣብ ዝመጽኣሉ ጊዜ፡ ክንፋ ካብ ምድሪ ክሳብ ኣርያም ዘርጊሑ ስለ ዝረኣናዮ፡ ነቲ ናቱ ምስጋና ንኻልእ እንተሂብናዮ ደምሲሱ ኬጥፍኣና እዩ” በልዎ።
64. ሳጥናኤል “ኣጅኹም ነዚ ኣነ ኣሎኹልኩም፡ ንሱ እንተበዝነ ሠለስተ እዩ፡ ካብኡ ዝተረፈ ሓደ እዩ፡ ንሕና ግና ስፍሪ ቍጽሪ የብልናን፡ እልፊ ኣእላፋት ኢና” ኢሉ ንመላእክቲ በዚ እኩይ ግብሩ ልዎም ሰሊቡ ኣታለሎም።
65. እግዚኣብሔር ነዚ ዕብዳናም ርእዩ ፡ ንሳጥናኤል ምስ ሠራዊቱ ብመዓቱ ከም ዚኹነኑ ናብ ገሃነመ እሳት ከም ዚወርዱ ስለ ዚፈልጥ ብልዙብ ቃል ሓተቶም።
66. እግዚኣብሔር ድማ ንሳጥናኤል “እንተደኣ ባህ ኢሉካስ፡ ምድሪ ትሰማምዓካ እንተኾይናስ ሠራዊትካ ጊዝካ ረኣያ” በሎ።

ካልኣይ ክፍሊ

1. ድኅርዝ ሳጥናኤል ሠራዊቱ ጊዙ ናብ ምድሪ ወረደ፡ ንገነት እንተተረኣዮ ኣገደ ፍቕራን ጣዕማን ልምላሜኣን ኣህረፈቶ።
2. ሳጥናኤል ከኣ ንሠራዊቱ ነዛ ምድሪ እዚኣ ግዝኣትኩም ክትኮነኩም ክህበኩም ትደልዩ ዲኹም፤” በሎም። ላዕሊ ወዲእና ፡ ሃገር ብርሃን፡ ሃገር ሠረገላ ወሲኽ ክህበኩም እየ፡ ንኣይ እንተስዲብኩምኒ እንታይ ከይትስእኑ” በሎም።
3. እንተኾነ ግና ኣብ ልዕሊ ፀሓይን ወርሃን መንበር መንግሥተይ፡ ሠረገላ ክዝርግሕ ኢለ ሓሲበ ኣሎኹ እሞ ንዑ ተንሢእኩም ሰዓቡኒ ናብ ሰማይ ንውፃእ” በሎም። ኢሳ. 14፡13-14።
4. እግዚኣብሔር ከኣ ንሳጥናኤል “ነዛ ምድሪ እዚኣ ካብ ሰማይ መሪጽካያ እንተ ኾንካስ ክህበካ እፈቱ እየ” በሎ፡
5. ሳጥናኤል ከኣ “ኢደይክ እንታይ ኮይኑ እየ ንሰኻ እትህበኒ ነዚኣን ነቲኣን ኣይኃድግን እየ፡ ኢየሩሳሌም ሰማያዊትን መንበር መንግሥትን ክውሰኽ እየ ኢለ እሓስብ ኣሎኹ” በለ።
6. እግዚኣብሔር ንሳጥናኤል “ንኣኻ ንፍጡር ሰማይን ምድርን ሓደ ጊዜ ምርኣይ ኣይከኣለካን እየ፡ ሰማይ ዚደለየ ምድሪ ኣይረክብን እየ፡ ምድሪ ዚደለየ ድማ ሰማይ ኣይረክብን እየ” በሎ።
7. ድኅርዝ ልሕዮት፡ ግቡር፡ ፍጡር፡ ካይላ፡ ሳጥናኤል ነዚ ቃል እዚ ሰሚዑ ሰቕ በለ፡ እንተኾነ ግና ኣንታ ሰብ እትምልስ መን ኢኻ፤ ፍጡር ንፈጣሪኡ ስለምንታይ ኢኻ ከምዚ ጌርካ ዚሠራሕካይ ይብሎ ድዩ፤” ሮሜ. 9፡20-21።
8. ድኅርዝ ሳጥናኤል ንመላእኽቱ፡ ናብ መላእኽቲ ብርሃን ንኼታልልዎምን ምስኦም ኃቢሮም ንእኡ ኣምላኽ ኪገብርዎን፡ እንደገና ክብርን ምስጋናን ኪህብዎ ኢሉ ኣብ ከባቢ ኣርያም ብኃባር ኪሕጐሱ ለኣኹም።

መግለጺ፦ ሽዑ ሳጥናኤል ተቈጢዑ ኣይተረፈን፡ ከምዚ ሎሚ ሓደ ምስ ንጉሥ ዚተጻልኣ ዓመፀኛ ሽፍታ ኣብ ዱር ኣብ ጸድፊ ኮይኑ ናባይ ንዑ፡ ኣነ ክሸመኩም ክሸልመኩም እየ እናበለ፡ ንብዙኃት ጭፍራ ከም ዚእክብ፡ ንዓሳክርውን ከም ዚሓባብል፡ ሳጥናኤል ከኣ ንሠራዊቱ ናባይ ንዑ ኣነ እጎሽኩም ኣብ ልዕሊ ሽመት ሽመት ክውሰኽኩም እየ ኢሉ ናብ ከተማ መላእኽቲ ብርሃን ሰደዶም (ለኣኹም)። ሠራዊት ሳጥናኤል ድማ፡ ናብ ከተማ መላእኽቲ ብርሃን ከይዶም ነዚ ነገር እዚ ኣብ ዘዙፋኖምን ደድንኳኖምን ዘይሮም ነገርዎም።

9. ቅዱሳን መላእክቲ ብርሃን “አንቱም ጸለምቲ ምስቲ ጸሊም፡ አንቱም ጥፋኣት ምስቲ ጥፋእ ዚጠፋእኩም’ዶ ንኢስኩም እዩ፡ ንኣና ድማ ከተጥፍኡና ትደልዩ ኣሎኩም” ኢሎም ልክዕ ከምዚ ኣብ ቤተ ክርስቲያን ዚኣተወ ኸልቢ ኣባሪሮም ሰደድዎም፡ ካብ ቅድሚኦም ብድንጋፀ በሃማን ገይሮም ሰጐጉዎም።
10. ሽዑ ሠራዊት መላእክቲ ብርሃን ፡ ንሠራዊት ሳጥናኤል “ንሕናስ ነቲ ካብዘይ ምንባር ናብ ምንባርን ናብ ዘለዓለማዊ ሕይወትን ንዘምጽኣና ፈጣሪና ከምቲ ንሰኻትኩም ዚጠፋእክምዎ ኣይንጠፍእን ኢና፡ ንፈጣሪና ኸኣ ኣይንኸሕዶን ኢና” በልዎም።
11. ሽዑ ሳጥናኤል ንሠራዊቱ ከምዚ ኢሎም ከም ዚጸረፍዎምን ከምዚሰጐጉዎምን፡ ንሱ ኸኣ ኪፈጥር ከም ዘይተኻእሎ ፈሊጡ ተቈጢዑ ብዓቢይ ሕርቃን ኣብ ባሕሪ ሕርቃን ጠሓለ።
12. ድግር’ዚ ሳጥናኤል ሓሪቕ ጥራይ ኣይተረፈን፡ ምስ ኩሎም ሠራዊት መላእክቲ ብርሃን ተጽብኦን ክርክርን ባእስን ገበረን።
13. ሽዑ እግዚኣብሔር ንሳጥናኤል “አንታ ዕቡይ ትዕቢትካን ዓመፅካን ግደፍ፡ ክሳብ መዓስ እየ ክዕገሠካ፡ ሕጂ ድማ ክፍኣትካን ኃጢአትካን ክፍሕቈልካን ክሠርዩልካን ትዕቢትካ ግደፍ” በሎ።
14. ነዚ እምቢ እንተኢልካ ኸኣ፡ መዓተይን ምሕረተይን ማዕረ ከም ዝኾነ ፍለጥ” በሎ።
15. ሳጥናኤል “ኣነ ንኸትምሕረኒ ባህ ኣይብለንን እዩ፡ ሠራዊትካ በዲሎሙኒ እዮም እሞ፡ ንኣይ ኣብ ልዕሊኦም ኣብ ዘሠልጠንካኒ ጊዜ ከምቲ ዚጸረፉኒ ጸሪፊዮም፡ ከምቲ ዘሳጐጉኒ ኣሳዲደዮም፡ ኣብ ነፍስ ወከፍ ድንኳናቶም ደብዮዮም፡ ይኹን ኣይኹን ድግር’ዚ እንተኾይኑ እምበር፡ ብዘይበዝስ ኣይገብርን እየ” በሎ።
16. ሳጥናኤል ድማ “ስለምንታይ ዘይክእል፡ ኣነ ኣብኣቶም ከም ዓንዲ እዩ፡ ንሳቶም ኣብ ቅድመይ ከም ጨቓዊት እዮም፡ ሰደደለይ እሞ ክውድኦም እየ” በሎ። እግዚኣብሔር ከኣ “እንተኸኢልካስ ጽቡቕ እዩ” ኢሉ ስቕ በለ።
17. ሳጥናኤል ግና ነቶም ሠራዊቱ “ከምቲ ኣቐዲመ ዝነገርኩኹም፡ ኣብ 4 መአዝነ-ዓለም ደው ኢልኩም ቅዱስ እግዚኣብሔር ኣብ ዋሕድ፡ ቅዱስ እግዚኣብሔር ወልድ ዋሕድ፡ ቅዱስ ሳጥናኤል ዋሕድ ዕሩይ ኣምሳኽ ኢልኩም ኣመስግኑኒ” በሎም።

መግለጺ፡-ሳጥናኤል ንሠራዊቱ ከምዚ ኢልኩም ኣመስግኑኒ ምስ በሎም በዝን በትን ኮይኖም ተኸፋፊሎም ደኣ ኣመስገንዎ እምበር ኩሎም ብሓደ ኾይኖምሲ ኣየመስገንዎን። እዚኸ ስለምንታይ እዩ፤ እንተበሉ ኪፈጥር ከም ዘይከኣለ ርእዮም፡ እዝስ ኣምሳኽ ኣይኮነን፡

አምላክ እንተዚኸውን ነይሩስ፡ ምፈጠረ ነይሩ ኢሎም ናብቲ ናይ ቅድም ቦታኦም አተወ፡ እዚ ንኺፍለጥ ከአ ሰብ ኃጢአትን ክፍአትን ኪሠርሕ ጸኒሑ፡ እንተተነሲሑን እንተጣዒሱን አብቲ ናይ ቀደም ክብሩን መዓርጉን ይምለስ፡ ድግርዚ ሳጥናኤል አብ ዕለት ረቡዕ ሠራዊት ሳጥናኤል አብ ሠለስተ ኾይኖም ተኸፊሎም ነበሩ። ይኸውን እዩ ኣይኸውንን እዩ ኢሎም ዚተጠራጠሩ ሣልሳይ ኣፍ እዮም። እቶም ሲሶ ድማ ንሰኻ እንተፈጠርካስ ንሕናውን ክንፈጥር ኢና ዚበሉ እዮም። እቶም ሣልሳይ ሲሶ ኸአ “ብሓቂ ፈጣሪ ኢኻ ኢሎም አሚኖም ዚሰገዱሉ እዮም። እቶም ብሓቂ ፈጣሪ ኢኻ ኢሎም አሚኖም ዚሰገዱሉ ናብትን ናብዝን ተኸፋፊሉ እምበር ብሓደ ኾይኖም አየመስገንዎን።

18. እቶም ሓደ ሲሶ “ቅዱስ እግዚአብሔር አብ ዋሕድ፡ ቅዱስ እግዚአብሔር ወልድ ዋሕድ፡ ቅዱስ ሳጥናኤል ዋሕድ ርእሱ ናብ ሥላሴ ምጻን ዚሓወስ” ኢሎም አመስገኑ።

መግለጺ፡- እቶም ሓደ ሲሶ ነዚ ርእሱ ምስ ሥላሴ ዘመዓራረዩ ሳጥናኤል፡ ጽንዓት፡ ኃይሊ፡ ቅዳሴ፡ ምስጋና፡ ውዳሴ፡ ግናይ፡ ግዝአት፡ ይግብኦ እዩ ኢሎም አመስገንዎ።

19. ሽዑ ሳጥናኤል ነቶም 4 መላእክቲ፡ ኣርእስትኹም ኣድኒንኩም፡ እቲ ዘርዕደሉ ዘንቀጥቅጠሉ ሠረገላ መንግሥተይ ፁሩ” በሎም።

መግለጺ፡- ሳጥናኤል ከአ ካብኣቶም “ብኣማን ብሓቂ ፈጣሪ ኢኻ” ኢሎም ዚሰገዱሉ መላእክቲ ኣርባዕተ ኃያላን ጽኑዓን፡ መሪጹ ወሲዱ ከም ኪሩቤል ክሣውድኹም ናብ ታሕቲ እናደፋእኩም ነቲ ዝፍርሃሉን ዝኸብረሉን ሠረገላ መንግሥተይ ተሰከመ” በሎም። ሽዑ እቶም መላእክቲ፡ ንናይ ሳጥናኤል ምትላልን ምጥባርን ርእዮም ሓቂ መሲልዎም ሠረገላኡ ተሰከሙሉ፡ እምበኣርከስ ፍቓደይ ካብ ፈጸምኩምለይ ምኽረይ እንተሰሚዕኹም ናበይ ንኺድ፡ናበይክ ንዝመት፤ በሎም። እቶም መላእክቲ ኸአ “ንሰኻ እንታይ ትብል ኣሎኻ፤” ከም ኣምላክነትካን ከም ፈጣሪነትካን ግለጻልና እምበር ንሕና እንታይ ፈሊጥና” በልዎ።

20. እንተኾነ ግና ንዑ ተንሢእኩም ናብ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ንደይብ ኣብኡ ድማ ኩልና ፈጠርትን ተመለኹትን ተመስገንትን ንኸውን” በሎም።

መግለጺ፡- ሳጥናኤል ድማ ናተይ ድሌትስ ናብ ኢየሩሳሌም ወሂእና፡ ኣብ ዙፋን ተቐሚጥና እቶም ክትፈጥርዎም እትኸእሉ ንፈጥር፡ ምፍጣር ዘይተኻኣለኩም ኣብ ኣፍ ደገ መንበረ ስብሓት እልልታን ሓጎስን ንገብር በሉ ሰዓቡኒ ናብ ሰማይ ንውፃእ” በሎም።

21. ሽዑ እቶም 4 ኃያላን መላእክቱ ባህ ስለ ዝበሎም ምስ ኹሎም ሠራዊቱ ናብ ኣርያም ሠረገላኡ ያይሮሙሉ ደየቡ።

መግለጺ:- ሳጥናኤል እቶም መላእክቱ ሠረገላኡ ኪስከሙሉ ኸለዉ፡ ነጋሪት ውቓፅ፡ ክተት ሠራዊት ኢሉ ጉዕዞኡ ናብ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ገጹ ገበረ።

22. ንእኡቶም ድኻም ኮይንዎም፡ ናብቲ ተፈጥሮኡም ተመልሱ፡ ናብ ታሕቲ ወሪዶም ከኣ ናብ ቦታኡም ተመልሱ፡ ኣርያም ከኣ ናብ ቦታኡ ተመልሰት።

መግለጺ:- ሳጥናኤል ድማ ናብ ኣርያም ኪግስግስ ከሎ፡ ኣርያም ካብቲ ናይ ጥንቲ ስፍራኣ ከይለቐቐት፡ ብፍቓድ እግዚኣብሔር ኾይኑ፡ ንሳጥናኤል ከምዚ ተመንቑሳ ሃዲማ ዚኸደት መሰለቱ። ሳጥናኤል ከኣ ኣሸምባይ ብእግሩ ብሕሊናኡውን ዘይበጽሓ ኾነ። ናይ ባህርይ ድኻም ኃደሮ። ኣርሃጽ፡ ጨነቐ፡ ደኸመ፡ ሳጥናኤል ድማ ፡ ደኸመ ፡ ርሂጽ፡ ምባል ኣገፊርዎ “ንሱ ምስ ኣርያሙ ጠቐሊሉ ሃደመ፡ ንዑ ናብቲ ናይ ቀደም ቦታና ንመለስ” ኢሉ ኪምለስ ከሎ ከምዚ ሎሚ ዚረሃጽ ፡ ዚደኸመ ሰብ ብዘይ ልቡ ከምዚወድቐ፡ ሳጥናኤል ከኣ ናይ ባህርይ ድኻም ስለ ዝተሰምየ ከተማኡ ገዲፉ ናብ ከተማ ቅዱስ ሚካኤል ወሪዱ ተደረበ፡ ኣርያም ከኣ ናብቲ ናይ ጥንቲ ስፍራኣ ተመልሰት። ኣርያም ምህዳማ ንሳጥናኤል ኃፊራ፡ ወይ ፈሪሃ ድያ እንተበሉ ኃፊራቶ ፡ ወይ ፈሪሃቶ ኣይኮነትን። እንታይ ደኣ፡ ኣብ ሰማይ ዘይተሠርሐ ኣብ ምድሪ ስለ ዘይሥራሑ፡ ከምዚ ዝበለ ዓማፂ፡ ዕቡይ ኪመጽኣኩም ከሎ ኣይትቃወምዎ፡ ህደሙ ደኣ ኢሉ ንኸምህረና እዩ። ሮሜ. 12:17-18።

ካልእ:- ኣርያም ምህዳማ ንሳጥናኤል ጸሊኦቶን ተጸይፋቶን ከይረግጸኒ ኢላ እያ።

23. ሥርዓት ሰማይ ኣብ ምድሪ ተሠርዐ።

24. እዚ ነገር ዕብዳን ሳጥናኤልን ሠራዊቱን ፡ ኣብ እዝኒ ኹሎም ሠራዊት ብርሃን ተሰምዐ።

25. ቅድሚ እዚ ነገር ኣዚ፡ ብኢድ ሳጥናኤል እንተዘይኮይኑ ምስጋና ኹሎም መላእክቲ ኣይቐርብን ነበረ። ትእዛዝ እግዚኣብሔር ኣምላኽ ምስ ዓለወ ግና፡ ብኹሎም መላእክቲ ብርሃን ንዑቕን ምኑንን ጽሉእን ሕሡርን ኮነ።

26. ከምቲ ሎሚ ካብ ኢድ ኃያል ጐበዝ ዚተወርወረት ቀስቲ፡ ላዕሊ ላዕሊ እናኃለፈት ከም እትከይድ፡ ምስጋና መላእክቲ ብርሃን ድማ ንሳጥናኤል ስለ ዝተጸየፈቶ (ዝፈንፈነቶ) ብልዕሊኡ እናኃለፈት ናብ እግዚኣብሔር ክትኣቱን ክትከይድን ጀመረት።

27. እታ ምስጋና፡ ንሳጥናኤልን ንመላእኸቱን ከይኣትዉን ከይወፅኡን ከልኦም እናበለት ከሰሰቶ፡ ከመይ መስቴማ እኩይን፡ ክፉእን ከርፋሕ ጨና ዚሽትት ስለ ዝነበረ እዩ።

መግለጺ፡- እታ ምስጋና፡ ንሳጥናኤል ናብ እግዚአብሔር ከይዳ ከሰሰቶ። እንታይ ኢላ ከሰሰቶ፤ እንተበሉ “እዚ ከርፋሕ፡ ነቲሕ፡ ጨናዊ፡ ጨናኡን ሽታኡን ንመላእኸቲ ምውራድን ምድያብን ከልኦም።

ካልኣይ፡- “ንእኡ ኣጥፍኣዮ፡ እንተዘይኮነ ንኣና ኣጥፍኣና” ኢላ ከሰሰቶ፡ ጨናኡን ሽታኡን ከመይ እዩ እንተበሉ፡ ከምዚ ሎሚ ገምቢ ፈረሰ፡ በቐሊ፡ ኣድጊ ኣብ ጥቓ መንገዲ ወዲቐ ንኃላፊ መንገዲ ዚሽትቶ ሳጥናኤል ከኣ ጨነወ፡ ሰተተ።

28. እግዚአብሔር ድማ ምምላሱ እምበር ምውራዱ ስለ ዘይፈቱ ንኸሲ መላእኸቲ ብርሃን ኣይሰምዖምን።

29. “ንስኻ ምምላስ ኃጥእ እምበር ሞቱ ኣይትፈቅድን ኢኻ” ሕዝ. 18:23-24።

መግለጺ፡-እዚ ንኸፍለጥ ድማ፡ ሰብ ኣብዚ ዓለም እዚ ኪነብር ከሎ ብዙሃ ኃጢአትን ክፍኣትን ሠራሒ ናብ ንስሓ ኣይምለስን እዩ እንተበሉ፡ እግዚአብሔር ክዳኑን ቐለቡን ሂቡ ደኣ ዩንብሮ እምበር፡ ብቐልጡፍ ተሃዊኹ ኣየጥፍኦን እዩ። ማቴ. 5:45-46።

30. ሳጥናኤል ግና፡ ኣሸምባይ ኪምለስ ፡ ክፉእን ዓማጽን ስለ ዝኾነ ኣብ ልዕሊ ትዕቢት ትዕቢት ኣብ ልዕሊ ዓመጽ ከኣ ዓመጽ ኪውስኽ ጀመረ።

31. እግዚአብሔር ንሳጥናኤል “ኣንታ ትዕቢተኛ ልቢ ክሳዕ መዓዝ ክዕገሠኻ እዩ፤ ንስኻ ዓመጽካን ትዕቢትካን ግደፍ፡ ኣነ ኸኣ ኃጢአትካን ክፍኣትካን ክፍሕቂልኻ እዩ፡ እንተ ኣቢኻ ግና ዚተዘርግሐት እሳት ምስ ሠራዊትካ ክትኣትዎ ኢኻ” በሎ።

32. ድኅር’ዚ ሳጥናኤል ከም ብሓድሽ ምስ ኩሎም መላእኸቲ ብርሃን ባእስን ተጽብኦን ገበረ።

33. ሽዑ ሳጥናኤል ዓው ኢሉ ብልዑል ቃል “ሚካኤል መን እዩ፤ ገብርኤል መን እዩ፤ ሩፋኤል መን እዩ፤ ሱርያል መን እዩ፤ ሰዓክያል መን እዩ፤ ሰላትያል መን እዩ፤ ኣናንያል መን እዩ፤ እስከ ክንፋተን ምስ ሠራዊቶም ይምጽኡ። እቲ ጐይታኹም እኳ ከይረድኣኩም ኣርያሙ ጠቐሊሉ ሃደመ” ኢሉ ድምፁ ዓው ኣቢሉ ሓሰወሎም፡ ደንፍዓሎም።

34. ቅዱሳን መላእኸቲ ንሳቶም ድማ እቶም ኃያላን ሠራዊት ሚካኤል፡ ነዚ ምስ ሰምዑ ኣስይፍቶም መልሉ። እቶም ዓሠርተ ነገድ ኪሩቤልን እቶም ዓሠርተ ነገድ ሱራፌልን ድማ ምስ ሳጥናኤል

ንኺዋግኡ እቲ እሳታዊ ዝኾነ ጉጤታቶም አልዓሉ።

መግለጺ:- ድኅርዊ ከምቲ ሎሚ ንፋዕ መንእሰይ፡ ጐይታኡ ብኻልኦት ኪነግቕን ኪዋረድን ርእዩ ናይ መን ጐይታ እዩ ዚጽረፍ ኢሉ ክርክር ባእሲ ውግእ ኩናት ዚጅምር፡ ሳጥናኤል ድማ “እግዚአብሔር ምስ አርያሙ ሃደመ” ኪብል ከሎ፡ ቅዱስ ሚካኤል ሰሚዕዎ ምስቶም ኃይላት ዚበሃሉ ሠራዊቱ ሴፍ እናመልሐ ኩናት ጀመረ። ድኅሪኡ ድማ ኪራቤል ምስ ሠራዊቶም ምስቶም ዓሠርተ ነገድ፡ ሱራፌልውን ምስ ሠራዊቶም ምስቶም ዓሠርተ ነገድ እሳታዊ ጉጤታቶም ጊዞም ንኃይላት ረድኦዎም።

35. ድኅርዊ ቅዱስ ገብርኤል ምስቶም አርባብ ዚበሃሉ ሠራዊቱ ንኃይላት ንኺረድኦዎም ፡ እሳታዊ ዝዋታቶም ጊዞም ናብ ኢዮር ዓረጉ።

36. ድኅርዊ ከምቲ ሎሚ መንእሰይ ምስ መንእሰይ ኪጻላእ ከሎ፡ ጫውጫው ዚሰማዕ፡ ሳጥናኤል ምስቶም ኣብ ኢዮር ዘለዉ መላእኽቲ ኪዋጋኦ ኸሎ ኣብ ራማ ድምዒ ተሰምዑ። ሳጥናኤል ከኣ ንመላእኽቲ ሰዓሮም። ሽዑኡ ቅዱስ ሩፋኤል ምስቶም መናብርቲ ዚተባህሉ ሠራዊቱ ዋልታታት መብረቕን ዚነድድ ኩናታት ሓውን ጊዞም ንኃይላት ንምርዳእ ፈጢኖም ከዱ።

37. ድኅርዊ እቶም ኣብ ኢዮር ዘለዉ መላእኽቲ ነቶም ኣብ ራማ ዘለዉ መላእኽቲ ጭርሖ ኣስምዑ፡ እቶም ኣብ ራማ ዘለዉ መላእኽቲ ድማ ነዚ ጭርሖ እዚ ሰሚዖም፡ ሱርያል ምስቶም ሥልጣናት ዚበሃሉ ሠራዊቱ ነጋሪቶም ጽዒኖም ሰዓክያል ከኣ ምስቶም መኳንንቲ ዚበሃሉ ሠራዊቱ እሳታዊ ዋልታታቶም ተሓንጊጦም፡ እሳታዊ ቀስቶም ገቲሮም፡ ሰላትያል ድማ ምስቶም ሊቃናት ዚተባህሉ ሠራዊቱ፡ ኣብ ፈረስ እሳት ተወጢሑ፡ ድርዒ እሳት ተደሪዖም፡ ብኣምሳል ከዋኸብቲ ናይ ብርሃን ሠላጢን ጊዞም፡ ኣናንያልውን ምስቶም መላእኽቲ ዚበሃሉ ሠራዊቱ፡ ወንጭፍ መብረቕን ነጐድንድን ካብ ሓጺን ዚጸንዕ፡ እምኒ እሳት፡ ጊዞም ጸት ንጸት ሰልፊ ገይሮም ንሳጥናኤል ገጠሙሉ።

መግለጺ:- እንተኾነ ግና ሎሚ ዚሰዓር እቲ አቐዲሙ ዕርዲ ጊዙ ዚጸንሐ ከም ዚኾነ ሳጥናኤል ከኣ ነቲ ሰልፊ ኣጽኒዑ ንመላእኽቲ ሰዒሩ ኣሳደዶም። ድኅርዊ ኣብ ኢዮር ዘለዉ መላእኽቲ፡ ፍቓድካ ስለ ዘይኮነ እዩ ኢሎም ናብ ጐይታ ኣመልከቱ። ጐይታ ኸኣ ስለ ፍቓደይሲ ፍቓደይ እዩ። እቲ ምኽንያት ዚሰዕረኩም ዘሎ ንኸትርድኡ ኢለ እየ” ኢሉ ናይ ብርሃን ትእምርተ መስቀል ሃቦም። ሽዑ ሳጥናኤል ነቲ ትእምርተ መስቀል ርእዩ ተሳዕረ።

38. ሽዑ ሳጥናኤል ከምቲ ኣብ እዋን ዝናም ጤልን ከምቲ ብመፈንጠራ ዚተታገዝት ዑፍን “ኣ ንኹሉ እትጎዝ ንኣኻ ተገዛእኩልካ፡ እንሆ ንስካ ዘይኣዘዝካዮም ከም ዘጥፍኡና ኾኑ” በለ።

መግለጺ:-ሳጥናኤል ከኣ ኣዝዩ ምስ ጨነቐ፡ መሀደሚ መጎብኢ ስኢኑ፡ ከምዛ ብመጻወድያ ዚተታገዝት ዑፍን ኣብ ማይ ዚወፃለት ጤልን እናኣንቀጥቀጠ ኣብ ማእከሎም ወዲቐ “ኣ ጐይታይ፡ ንስኻ ከይኣዘዝካዮም ከጥፍእይኒ እዮም፡ ሕጂ ድማ ኣነ ንኣኻ ተገዚኣ ኣሎኹ” ኢሉ ናብ እግዚኣብሔር ጸለየ።

39. ሽዑ ፈጣሪ ኹሉ ዓለም ፡ እቲ ነዚ ኅሱር ዚተንከዮ ንኣይ ከም ዚተንከዮ እዩ እናበለ ኣንጐድጐደ። መላእኽቲ ድማ ነዚ ቃል እዚ ሰሚዖም ኃደግዎ።

40. ሽዑ ሰማይን ምድርን ኪቦርዎ ዘይኽእሉ መዓት እግዚኣብሔር ናብኡ ወረደ፡ ጸጋ መንፈስ ቅዱስ ድማ ካብኡ ተሰልበ።

መግለጺ:-እግዚኣብሔር ንሳጥናኤል ናብኡ ከምዘይምለስ ስለ ዚፈልጥ ሰማይን ምድርን ኪቦርዎ ዘይኽእሉ መዓት፡ መቐሠፍቲ፡ ኣውረደሉ።

41. ድኅሪኡ ሳጥናኤል ኣብቲ ኹሉ ስም እግዚኣብሔር ዚተጻውዓሉ ዘበለ ዚርዕድን ዚንቅጥቀጥን ዚበንን ኮነ።

42. ሣልሳይ ሳጥናኤል ኣእምሮ፡ ፍልጠት፡ ፍቕሪ፡ ትሕትና፡ ትዕግሥቲ ተኃድጎ፡ ንሱ ድማ እንተተኻኢልዎስ ዘይምሕር ኮነ፡ ስሙ ኸኣ ሰይጣን፡ ዲያብሎስ ጋኔን ተባህለ።

43. እግዚኣብሔር ንዲያብሎስ “ምስ ሠራዊትካ ኪድ ናብ ምድሪ ውረድ፡ ነዘም ንጹሓን ሠራዊተይ ኣይተርክሶም” በለ።

መግለጺ:-ጐይታ ንዲያብሎስ ነዘም ንጹሓን መላእኽተይ ከዩርከስካዮም፡ ምስቶም ርኽሳን ሠራዊትካ ናብ ምድሪ ፋይድ (ፍዳ) ኪድ ውረድ ኢሉ ብመዓትን ብቕጥዐን ኣዘዘ። ጐይታ ንዲያብሎስ ከምዚ ኢሉ ብቃል ቍጥዓ ምስ ኣዘዘ፡ ብዩማን ጸጋም ብቐድሚትን ብድኅሪትን ኮይኖም እናኣዳፍኡን እናኣጋፍዑን እልፍ ኣእላፋት መላእኽቲ ኣውሪዶም ደርበይዎ።

44. ድኅሪኡ ፀሓይ ኣብ መንገዲ ኣንቂጸ ከተምክኽ ምስ ደለየት፡ እግዚኣብሔር “ብዙኅ ሓሣር ስለ ዘለዎ ኣይተድክምዮ” በላ።

መግለጺ:-ከምቲ ሎሚ ምስ ጐይታኡ ዚተጻልኣ ሰብ፡ ኹሎም ኣዝማዱ ከምዚጸልእዎን ከምዚፍንፍንዎን፡ ንዲያብሎስ ድማ ምስ ፈጣሪኡ ተጸሊኡ ናብ ምድሪ ኪወርድ ከሎ ፀሓይ ኣብ መንገዲ ጸኒሐ “እዚ ኅሡር ፡ ውርደተኛ ከም ሽምዓ ኣምኪኽ ከም ዕንጨይቲ ኣንቂጸ ክገድፎ እየ” በለት። እግዚኣብሔር ድማ ኅደጊ ከም ሽምዓ

መኪኸኩ ከም ዕንፀይቲ ነቂጽ እንተዚተርፍ ክፋእ ኣይኮነን ድሌቲ እዩ። ሰማይን ምድርን ዘይኸእልዎ እሳት ኣላትኒ፡ ኣብኣ ኣእትዩ ክቐጽዖ እዩ” በላ።

45. ሸዑ ዲያብሎስ ከም እምኒ እናኣንከራረወ ከም ጉተቶ እናኣሸከርከረ ወሪዱ መካ ናብ ዚብልዎ ቦታ ወደቐ፡ መግለጺ፡- ቀዳም ኣብ ጊዜ ሠርኪ (ኣጋ ምሸት) ናብ ሰንበት ዘውግሕ ብዚተፈጥረ ጸልማት፡ ንዲያብሎስ ጠቕሊሉ ናብ ገሃነመ እሳት ኣውረዶ።

46. ኣብ ኣየር ዚወደቐ ኣለዉ፡ ናብ ምድሪ ዚወደቐ ኣለዉ፡ ናብ ጽልመት እንጦርጦስ ዚወደቁ’ውን ኣለዉ።

መግለጺ፡- ሠራዊት ዲያብሎስ ናብ ሠለስተ ተኸፍሉ፡- እቶም ብኣማን ፈጣሪ ኢኻ ኢሎም ኣሚኖም ዚሰገዱሉ ኃቢሮም ምስኡ ናብ እንጦርጦስ ወሪዶም። እቶም ንስኻ እንተተፈጠርካስ ንሕናውን ክንፈጥር ኢና ዚበሉ ኸኣ ኃቢሮም መካ ናብ ዚተባህለ ቦታ ወሪዶም። ሎሚ ኣብ ምድሪ ንኹሉ ሰብ ስሒቶም ዜስሕትዎ ዘለዉ፡ ክሒዶም ኬኸሕድዎ ዚነብሩ ዘለዉ ንሳቶም እዮም።

እቶም ይኸውን እዩ ኣይኸውንን እዩ ኢሎም ዚተጠራጠሩ ኣብ ኣየር ጠልጠል ኢሎም ተሪፎም፡ ሎሚ ንነፍሲ ካብ ሥጋ ተፈልዖ ክትዓርግ ከላ ነፍሲ ጻድቃን እናኣደንገፀ፡ ንነፍሲ ኃጥኣን እናቐጥቀጡ ዚነብሩ ኣጋንንቲ ኣየር ዚበሃሉ እዚኣቶም እዮም።

47. እዚ ሚካኤል መልኣኽ ኃይሊ በዓል ዚለዓለ ሥልጣን (መንበር) ልዑል እዩ። መንበሩ ድማ ካብ ናይ ኩሎም መላእኽቲ ልዕል ዚበለ እዩ፡ ሥዩምን ብጐይታኡ እሙንን እዩ።

መግለጺ፡- ድኅር’ዚ ቅዱስ ሚካኤል ናይ ተስዓን ትስዓተን (99) ነገድ መላእኽቲ ሓለቓ ኾነ፡ ልዑል መንበር ድማ ተባህለ።

48. ቅዱስ ሚካኤል ከኣ ሓለቓ መላእኽቲ ኾይኑ ተሸመ። ሸመት ዲያብሎስን ዝፋኑን ደረበ። መላእኽቲ ኸኣ በቢነገዶምን በቢዎታኦምን ነናብ ቦታኦም ተመልሱ።

መግለጺ፡- ረቡዕ ማለት ንፍጥረት ራብዓይ ንቐመር ካልኣይ፡ ንፀሓይ ቀዳማይ ማለት እዩ። ረቡዕ ማለት ኣርባዕተ መዓልቲ ማለት እዩ። ኣርባዕተ መዓልቲ 25 ፍጥረት እዚ እዩ፡ እዚኸ ኣበዩናይ ዕለት እዩ ተፈጸመ፤ እንተተባህለ ሚያዝያ ዕለት ክልተ እዩ።

አክሲማሮስ ዘኃሙስ

ቀዳማይ ክፍለ

1. እግዚአብሔር ማይ መንፈስ ሕይወት ዘለዎም ዚንቀሳቅሱን ኣብ ልዕሊ ምድርን ትሕቲ ሰማይን ዚነፍሩ ኣዕዋፍን ተውፅእ በለ። ከምኡ ድማ ኾነ። ዘፍ. 1:20-21

መግለጺ:- እግዚአብሔር ኣብ ዕለተ ኃሙስ ፡ ረቡዕ ምሽት ናብ ኃሙስ ዘውግሕ ኣብ እዋን ሠርኪ (ምሽት) እንታይን እንታይን ፈጠረ፤ እንተበለ ማይ ህያው ነፍሲ ዘለዎም ተንቀሳቅሱቲ፡ ተውፅእ ኢሉ ምስ ኣዘዘ፡ ብእግሮም ዚሸክርከሩ፡ ብኸንፎም ዚነፍሩ፡ ብኣፍ ልቦም ተንፋሒኹም ዚኸዱ በብዓይነቶምን በብዓሌቶምን ስፍሪ ቊጽሪ ዘይብሎም ሠለስተ ፍጥረታት ተፈጥሩ። ዘፍ. 1:20-21።

2. ሽዑ እግዚአብሔር ንባሕሪ ምስ ኣዘዘ፡ ኹሉ ዓይነት እንስሳን ኣራዊትን ዓበይትን ነኣሽቱን ቊጽሪ ዘይብሎም ኣውፅኦት። ዘፍ. 1:21-22።

መግለጺ:-እግዚአብሔር ኣንበሪታት ማይ ከከም ዓይነቱ ዘውፅኦቶም ተንቀሳቅሱቲ ሕያዋን ፍጥረታት ኹሎም በብወገኖምን ዚበሩ ኣዕዋፍን ኹሉ ፈጠረ፡ ዘፍ. 1:21-22። ድንርዚ ኸኣ ኣብ የብሲ ንብሄሞት ኣብ ባሕሪ ንሌዋታን ኣስፈሮም፡ ዕዝራ. ሱቱ. 4:49-53። ናይዚኣቶም ሥራሕ እንታይ እዩ፤ እንታይከ ይምገቡ እንተበለ.....

3. ሻድሻይ ኢድ ንብሄሞት ወሃብካዮ።

መግለጺ:- ብሔሞት፡- ካብቶም ኣብ የብሲ ዘለዉ ፍጥረታት ብዘይካ ሰብ ሓደ ሓደ ሺሕ ብጸጉሩ የኣትወሉ፡ ነዚ እናተመገበ ፈጣሪኡ እናኣመስገነ ኣብ የብሲ ይነበር። ሄኖ. 16:13-14።

ለዋታን:- ኣብ ውሽጢ ባሕሪ ካብ ዚነበሩ ፍጥረታት ኹሉ ሓደ ሓደ ሺሕ ብጸጉራ ይኣትወሉ፡ ነዚ እናተመገበት ፈጣሪኣ እናኣመስገነት ኣብ ባሕሪ ትነበር። ሄኖ. 16:12-13። ኢሳ. 27:1-2። ናይዚኣቶም ኣቀማምጣኦም ከመይ እዩ እንተበለ፡ ምድሪ ዙርያ ዙርያኣ ኣብ ሾብዓተ ከፊሉ ነቲ ናይቲ እቲ ሓደ ዕፃ ንብሔሞት ሂብዎ። ነቲ ናቱ ዕፃ ወይ ብጽሒትውን ኣብ ሠለስተ ከፊሉ እቲ ሓደ ንሱ ባዕሉ ደቂስዎ ይርከብ፡ ብኸልቲኦም ምግቡ ይመላለሰሉ።

4. ሻድሻይ ኢድ ንሌዋታን ሃብካዮ፡

መግለጺ:-እቲ ኻልኣይ ዕፃ ወይ ብጽሒት ንሌዋታን ሃባ፡ ነዚ ናይ ሌዋታን ዕፃ ድማ ናብ ሠለስተ ኸፊሉ ኣብቲ ሓደ ቦታ ንሳ ደቂሳ ኣላ፡ በቲ ኸልተ ዚተረፈ ኸኣ ምግባ ይመላለሰላ። ኣብቲ ሃልሳይ

ዕፃ ብድምፂ ዜቅትሉ ግሩማን አራዊት አስፈረ። አብቲ ራብዓይ ዕፃ ንእሳት አስፈረ። ወይ ከአ እሳት አስፈረሉ። አብቲ ኃሙሻይ ዕፃ በረድ አስፈረ። አብቲ ሻዱሳይ ዕፃ ኸአ ንሰብ ሃቦ።

5. እቶም ንዓለም ከም ቀለቤት ተቐኒቶምዋ ዘለዉ፡ ዓለም ድማ ከም አፃብዕቲ ኸይናቶም ዘላ ግሩማን አራዊት ንሳቶም እዮም።

መግለጺ፡- እዛ ዓለም እዚአ አብ ብሔሞትን ሌዋታንን ከመይ ኢላ ትጎብር፤ እንተበሉ ብሔሞት ብሸነኽ የማን አብ ልዕሊ ንቐጽ መሬት፡ ሌዋታን ከአ ብወገን ጸጋም አብ ባሕሪ ተቐኒቶም ወይ ከቢቦምን ዞይሮምን ተጠምጢሞምን ንሳቶም ከም ቀምሽ እዛ ዓለም ድማ ከም ክሣድ፡ ንሳቶም ከም ቀለቤት እዛ ዓለም ከም አፃብዕ ኮይኖም ይነብሩ። ቅዱሳን ጻድቃን ምስ በቕዑ ዚርእይዎም ግሩማን አራዊት ዚበሃሉ እዚአቶም እዮም። ሢራክ ትርጓሜ 43፡33። ካብዚአቶም ካብዞም አብ ባሕሪ ዚተፈጥሩ ፍጥረታት ዚብልዑን ዘይብልዑን ዚግዝኡን ዘይግዝኡን ፡ ካብኣታቶምውን አብ ባሕሪ ጸኒዖም ዚነብሩ ኣለዉ። ብኸንፎም እናነፈሩ ዚኸዱ ኣለዉ። ሓደ ጊዜ ናብ ባህሪ ሓደ ጊዜ ናብ ንቐጽ መሬት እናተመላለሱ ዚነብሩውን ኣለዉ። እዚአቶም ኹሎም ከአ ምሳሌ እዮም። እቶም ዚብልዑን ዚግዝኡን ንእግዚአብሔርን ንሰብን ተገዚአም፡ ብፍቕሪ ብትሕትና፡ ብለውሃት ዚነብሩ ኣምሳል ጻድቃን እዮም። እቶም ዘይግዝኡን ዘይብልዑን ድማ ምሳሌ ኃጥኣን እዮም። ካብዚአቶም ንእግዚአብሔርን ሰብን ኣይንግዛእን ኢና ኣይንዳነን ኢና ኢሎም ብትዕቢት፡ ብኹርዓት ዚነብሩ ኸአ ምሳሌ ኃጥኣን እዮም። ካብዚአቶም እቶም አብ ውሽጢ ባህሪ ጸኒዖም ዚነብሩ፡ ቤትናን ንብረትናን ኣይንገድፍን ኢና ፡ ካብ ዘመድ ኣይንፍለን እናበሉ ኪሰርቁ፡ ዚዕምጹ፡ ብሓሶት ኪምሕሉ ኪግዙቱ፡ ኪውገዙ ዚነብሩ ምሳሌ ኃጥኣን እዮም። ካልኣይ እዞም አብ ውሽጢ ባሕሪ ጸኒዖም ዚነብሩ ዚተባህሉ ኣብዚ ቕጽል ጥቕሲ

6. ንክልቲኦም ከአ ብሓንቲ በረኽት ባረኽም።

መግለጺ፡- ከምቲ ንክልቲኦም ብሃንቲ በረኽት ባረኽም ዚተባህለ ጽዒሮም ግዒሮም ሓሪሶም ኩዒቶም ነጊዶም ምስ ቃል ኪዳኖም ጸኒዖም ወሊዶም ከቢዶም ኣሥራት በኹራት ኣውፂኦም ቅዱስ ሥጋኡን ክቡር ደሙን በሊዖም፡ ሰትዮም ሰንበት ኣኸቢሮም፡ ብሕጊ እግዚአብሔር ጸኒዖም ናይ ዚነብሩ ጻድቃን ኣምሳል እዮም። እቶም ብኸንፎም እናነፈሩ ዚኸዱ፡ ካብ ዘመድ ንና ካብ ዓዲ ምድረበዳ ይገሸና ኢሎም አብ በረኽ ኸይዶም አብ እግሪ ገረብን በዓትን ሡር ጸድፍን ወዲቕም ናይ ዚነብሩ ጻድቃን ኣምሳል

እዮም። እቶም ሓደ ጊዜ ናብ ባሕሪ ሓደ ጊዜ ናብ የብሲ ኪመላለሱ ዚነብሩ ናይ መነኮሳት ሰብኣ ዓለም ኣምሳል እዮም። ሓደ ጊዜ ድማ ናብ የብሲ ኪመላለሱ ዚነብሩ ናይ መነኮሳት ሰብኣ ዓለም ኣምሳል እዮም። ሓደ ጊዜ ናብ ሃይማኖት ሓደ ጊዜ ናብ ክሕደት ሓደ ጊዜ ናብ ሥርየት ሓደ ጊዜ ናብ ኃጢአት ሓደ ጊዜ ናብ ዓለም ሓደ ጊዜ ናብ ገዳም ናይ ኪመላለሱ ዚነብሩ ኣምሳል እዮም። ካብዚኣቶም እቶም ብኸንፎም እናነፈሩ ወዲኦም፡ ወዲኦም ኣብተን 10 መዓርጋት ምስ በጽሑ ተመሊሶም ወሪዶም “አቡነ ዘበሰማያት” ኅድግ ለነ አበሳነ ወጌጋየነ እናበሉ ናይ ዚነብሩ መነኮሳት ኣምሳል እዮም።

ካልኣይ ክፍለ

1. ንሳ እታ ከርከቤዴል ዚተባህለት ዑፍ ኣብ ውሽጢ ባሕሪ ጉድጓድ ትፍንቅል ትፍሕር።

ታሪኽ፡- ካብዞም ብኸንፎም ዚነፍሩ ከርከቤዴል እትበሃል ዑፍ ኣላ፡ ንሳ ክትጠንስ ከላ ኣብ ቀዳማይ ወርሒ ማለት ኣብቲ መጀመርታ ወርሒ ኣብ ሣልሳይ ወርሒ ኣብ ሻድሻይ ወርሒ ትጠንስ፡ እዚ ምሳሌ እዩ። እቲ ቐዳማይ ወርሒ ዚተባህለ ናይ ዘመነ አበው ምሳሌ፡ ሣልሳይ ወርሒ ዚተባህለ ናይ ዘመነ ኦሪት ኣምሳል፡ ሻድሻይ ወርሒ ዚተባህለ ናይ ዘመነ ወንጌል ኣምሳል እዩ።

2. ንሳ እታ ከርከቤዴል ዚተባህለት ዑፍ ኣብ ውሽጢ ባሕሪ ጉድጓድ ትፍንቅል ትፍሕር።

መግለጺ፡- እዛ ከርከቤዴል ክትጠንስ ከላ ካብ ዘርኢ ተባዕታይ ኣይኮነትን እትጠንስ። ካብ ባሕሪ ወዲኦ ሠለስተ መዓርግ ልዕል ኢላ ፀሓይ ትጽሎ፡ ሕቕኣ ምስ ሞቄት ክንፋ ረቢባ ወሪዳ ኣብቲ ዓሚቑ ባህሪ ትኣቱ፡ ኣብዚ ጊዜ እዚ ረቢባ ወሪዳ ኣብ ባሕሪ ክትኣቱ ኽላ ካብ ፀዓል ፀሓይን ካብ ጠሊ ማይን ተኸፊሉ ኣብ ማሕፀና ይጥነስ። እዚኣ “ንጽሕት እምኣዕዋፍ” ተውፅእ። ቀጺላ ድማ ኃሙሽተ (5) ኣዕዋፍ ተውፅእ። ካብኡ ቐጺላ ዓሠርተው ኃሙሽተ (15) ኣዕዋፍ ተውፅእ። ቀጺላ ኣርብዓን ሽዱሽተን (46) ኣዕዋፍ ተውፅእ። ካብኡ ቐጺላ ሰባን ክልተን (72) ኣዕዋፍ ተውፅእ። ካብዞን ኣዕዋፍ ክሳብ ኣርብዓ (40) መዓልቲ ብእግሮም ኬሸከርክሩ ቐንዮም ድኅሪ ኣርብዓ (40) መዓልቲ ብኸንፎም እናነፈሩ ይኸዱ።

ካልኣይ መግለጺ፡- ኣብቲ ቐዳማይ ዓሠርተው ክልተ (12) ካብ የማናይ ማሕፀና ክልተ ዕንቁታት ተውፅእ፡ ቀጺላ ሠላሳን ኃሙሽተን (35)

ዕንቁጥታት ተውፅኦ፡ ቀጸላ ሰብዓን ክልተን (72) ዕንቁጥታት ተውፅኦ፡ ኣብ መጠረሽታ ክቡር ዕንቁጥ ተውፅኦ፡ ነዚ ዕንቁጥ እዚ ድማ ዓሣ ተቐቢሉ ይውሕጦ፡ ካብ ዕንቁጥ ብርሃን ሕቕ እቲ ዓሣ ንዕምቂት እቲ ባህሪ ሰንጢቐ ወዲኡ ነቶም ኣብ ጫፍ እቲ ባሕሪ ዘለዉ ሰባት ይርእ፡ ድኅርዚ ፍላስፋታት ክኢላታት ብርሃን ዘይኸልክል፡ ማይ ዘየእቱ ኸዓን ተኸዲኖም ናብቲ ባህሪ ኣትዮም ኣውዲኦም ንነጋዶ ይሸጥዎ፡

ሣልሳይ መግለጺ፡- እቲ ዓሣ ምግቡ ደልዩ ናብ ጫፍ ባሕሪ ይወፅእ፡ ሰባት ከኣ ብሮማን ጸጋም ኣጉዶ ሠሪሖም ይከታተልዎ፡ ምግቡ ኪደሊ ኢሉ ምስ ወፅኦ፡ ብፍላጻ ነዲፎም ቀቲሎም ነቲ ዕንቁጥ ኣውዲኦም ንነጋዶ ይሸጡሎም፡ እዚ ዕንቁጥ እዚ ካብ ነጋዳይ ናብ ነጋዳይ እናተዘዋወረ ናብ ቤት መንግሥቲ ይበጽሕ፡ እዚውን ኣምሳል እዩ፡-

1. ቀዳማይ ወርኒ ዚተባህለ ምሳሌ ዘመነ ኣበው እዩ፡
 2. ሣልሳይ ወርኒ ዚተባህለ ምሳሌ ዘመነ ኦሪት እዩ፡
 3. ሻድሻይ ወርኒ ዚተባህለ ድማ ምሳሌ ዘመነ ወንጌል እዩ፡
- ጸጋም ድኹም እዩ፡ ከምኡ ድማ ኣብ ዘመነ ኦሪት ድኻም ነፍሲ እምበር ኃይሊ ነፍሲ ኣይነበረን፡

ኣብ ቀዳማይ ወርኒ ካብ ጸጋማይ ማሕፀና ሠለስተ ኣዕዋፍ ምውፅኣ ኣምሳል ኣብርሃም ይሰሓቅ፡ ያዕቆብ እዩ፡

ቀጸላ ኃሙሽተ ኣዕዋፍ ምውፃኣ ምሳሌ ኃሙሽተ መጻሕፍቲ ሙሴ እዩ፡ ቀጸላ ዓሠርተው ኃሙሽተ ኣዕዋፍ ምውፃኣ ምሳሌ ዓሠርተው ኃሙሽተ እዩ፡ ቀጸላ ኣርብዓን ሽዱሽተን ኣዕዋፍ ምውፃኣ ምሳሌ ኣርብዓን ሽዱሽተን መጻሕፍተ ብሉያት እዩ፡

ቀጸላ ሰብዓን ክልተን ኣዕዋፍ ምውፃኣ ምሳሌ ሰብዓን ክልተን ሊቃውንቲ እዩ፡ እቶም ክሳብ ኣርብዓ መዓልቲ ብእግሮም ከሽከርከሩ ጸኒሖም ድኅሪ ኣርብዓ መዓልቲ ብኸንፎም እናነፈሩ ምኻዶም መጻሕፍቲ ብሉያት ኣብ ዘመን ኦሪት ሥጋዊ ኮይኖም ኪንገሩ ጸኒሖም፡ ኣብ ዘመን ወንጌል ግና መንፈሳውያን ኮይኖም ኪንገሩን ኪትርጉሙን ናይ ምንባሮም ምሳሌ ኣዩ፡

ካልእ፡- የማናይ ማሕፀና ምሳሌ ዘመነ ወንጌል እዩ፡ የማን ኃይል እዩ፡ እንተ ወቕዐን እንተ ሃረመን ይሃሲ፡ እንተደርበየውን የርሕቕ፡ እንተኃዘ የጥብቕ፡ ከምዚ ኹሉ እዚ ድማ ኣብ ዘመን ወንጌል ኃይሊ ነፍሲ እምበር ድኻም ነፍሲ የልቦን፡

ካልኣይ፡- ካብ የማናይ ማሕፀና ኣብ ቀዳማይ ወርኒ ዓሠርተው ክልተ ዕንቁጥታት ምውፃኣ ምሳሌ ዓሠርተው ክልተ ሓዋርያት እዩ፡ ቀጸላ ሠላሳን ኃሙሽተን ኣዕናቕ ምውፃኣ ምሳሌ ሠላሳን ኃሙሽተን መጻሕፍቲ ሓዲሳት እዩ፡

ቀደላ ሰብዓን ክልተን አዕናቅኦ ምውፃኦ፡ ምሳሌ ሰብዓን ክልተን ኣርድእቲ እዩ።

ኣብ መጠረሽታ ክቡር ዕንቁ፡ ምውፃኦ ምሳሌ ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ እዩ። እቲ ነቲ ክቡር ዕንቁ፡ ዚወሓጠ ዓሣ ኸኣ ምሳሌ ሸሞንተ ሺሕ ማኅበር እስጢፋኖስ እዩ።

እቶም ነቲ ዓሣ ብፍላጻ ነዲፎም ዚቐትልዎ ክኢላታት (ጠቢባን ምሳሌ ደቀ መዛሙርት እዩ። ክኢላታት (ጠቢባን) ደቀ መዛሙርት ልቡና መምህሮም፡ ብፍቕሪ፡ ብትሕትና ፡ እናወግኡ (እናነደፉ ኪመሃሩን ኪምህሩን ይነብሩ። እቶም ነዚ ዕንቁ፡ ካብቶም ጠቢባን ዚገዝእዎ (ዚተሻየጥዎ) ሰባት፡ ካብ ሓዋርያት ዚተማህሩ፡ ብትምህርቶም ድማ መምህራን እናአፍሪዩ (እናኣብዝኹ) ኪምህሩ ናይ ምንባሮም ኣምሳል እዩ። እዚ ዕንቁ፡ ካብ ነጋዳይ ናብ ነጋዳይ ኪዘዋወር ጸኒሑ ናብ ቤተ መንግሥቲ ምብጽሑ መምህራን እናመሃሩ ተመሃሮ እናተማህሩ ክሳብ ዕለተ ምጽኣት ናይ ምጽንሐም ምሳሌ እዩ። ከርከቤዴል ናይ እግዝእትነ ማርያም ኣምሳል እያ። ከምቲ ከርከቤዴል ንጽሕት እም ኣዕዋፍ ዚኾነት እግዝእትነ ማርያም ድማ ንጽሕት እም ልማደ ኣንስት ትበሃል።

ከምቲ ከርከቤዴል ብዘይ ዘራኢ ዚጠነሰት፡ እግዝእትነ ማርያም ድማ ብዘይ ዘርኢ ንኣምላኽ ጠነሰት፡ ከምቲ ከርከቤዴል ልዕል ኢላ፡ ሠለስተ መዓርግ ደዲባ ፀሓይ ከም ዚተጸልወት፡ እግዝእትነ ማርያም ከኣ ሠለስተ መዓርጋት ትውልዲ ኃሊፋ ኣብ ራብዓይ መዓርግ ትውልዲ ኣምላኽ ወሊዳ።

ዕንቁ፡- ምሳሌ መለኮት እዩ። እቲ ዓሣ ኣምሳል ትስብእት እዩ። እቶም ነቲ ዓሣ ብፍላጻ ነዲፎም ዚቐትልዎ ጠቢባን ምሳሌ ኣይሁድ እዮም። ከምዚ ኹሉ ድማ ኣይሁድ ነቲ ምስ ሥጋ ዚተዋሓደ መለኮት ሰቓሎም ወጊኦም ቀቲሎም እዮም። እቲ ዕንቁ፡ ካብ ነጋዳይ ናብ ነጋዳይ እናተዘዋወረ ናብ ቤት መንግሥቲ ምብጽሑ መለኮት ዚተወሓሓደ ነፍሲ ዚተፈልዮ ሥጋን ደምን ኢየሱስ ክርስቶስ እናተቐበሉ (እናበልዑን እናሰተዩን) ናይ ዚነብሩ ምእመናን ኣምሳል እዩ።

ክሳብ እዚ ናይ ዕለት ኃሙስ ሥነ ፍጥረት እዩ። ኃሙስ ማለት ኃሙሽተ ዕለት ማለት እዩ። ኃሙስ ንፍጥረት መበል ኃሙሻይ ንቀመር ድማ ሣልሳይ ንፀሓይ ካልኣይ ማለት እዩ። ዕለት ኃሙሽተ (5) ሥነ ፍጥረት(18) እዚ እዩ። እዚኽ ኣበዩናይ ዕለት እዩ ተፈጺሙ እንተበሉ ሚያዝያ ዕለት ሠለስተ (3) እዩ ተፈጺሙ።

ናይ ኃሙስ መጽሓፈ ኣክሲማሮስ ኣብዚ ተፈጺሙ።

አክሲማሮስ ዘዓርብ

ቀዳማይ ክፍለ

1. እግዚአብሔር ነታ የብሲ ምስ አዘዛ፡ ብዘለዉ ኩሎም እንስሳታትን አራዊትን አዕዋፍ ዓበይትን ደቀኞትን ቊጽሪ ዘይብሎም አውፅአት። ዘፍ. 1፡24-26።

መግለጺ፡-እግዚአብሔር ኣብ ዕለት ዓርቢ ፡ ኃሙሽ ምሸት፡ ናብ ዓርቢ ዜውግሕ እንታይ እንታይ ፍጥረት ፈጠረ፤ እንተበሉ ምድረ ሕያዋን ፍጥረታት ከከም ዓሌቶም፡ እንስሳታትን ተንቀሳቆስትን ፡ አራዊት ምድርን በብወገኑ ተውፅእ ኢሉ ምስ አዘዘ ሠለስተ ፍጥረት ፈጠረ። ሽዑ እንስሳት፡ አራዊት፡ አዕዋፍ በብወገኖም በብዓይነቶም፡ በብዘመዶም ተፈጥሩ። ዘፍ. 1፡24-25።

2. ነዚኣቶም ኪፈጥሮም ከሎ ድማ ተባዕታይን ኣንስታይን ገይሩ ፈጠሮም።

መግለጺ፡-ነዚኣቶም ኪፈጥሮም ከሎ ተባዕታይን ኣንስታይን እናገበረ ፈጠሮም፡ ንሳቶም ድማ አራዊት ቤት፡ አራዊት አፍኣ፡ አራዊት ቤት ከም በዓል ከልቢ፡ ድሙ እዮም። አራዊት አፍኣ ዚበሃሉ ከም በዓል ነብሪ ፡ ኣንበሳ ዚመሳሰሉ ኩላቶም። እንስሳ ቤት ከም በዓል ብዕራይ፡ ላም፡ በጊዕ፡ ጤል፡ ደርሆ እዮም። እንስሳ አፍኣ (እንስሳ ገዳም) ከም በዓል ሓርማዝ፡ ድኩላ፡ ዓጋዘን፡ ጠለበዱ ሰስሓ ዚኣምሰሉ እዮም። አዕዋፍ ቤት (አዕዋፍ ዘቤት) ዚበሃሉ ከም ርግቢት፡ ደርሆ ዚኣምሰሉ እዮም። አዕዋፍ ገዳም (አዕዋፍ ዘአፍኣ) ዚበሃሉ ሽኦ ከም በዓል ቆጃሕ፡ ዛግራ፡ ዚኣምሰሉ እዮም።

ረቡዕ ምሸት ኣብ ጊዜ ሠርክ፡ ናብ ኃሙስ ዜውግህ፡ እንስሳት፡ አራዊት፡ አዕዋፍ ተፈጥሩ ካብ በልና፡ እዚኣቶም ደኣ ሓደዶ ኣይኮነን፤ ብምንታይ ይፈላለዩ እዮም፤ እንተበሉ፡ ብግብርም ይፈላለዩ፡ እቶም ካብ ባሕሪ ዚተፈጥሩ ናብ የብሲ ወዲኦም እንተወዓሉ እንተኃደሩ ፡ ዋዒ ፀሓይ (ሙቄት ሃሩር) ምስ ኣቃጸሎም ይሞቱ፡ ይውድኡ።

እቶም ካብ የብሲ ዚተፈጥሩ ድማ ኣብ ባሕሪ ኣትዮም ውዒሎም እንተ ኃዲሮም ዛሕሊ ውርጨ ምስ በርትዖም ሞይቶም ይውድኡ፡ ይሃልቁ፡ እቲ ብግብርም ይፈላለዩ ዚተባህለ ነዚ እዩ።

ቅድሚ እዚ ሥላሴ ንኹሎም ፍጥረታት ምሸት ምሸት ኪፈጥሩ ቐንዮም፡ ኣብ መንጎ ዓርቢ ግና “ንግበር ሰብኣ በኣርኢያነ ወበኣምሳሊ” ዘፍ. 1፡26-27። እግዚአብሔር “ሰብ ብመልክዕና ከም ምስልና ሰብ ንፍጠር በለ” ዘፍ. 1፡26-27።

3. እግዚአብሔር ንፋስ፡ እሳት፡ ማይ፡ መሬት ወሲዱ ብናቱ ኣርኢያን ኣምሳልን ንወዲ ሰብ ፈጠሮ።

መግለጺ፡- ንኣዳምከ ካብ ምንታይ እዮም ፈጠረምዎ፤ እንተበሉ ካብ መሬት፡ ማይ፡ እሳት፡ ንፋስ ከም ዘንጊ መልሚሎም፡ ከም ሰቂት ፈልፊሎም፡ ብኣርኢያኦምን ብኣምሳሎምን ፈጠሮዎ።

4. ንወዲ ሰብ (ኣዳም) ፈጠሮ ማለቱ።

መግለጺ፡- ዕንላ እመሕያው ፈጠረ ማለት፡ ንኣዳም ካብ ህያው እግዚአብሔር ኣብ ፡ ካብ ሕያው እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ኣደ ዚተረኽበ፡ ዚተፈጥረ ውላድ ማለት እዩ።

ካልኣይ፡- ዕንላ ዚተባህለ ኣዳም እዩ። “እም” ዚተባህለት ምድሪ እያ። ሕያው ዚተባህለ ድማ እግዚአብሔር እዩ። ካብ ሕያው እግዚአብሔር ኣብ ፡ካብ ሕትምት ምድሪ ኣደ ዚተረኽበ ፡ ዚተፈጥረ ውላድ ንኪብል “ዕንላ እመ ሕያው” በሎ። ወገብሮ ማለት ድማ ፈጠሮ ማለት እዩ። እዞም እሳትን ንፋስን ኣብ ኣዳም ዚተፈጥሩ ደመ ነፍስ እዮም። እዞም እሳትን ንፋስን ደመ ነፍስ ከምዚኹኑ ዜረድእ እንታይ ነገር ኣሎ፤ እንተበሉ።

5. ነፍሲ ኣብ ደም ስለ እትኃድር፡ ሥጋ ምስ ደሙ ኣይትብልዑ ከመይ ደም ነፍስኹም እያ።

መግለጺ፡- ስለምንታይ እዩ ዘይበሰለ ሥጋ ኣይትብልዑ ዚበለ እንተበሉ፡ ዝሕላ ሥጋ እንተዘይተጠቢሱ እንተዘይበሰሉ ደም ኣይፍለዮን እዩ። ደም እንተዘይተፈልይዎ ኸኣ ነፍስኹም ሓዊስኩም ትበልዑ ኣሎኹም ኪብል ዘይበሰለ ሥጋ ኣይትብልዑ በለ። ዘፍ. 9:4-5። እዚ ንኺፍለጥ ድማ ንሰብ ሕይወቱን ድንኹን ብምቕቕ፡ ብእስትንፋሱን ብምንቅስቓሱን እዩ ዚፍለጥ። እሳትን ንፋስን እንተተፈልይዎ ግና ሞተ ይበሃል እምበር፡ ድንርዚ ሕይወት ኣለዎ ኣይበሃልን እዩ።

6. እሳትን ንፋስን ነፍስ እዮም። መሬት ከኣ ጅማትን ጸጉርን ጽፍርን እዩ። ማይ ድማ ደም ፡ ምራቕ፡ ንብዓት እዩ። እቶም ኣብ ነፍስና ዘለዉ ኣርባዕተ ባህርያት እዚኦቶም እዮም።

መግለጺ፡- እሳትን ንፋስን ደመ ነፍሲ እዮም ካብ በልና፡ ናይ ማይን መሬትንከ እንታይ እዩ ግብሮም፤ እንተበሉ፡ ናይ መሬት ግብሩ፡ ግዝፊ፡ ዕብዮት፡ እዩ። ሥጋ ጅማት፡ ጸጉሪ፡ ጽፍሪ፡ ግዙፍ ኣካል ዚኸውን መሬት እዩ። ናይ ማይ ግብሪ ርቀት እዩ። ደም ፡ ምራቕ፡ ንብዓት፡ ኮይኑ ዚፈስስ እዩ።

ብዘይካ መላእኽቲ ካብዞም 22 ሥነ ፍጥረት ብደመ ነፍስ ሕያው ዘይኮነን ካብዞም ኣርባዕተ ባህርያት ዘይተፈጥረን የልቦን። እዝስ

አክሲማርስ

ሕራይ ይኸን እሞ እንስሳት፡ አራዊት ይበልድ፡ ይስትዩ፡ ይድቅሱ፡ ይትንሥኡ፡ ደመ ነፍስ አለምም ንበል። በዓል አዝርእቲ፡ አትክልቲ፡ ዕፀዋትከ ደመ ነፍስ አለምም ደ፤ እንተበሉ፡ እወ አለምም። ሹሉ በብግብሩ ዘይዋለድን ፡ ዘይራባሕን የልቦን። አዝርእትን አትክልትን ዕፀዋትን ምስተዘርኡ ምስተተኸሉ ኣብ እግሮም ከሳዕ 40-50 ዚኾኑ ሠራውር ይወልዱ። ኣብ ርእሶም 100-200 የፍርዩ፡ ኣብ ነፋስነቶም ከኣ ይወዛወዙ። ብእሳትነቶም ዕንፀይቲ ንዕንፀይቲ እንተተሰሓሰሉ ሓዊ የውፅኡ። ብማይነቶም ድማ ብሓጺን እንተወጋእካዮም ደም፡ ማይ፡ ጸባ ይውገዝ። ብመሬትነቶም ከኣ የዓብዩ፡ ይገዝፉ፡ ይዕንብቡ፡ ይፈርዩ። ብምሳር ተቈሪጾም እንተወደቁ ድማ ይነቕጹ፡ ይፈርሱ፡ ይበስብሱ፡ ሓመድ፡ ደሮና፡ ሓምሹስቲ ይኾኑ።

7. ብዘይካ መላእኽቲ በይኖም፡ ካብዞም ኣርባዕተ ባህርያት ዘይተፈጥረ የልቦን።

መግለጺ፡-ብዘይካ መላእኽቲ ካብዞም 22 ሥነ ፍጥረት ብደመ ነፍስ ሕያው ዘይኮነን ካብዞም ኣርባዕተ ባህርያት ዘይተፈጥረን የልቦን ማለት ነዚ እዩ። እዚኣቶም ድማ ሓደ ኾይኖም ተዋሒዶም፡ ሓደ ኣካል፡ ሓደ ባህርይ ይኾኑ። ንኣዳም ግና ካብዞም 4 ባህርያት ጥራይ ኣይኮኑን ፈጢሮምዎ። ዘይትብላዕ፡ ዘይትስተ፡ ዘይትድቅስ፡ ዘይትታኽስ ሠለስተ (3) ግብሪ ዘለዎ ነፍሲ ወሲኹም እዮም ፈጢሮምዎ። ንኣዳም ብኣካለ ነፍሱን ብኣካለ ሥጋኡን ምቅድዳምን ምክትታልን ኣለዎ ድዩ እንተበሉ፡ መልሱ የብሉን። ኣብ ኣካለ ነፍሱን ኣካለ ሥጋኡን ምቅድዳምን ምክትታልን እንተዚነብሮ ነይሩ፡ “ንግበር ሥጋ ወንግበር ነፍሰ” ምበሉ ነይሮም። እንተኾነ ግና ንሹሉ ፍጥረታት ኪፈጥሩ ኸለዉ ብእግሮም ከይዶም ፡ ብኢዶም ቈሪጾም ሓኒዶም፡ ይፈጥሩሉ እዮም ማለት ኣይኮነን። ንኣዳም “ንግበር ሰብኣ “ ኢሎም ምስ ኣዘዙ፡ 4 ባህርያተ ሥጋ፡ 3 ባህርያተ ነፍስ፡ ሓደ ኮይኖም ተዋሒዶም ወዲ ሠላሳ (30) ዓመት ገብዝ ኮይኑ ሓደ ጊዜ ተረኽቦ።

8. ከመይ ቍጽሪ ሾብዓተ ብዕብራውያን ፍጹም እዩ፡ ከም ዝበለ ኣቡሳህር።

9. እዚ ሰብ ማለት ሾብዓተ ማለት ነፍስን ሥጋን ማለት እዩ።

መግለጺ፡-ሰብእ ማለት 4 ባህርያተ ሥጋ፡ 3 ባህርያተ ነፍስ እዞም ሾብዓተ ባህርያት ዘለውዎ ሾብዓተ ማለት እዩ።

ኣዳም ማለት ከኣ ኣደመ፡ መልክዕ፡ ዚብል ቃል ግእዝ ዚወፅእ ኮይኑ፡ ነውሪ፡ ነቕፋ፡ ዘይብሉ ሥግው እመሬት፡ ካብ መሬት ዚተረኽቦ ሰብ፡ ፍጹም፡ ጽቡቕ ማለት እዩ። ድኅርዚ ሥላሴ፡ ንኣዳም ምስ

ፈጠሩ ድኻም፡ ዕረፍቲ፡ ንዋም፡ ድቃስ፡ ትኻስ፡ ንቕሓት፡ ትግሃት፡
ዚሰማምዖ ገይሮም ፈጠርዎ። ዕረፍትን ድኻምን ንዋምን ናይ ሥጋ
ግብሪ (ባህርይ) እዮም። ትግሃትን ንቕሓትን ድማ ናይ ነፍስ ግብሪ
(ባህርይ) እዮም።

ድኻር'ዚ ኣዳም ኣብ ከምዚ ዚበለ ባህርይ ኪነብር ከሎ፡ ኩሎም እንስሳት
ተባዕታይ ኣንስታይ እናኾኑ ኪወፅኡ ፡ ኪወርዱ፡ ኪድይቡ ረኣዮም
እሞ ሥላሴ ብዘይካ ንመላእኽቲ ፡ ነዞም ኩሎም ፍጥረታት ኪፈጥሩ
ኸለዉ ተባዕታይን ኣንስታይን እናገበሩ ፈጠርዎም። ንምንታይ ኮን
ይኸውን ንኣይ ንበይነይ ዚፈጠሩኒ፤” ኢሉ ሓሰበ። ሥላሴ ድማ
ንሓሳብ ኣዳም ከም ጸሎት ገይሮም ሰምዕዎ።

ሔዋን ካብ ጸጋማይ መሰንገለ ኣዳም ከም ዝተፈጥረት

10. እትራድኦ ብጸይቲ ደኣ ንግበረሉ እምበር ወዲ ሰብ ኣዳም ንበይኑ
ኪነብር ኣይግባእን እዩ። ዘፍ. 2:18-19።

11. ድኻር'ዚ እግዚኣብሔር ካብ ጸጋማይ መሰንገለ ዓጽሚ ኣዳም ሓደ
ወሲደ፡ ነታ ዓጽሚ ድማ ሥጋ መልኣ፡ ሰበይቲ ክትከውን ከኣ ነደቓ
(ፈጠራ)። ዘፍ. 2:21-23።

መግለጺ፡-ድኻር'ዚ ኣብ ኣዳም ድኻም፡ ንዋም (ድቃስ)፡ ትኽስታ፡
መጽኦ፡ ኣዳም ከኣ ኣጸቢቐ ከይደቀሰን ኣጸቢቐ ከይነቅሐን ኣብ
ማእከል ድቃስን ንቕሓትን ከሎ ካብ ጸጋማይ ጐድኑ ሓደ ዓጽሚ
ወሲዱ፡ ንሔዋን ንእኡ እትመስል ገይሩ፡ ክንዳኡ ኣእኪሉ ንል 15
ዓመት ጐርዮ ገይሩ ፈጠራ። ዘፍ. 2:21-23።

12. ካብ ጐድኒ ኣዳም ዓፅሚ ምውሳድ ክንደይ ይገርም፡ ካብ ሰበይቲ
ፈጠረ። ከምቲ ቅዱስ ኤፍሬም፡ ናይ ኹሉ ፍጥረት ፈጠረ
ከምዝበለ (ውዳሴ ማር. ዘኃሙስ)።

13. ምስኡ ምስ ኣዳም ድማ ማዕረ ገበራ።

መግለጺ፡- ንሰበይቲ ኪፈጥራ ኸሎ፡ ብኣርኢዮ፡ ብኣምሳል፡ ብብርሃን
ንኣዳም ኣምሲሉ ፈጠራ። ብኣሥራውን (ብሠራወ ደም)ን
ብኃይልን ግና ኣንኢሱ ፈጠራ። እዚስ ከመይ እዩ እንተበለ፡ ናይ
ተባዕትዮ ሡር ደም 666 እዩ። ተባዕታይ ጉልበቱን ኃይሉን
ብርቱዕ ዚኸውን ስለዚ እዩ።

14. ከመይ ኣንስቲ ድኽማት እየን። ከም ሰብኡትሲ ጽኑዓት
ኣይኮነን። 1ይ ጴጥ. 3:7-8።

መግለጺ፡-ናይ ኣንስቲ ሠራውር ደም (ኣሥራው) 333 እዩ። ናይ
ሰበይቲ ኃይላን ፡ ጉልበታን ድኽም ምጃኑ ስለዚ እዩ።

እዞም አሥራው እዚአቶም ንእንበልዎን ንሰትዮን ኣብ ሰብነትና ዘወሓሕዱልና እዮም። እዚስ ከመይ እዩ፤ እንተበሉ እንበልዎን እንሰትዮን ፡ እቲ መሬትነትና ይቕበሎ፡ ማይነትና ይብጽብጽ (የቕጥኖ)፡ እሳትነትና የፍልሐ፡ ንፋስነትና ሓሠሩን ቅጥራትን ፈልዩ ነቲ ሓሠር ገዲፉ፡ ነቲ ቅጥራን ኣብ ጭንቅላትና (ርእስና) 6 አሥራው አለው። ናብኣታቶም የእትዎ። እዞም 6 አሥራው ናብቶም 60 ናይ ደም ሠራውርና የመኃላልፉ። እቶም 60 ሠራውር ደም ድማ ናብቶም 600 አሥራው የመኃላልፉ” ከምዚ እናበለ እቲ እንበልዎን እንሰትዮን ብ666 አሥራው ተዋሒዱ ካብ ጽፍሪ እግርና ክሳብ ጸጉሪ ርእስና ይበጽሑ።

እዚ ኪፍለጥ ሎሚ ሰብ ጥዑም በሊዑ፡ ጥዑም ሰትዩ፡ እንተኃደረ መልኪዑ፡ ለስሊሱ ይርኣ። ናይዚ ምሳሌ ኣዘርእት፡ ኣትክልት፡ ዕፀዋት ብሠሮም ዚኣተወ ጠሊ ክሳብ ጫፎም ተዋሒዱ ይለምዑ፡ ይዕንብቡ፡ ይፈርዩ። እቲ ምሳሌኡ ብኸምዚ የረድእ።

ሥላሴ ኪፈጥሩ ኸለዉ ስለምንታይ እዮም ንተባዕታይ ብኃይልን ብጉልበትን ብርቱዕ ገይሮም፡ ንሰበይቲ ኸኣ ብኃይልን ብጉልበትን ድኽምቲ ገይሮም ዚፈጠሩ፤ እንተበሉ እዘስ ጥንቲውን ኪፈጥሩ ኸለዉ ተባዕታይ ንኺመልኽ፡ ኣንስተይቲ ንኺትምለኽ እዩ። ንሰበይቲ ብኃይልን ብጉልበትን ብርቱዕቲ ገይሮም እንተዚፈጥርዋ ነይሮም፡ ኣይምተኻእለን ነይሩ። እዚ ኪፍለጥ፡ ሎሚ እኳ ሓደ ሓደ ጠንካራታት ደቂ ኣንስትዮ ምስ ጉበዝ ወዲ ተቓሊሰን ከውድቓ ይረኣዩ እየን። ስለዚ ቀጺዑ፡ ሃሪሙ፡ ንኼንብራ ኢሎም፡ ንሰበይቲ ብኃይልን ብጉልበትን ድኽምቲ፡ ንተባዕታይ ድማ ብኃይልን ብጉልበትን ብርቱዕ ገይሮም ፈጠሩ። ኣዳም ንግሆ ተፈጠሩ ካብ በለ፡ ሔዋንክ ኣበየናይ ጊዜ ተፈጥረት እንተበሉ፡ ኣዳም ዓርቢ ንግሆ ተፈጥረ። ሰበይቲ ኸኣ ኣብ ሰዓት ሠለስተ (3) ተፈጥረት።

ሥላሴ ካብ ሰንበት ኣትኒዚም ክሳብ ዓርቢ ዚፈጠርዎም ፍጥረታት ዕሥራን ክልተን (22) እዮም። ኣብ ሻብዓይ መዓልቲ ግና ካብ ምፍጣር ዓሪፎም። እዚ ድማ ዕለቱ ቀዳም እዩ።

15. እግዚኣብሔር ኣብታ ሻብዓይቲ መዓልቲ ካብቲ ኹሉ ኪፈጥሮ ዚቐነዩ ኣዕረፈ። ዘፍ. 2፡2-3።

ካልኣይ ክፍሊ

1. ኣዳም ካብ ድቃሱ ሃብታም ኣእምሮን ትንቢት ምሉእ ጸጋን ሞገስን ኮይኑ ተንሢኡ። “እዛ ሰበይቲ ሥጋኣ ካብ ሥጋይ፡ ነፍሳ ካብ

ነፍሰይ፡ ዓጽማውን ካብ ዓጽመይ እያ እሞ ሰበይተይ ትኹነኒ” በለ።
መግለጺ፡-ድጎር’ዚ ኣዳም ካብ ድቃሱ እንተነቐሐ፡ ሔዋን ክንዳኡ ኣኸላ፡ ንእኡ መሲላ ኣብ ጥቓኡ ኮፍ ኢላ ረኸባ። ሽዑ ኣዳም ትንቢት ተገሊጹሉ “እዛ ሰበይቲ ሥጋኣ ካብ ሥጋይ፡ ዓፅማ ካብ ዓፅመይ ተኸፊሉ ዚተፈጥረት እያ፡ ንሳ ካብ ተባዕታይ ስለ ዝተረኸበት ሰበይቲ ትበሃል። ሥላሴ ሰበይቲ ትኹንካ ኢሎም ሂሶሙኒ እዮም” ኢሉ ትንቢት ተናገረ። ዘፍ. 2፡22-24።
ኣዳም ከኣ ንሰበይቱ ሔዋን ኢሉ ስም ኣውፅኦላ፡ ከመይ ኣደ ኩሎም ሕያዋን ስለ ዝኾነት።

እዝስ ይኹን እሞ ሥላሴ ንሔዋን ካብ ጐድኒ ኣዳም ፈጠርዋ፡ ስለምንታይ ልዕል ኢሎም ካብ ርእሱ ትሕት ኢሎም ካብ እግሩ ዘይፈጠርዋ እንተበሉ፡ ልዕል ኢሎም ካብ ርእሱ እንተዚፈጥርዋ፡ ሰበይቲ ኩርዕቲ እያ፡ ዚገደደ ድማ ምኹርዐት ነይራ። ትሕት ኢሎም ካብ እግሩ ፈጠሮምዋ እንተዚኹን ነይሮም ሰበይቲ ትሕትቲ እያ ዝገደደ ኸኣ ምተሓተትን ምተናዕቐት ነይራ። ኣዝያ ልዕል ኣይትበል፡ ኣዝያ ኸኣ ትሕት ኣይትበል ኢሎም ካብ ማእከል ጸጋማይ (ቀሌ. 2፡2) ጐድኑ ፈጠርዋ።

መግለጺ ካልኣይ፡-ጐድኒ ብኸዳን ይኸደንን ይኸፈንን እዩ፡ ንኣንስቲ ድማ ኪኸደናን ኪኸፈናን ይግብኣን እዩ ንምባል ካብ ማእከል ጐድኑ ፈጠርዋ። “ወባሕቲ ኣንስትሳ ይትገልበባ ርእሶን” ኣንስቲ ግና ርእሶን ይጐልበባ 1ይ ቆሮ. 11፡6-7(መቅድመ ተአምረ ማርያም)።

መግለጺ ሣልሳይ፡- እግሪ ምሳሌ ኣዝማድን ስድራን እዩ፡ ጐድኒ ምሳሌ ሰበይቲ፡ ርእሲ ምሳሌ በዓል ቤት እዩ። ከምዚ ድማ ሰበይቲ ኣብ ትሕቲ በዓል ቤት ክትእዝዝ ልዕሊ ኣዝማድ ክትእዝዝ ይግብኣ እዩ ኢሎም ማእከላይ ገይሮም ካብ ጐድኑ ፈጠርዋ።

2. ኣዳም ኣብቲ ዚተፈጥረሉ ቦታ ኣርብዓ (40) መዓልቲ ገበረ፡ ኩፋ.4፡9-10።

3. ኣብ ገጽ ኣዳም መንፈስ ሕይወት ኡፍ በለ። ዘፍ. 2፡7-8።

መግለጺ፡-ኣዳም ምስ ተፈጥረ ኣብ ኣርብዓ (40) መዓልቲ፡ ብንፍሓት መንፈስ ቅዱስ ኣጎደረሉ። ኣዳም ካብ ሥላሴ ናይ ጸጋ ውልድነት ተወሊዱ ናይ ጸጋ መንግሥቲ ነገሠ። እዚ ኪፍለጥ ድማ ነቲ ሥላሴ ብባህርይ ዚገዝእዎ ንሱ ብጸጋ ገዝኦ። ሥላሴ ብባህርይ ንዚኣዝዝዎ፡ ኣዳም ብጸጋ ኣዘዞ።

4. ሽዑ መላእክቲ ንኣዳም ካብ ናይ መንፈስ ቅዱስ ክዳን ብርሃን ኣልቦሲም ናብ ገነት ተድላ ኣእተውዎ።

መግለጹ:-ድኅርዘ መላእክቲ ንኣዳም ናይ ብርሃን መጐናጸፍያ:

ኣጐናጸፎም: ናይ ብርሃን ሣእኒ ኣውድዮም: ናይ ብርሃን ዝናር ኣዕጢቕም: ናይ ብርሃን ኣኽሊል ኣብ ርእሱ ደፊኦም ኣብ ሠረገላ ብርሃን ኣወጢሖም “ቅዱስ እግዚኣብሔር ዘፈጠሮ ለኣዳም”

“ንኣዳም ዚፈጠሮ እግዚኣብሔር ምስጉን እዩ” እናበሉ: ብእልልታን ብሓጐስን ናብ ገነት ኣእተውዎ። ኩፋ. 4:9-10።

5. ሖዋን ኣብቲ ዚተፈጥረትሉ ቦታ ንበይና መላእክቲ እናሓለውዋ ሰማንያ (80) መዓልቲ ገበረት። ኩፋ. 4:9-10።

6. ንሖዋን ድማ ከምኡ ካብቲ ኽዳን ብርሃን: ናይ ጸዓል መንፈስ ቅዱስ ከዲኖም መላእክቲ ናብ ገነት ሓጐስን ፍሥሓን ኣእተውዎ። ኩፋ. 4:9-10። ዘሌ. 12:4-7። ሉቃ. 2:22-25።

መግለጹ:-ንሖዋን ከኣ ከምኡ ምስተፈጥረት ኣብ መበል 80 መዓልታ ከምቲ ናይ ኣዳም ገይሮም መላእክቲ ኣብ ገነት ምስ ኣዳም ሓወስዎ። እዚ ኪፍለጥ ሎሚ ወዲ ምስ ተወልደ ኣብ ኣርብዓ (40) መዓልቲ: ጓል ምስተወልደት ኣብ ሰማንያ (80) መዓልታ ጥምቀተ ክርስትና ምቕባሎም: ናብ ቤተ ክርስቲያን ምእታዎም በዚ ምስላ እዚ እዩ። በዚ ናይ ኣዳምን ሖዋንን ኣንጻር ምሳሌ ኣዳምን ሖዋንን ገነት ምሳሌ ቤተ ክርስቲያን: ቀራንዮ ናይቲ ዚተፈጥሩ ቦታ ምሳሌ እዩ። ኩፋ. 4:9-10። ዘሌ. 12:4-7። ሉቃ. 2:22-25። እቲ ቐድሞ ኣዳምን ሖዋንን ዚተቐበልዎ መንፈስ ቅዱስ ሎሚ ኸኣ ወዲ ኣብ ኣርብዓ (40) ጓል ኣብ ሰማንያ (80) ኣብ ክርስትናኦም ይቐበልዎ ኣለዉ። ሥላሴ ነዚ ኹሉ እንስሳትን ኣራዊትን ኪፈጥሩ ኸለዉ። ከሣውዶም ንታሕቲ እናደፍኡ: ብኣርባዕተ እግሮም ከም ዚኸዱ እናገበሩ ዚፈጠርዎም: ንኣዳም ግና ከም ዘንጊ መልሚሎም: ከም ሰዊት ፈልፊሎም ንላዕሊ ከም ዚርኡ ገይሮም ፈጠርዎ: እንተበሉ ንእንስሳትን ኣራዊትን ኸምዚ ገይሮም ምፍጣሮም: ጐይታ ንግዙኡ: እመቤት ንገረዳ ከዳሚታ ንመልእክቲ ኣብ ዚጸውዕዎም: ግዙኣት ኢና ኢሎም ደኒኖም : ከሣዶም ደፊኦም ነገሮም ድማ ብትሕትና ኸም ዚሰምዑ: እንስሳትን ኣራዊትን ከኣ ናይ ኣዳም ግዙኣት ኢኹም ኢሎም: ከሣዶም ንታሕቲ እናደኑ ብኣርባዕተ እግሮም ከም ዚኸዱ እናገበሩ ፈጠርዎም።

ንኣዳም ድማ “ንስኻ ገዛኢኦም ኢኻ” ኢሎም: ከም ዘንጊ መልሚሎም ከም ሰዊት ፈልፊሎም ኣንቃዕሪሩ ከም ዚርኡ ገይሮም ፈጠርዎ። ሥላሴ ነዚ ኹሉ ፍጥረታት ኪፈጥሩ ኸለዉ ኣብ ምሸት ምሸት ፈጠሮም ንኣዳም ግና ዓርቢ ንግሆ ፈጠርዎ እንተበሉ እንስሳትን

አራዊትን አብ ኢጋ ምሽት ተፈጥሩ። ንምሽት ጸልማት ደድጎሪኡ ይስዕቦ፡ ከምኡ ኸአ ንሞትኩም ጽልመት ሞት ይስዕቦ እዩ። ደጋር ከአ አብ ጽልመት ምድሪ ፈሪስኩም በስቢስኩም ክትተርፉ ኢኹም ኢሎም ንእንስሳትን አራዊትን ምሽት ምሽት ፈጠርዎም።

ንኣዳም ግና ዓርቢ ንግሆ ምፍጣርም ንንግሆ ደድሪኡ ብርሃን እዩ ዚስዕቦ። ከምኡ ድማ ንኣዳም አብ ጽቡቕ ሥነ ምግባርን አብ ጽቡቕ ሃይማኖትን ጸኒዕካ እንተተረኽብካ ብርሃኑ መንግሥተ ሰማያት ክትስዕብካ እያ ኢሎም ዓርቢ ንግሆ ፈጠርዎ። ሥላሴ ነዚ ኹሉ ፍጥረት ኪፈጥሩ ኸለዉ “ለይኩን ብርሃን፡ ለይኩን ጠፈር፡ ለታብቀኡ ምድር፡ ለይኩኑ ብርሃናት፡ ለታውፅእ ባህር፡ ለታውፅእ የብስ” እናበሉ ኪፈጥሩ ከለዉ ንኣዳም ግና “ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ” ኢሎም ፈጠርዎ እንተበሉ እዝስ ናይ ዲያብሎስ ጸርፊ እዩ። ጸርፉኽ ከመ እዩ፤ እንተበሉ ዲያብሎስ ዝፋኑ፡ ሽመቱ ልዕሊ ኹሎም ነበረ እሞ፡ ብልጫ ኹብሩ ርእዩ “ነዚ ኹሉ ፍጥረት ኣነ እዩ ፈጠረዮ” ኢሉ ተላዕለ።

ሥላሴ ድማ ተቈጢዖም ኣውሪዶም ናብ ካመ ደርበይዎ።

ዲያብሎስ፡ “እግዚአብሔር ከማይ ዝበለ ዕውብ ድንቅ ሓድሽ ፍጥረት ኣይርክብን እዩ እሞ፡ መሓረኒ እንተ ኢለዮ ናብ ሃገሪይ ኪመልሲ እዩ” ኢሉ ተዛረበ። ሥላሴ ክንፈጥር ከሎና ከማካ ዝበለ ከርፋሕ ጨናዊ ኣይንፈጥርን ኢና። ንሕና ብባህርይ ንዝገዛእናዮ ብጸጋ ዚገዝእ፡ ንሕና ብባህርይ ንዝኣዘዝናዮ ንሱ ብጸጋ ዚእዝዝ ክቡር ፍጥረት ኢና እንፈጥር እምበር ከማኻ ጽዮእ ኣይኮነን” ኢሎም ንኣዳም “ንግበር ሰብአ በአርአያነ ወበአምሳሊነ” ኢሎም ፈጠርዎ።

7. ንስኻ ነቲ ካብ ሃልሃልታ ሓውን ንፋስን ዚፈጠረካ ስለ ዘዩ መስገንካዮ፡ አብ ክንዳኻ ካብ ማይን ካብ መሬትን ዘመስግን ሰብ ፈጠረ። 3ይ መቃ. 4፡8-11።

መግለጺ፡ከማኻ ዚበለ ፍጥረት ምፍጣር ዘይከኣሎ መሲሉካ ንስኻ ነቲ ዚፈጠረካ እግዚአብሔር ምስጋና ምምስጋን ምስ ኣበኻ፡ መበል ዓሥራይ ነገድ ገይሩ ዚፈጠረካ እግዚአብሔር ምስጋናኡ ንስኻ ምስ ብጸትካ ብሓድነት ምስተፈሌኻ እቲ ምስጋና ምእንቲ ከይጐድል አብ ክንዳኻ ንኣዳም ፈጠረ። ንስኻ ግና ብትዕቢት ልብኻ ነቲ ዚፈጠረካ እግዚአብሔር ምስጋና ምቕራብ ኣበኻ፡ ሸለል በልካ፡ ንሱ ድማ ተቈጥዓካ፡ ተላገጸልካ፡ ኣሲሩ ኸአ ምስ ሠራዊትካ አብ ገሃነመ እሳት ኣእተወካ፡ ሽዑ በቶም ክቡራት ኣእዳዉ ካብ መሬት ሓመድ ኣምጺኡ እሳትን ማይን ንፋስን ወሲኹ ብናቱ ኣምሳልን መልክዕን ንኣዳም ፈጠረ።

8. አብ አካልና ብህላዌኦ ዘይትመውት ነፍሲ አላትና፡ ንሳ ድማ ኣርኢያ እግዚአብሔር እያ” ከም ዝበሉ (318 ሊቃውንቲ ኣብ መጽሓፍ ኣመክንዮ)።
9. ኣንታ ኹሉ እትፈልጥ ተረዳኣ። ነፍሲ ብኃጢአት እንተዘይረኽባ ኣይትድምንን ኣይትጽልምትን እያ” ከም ዝበለ ኣረጋዊ መንፈሳዊ።
10. እግዚአብሔር ንኣዳምን ሔዋንን “ካብቲ ኹሉ ኣብ ገነት ዘሎ ዕፀዋት ብልዑ፡ ካብታ ሓንቲ ዕንፀይቲ ኣብ ማእከል ገነት ዘላ፡ ክፉእን ጽቡቕን እተፍልጥ ግና ኣይትብልዑ፡ ካብታ ዕንፀይቲ እቲኣ እንተበሊፀኹም ሞት ክትሞቱ ኢኹም” በሎም። ዘፍ. 2፡16-18።

መግለጺ፡- እግዚአብሔር ንኣዳምን ሔዋንን ብነፍሲ ኣኸቢሩ፡ ናይ ጸጋ መንግሥቲ ኣንጊሡ ኣብ ገነት ዘለዉ፡ ኣዘርእቲ፡ ኣትክልቲ፡ ዕፀዋት ኹሉ ብልዑ ስተዩ፡ ኹሉ ግዝኡ፡ ኹሉ ኣዝዙ፡ ልዕሊ ምድሪ ትሕቲ ሰማይ ዚተፈጥረ ፍጥረት ዘበለ ኹሉ ይገዛእኩም፡ ይተኣዘዙም ኢሉ ሃቦም። እንተኾነ ግና ክፉእን ጽቡቕን እተፍልጥ ሓንቲ ዕንፀይቲ ኣላ እሞ፡ ንእኣ ኣይትተንክይዎ፡ ንእኣ እንተተንኪፍክምዎ ግና፡ ናይ ሞት ሞት ክትሞቱ ኢኹም ካባይ ከኣ ክትፍለዩ ኢኹም፡ ናብ ገሃነመ እሳት ድማ ክትወርዱ ኢኹም” በሎም። ዘፍ. 3፡16-18። ጐይታ ንኣዳምን ሔዋንን ከምዚ ምስ በሎም

11. እግዚአብሔር ንሥጋውያን ናብቲ መስፍን ኹሉ ዓለም ዝኾነ ኣዳም ዘለዎ ዝደለዩ ይብላዕኩም ዝደለዩ ይሕለብኩም፡ ዝደለዩ ይወጣሕኩም” በሎም።

መግለጺ፡- እግዚአብሔር ንእንስሳታትን ኣራዊትን “ኣብ ገነት ኣዳም ጐይታኹም ተሸይምልኩም እዩ እሞ፡ ኪበልዓኩም እንተደልዩ እናሓረደ ይብላዕኩም፡ ኪውጥሓኩም እንተደለ እናጸዓነ ይወጣሕኹም፡ ጸባኹም ኪሰቲ እንተድለዩ’ውን እናሓለበ ይስቲኹም፡ ኣይትነቕንቕዎ፡ ኣይትተንክፍዎ፡ ኣይተቐይምዎ” በሎም።

እቶም እንስሳታትን ኣራዊትን ድማ፡ እግዚአብሔር ከምዚ ምስ በሎም ወዲኦም ናብ ኣዳም ኪኹዱ ኸለዉ።

12. ዲያብሎስ ኣብ መንገዲ ጸኒሑ ነቶም ሥጋውያን “ናበይ ትኽዱ ኣሎኹም፤ ናበይ ኢኹምከ ትምለሱ፤” በሎም።

መግለጺ፡- ዲያብሎስ ኣብ መንገዲ ጸኒሑ “ኣቱም ሥጋውያን ናበይ ትኽዱ ኣሎኹም፤ ናበይከ ኢኹም ክትበጽሑ፤” በሎም። እንስሳትን ኣራዊትን ድማ “ኣዳም ጐይታኹም ኣብ ገነት ተሸይሙ ኣሎ እሞ ኹዱ ተገዝእዎን ተኣዘዝዎን” ኢሉና በልዎ።

13. ዲያብሎስ ነቶም ሥጋውያን “እዚ መስፍንኩም ኣዳም፡ ንመን እዩ ዚመስል፤ ክንዲ ምንታይክ ይኸውን፤” በሎም።
 14. እቶም ሥጋውያን ድማ ንዲያብሎስ “መልክዑ እሞ ኸመይ ኢልና ክንገልጸልካ፤ ከመይ ብመልክዕ ፈጣሪኡ እዩ ተፈጢሩ። ኪርእ ብዘይክእል ብርሃን ከኣ ተሸሊሙ እዩ” በልዎ።
 15. ሸዑ ዲያብሎስ “ኣ ጐይታይ፡ ካብ ነዚ ዜና እዚ ዝሰምዕሲ፡ ነዚ መሬታዊ መጠን ክንድዚ ዚኣክል ክብሪ ረኪቡ፡ እንተ ተጥፍኣኒ ምኃሸኒ” በለ።
- መግለጺ፡- ካልኣይ ድማ ዲያብሎስ ንእንስሳታትን ኣራዊትን “በጃኹም ነኣይ ከኣ ምሳኻትኩም ተማልኡኒ” በሎም። እቶም እንስሳታትን ኣራዊትን “ኣዳም ብሩህ ንጹሕ እዩ፡ ንሰኻ ግና ሕሡር፡ ክፉእ፡ ጸሊም ኢኻ፡ ኣዳም ንኣኻ ከመይ ገይሩ ኪርእየካ፤” በልዎ። ድኅርዚ መፍለስ እናጐየየ ኣብኡ በጽሐ። ዲያብሎስ ድማ “በጃኻ ነኣይ ምሳኻ ውሰደኒ” በሎ።
16. እቲ መፍለስ ንዲያብሎስ ንኪነኸሶ ኢሉ ጐየዮ።

ሣልሳይ ክፍለ

ዲያብሎስ ድማ “እዞም ኩሎም ዚኸዱ ዘለዉ ብእግሮም ዶ ኣይኮኑን ዚኸዱ ዘለዉ፤ ኣነስ ርእሲ ርእሶም እናረኣኹ ተኸቲለዮም ከይደ፡ እንተተኸእለኒ ኣስሒተዮ፡ ምስ ፈጣሪኡ ኣባኢሰዮ እመጽእ” ኢሉ ኸደ።

1. ሸዑ ዲያብሎስ ፈሪሁን ርዲዱን ከሎ፡ ከይዱ ኣብ እግሪ ገነት ምስ በጽሐ፡ “እቲ ሰብ ብኣምሳል ፈጣሪኡ እዩ ተፈጢሩ ኢሎሙኒ፡ እሞኸደኣ ኣእምሮኡን ጠባዩን ከይሓተትኩ፡ እንተኸድኩ ኂዙ ኸጥፍኣኒ እዩ” ኢሉ ካብ ቀደሙውን ፈሪህ ስለ ዝኾነ፡ ፈሪሁ ኣብ እግሪ ገነት ደው በለ።
 2. ዲያብሎስ “ምኽንያት ከይረኽብኩስ ናብኡ ኣይኸይድን እዩ” በለ።
- መግለጺ፡- ዲያብሎስ ድማ “እዞም እንስሳታትን ኣራዊትን በጺሖም ኪምለሱ ኸለዉ ኣእምሮኡን ጠባዩን ሓቲተ እንተዘይከይደ፡ ወይ ከኣ ተመሳሲለ ዚወፅኡሉ ምኽንያት እንተዘይረኽቡ፡ ናብዚ ይኹን ናብቲ ኣይኸይድን እዩ” ኢሉ ቆይሙ ኪሓስብ ጀመረ።
3. ንሰብ እቲ ሓላዊኡ መልኣኽ ምስ ኃደኅ ሰይጣን ተቐቢሉ መከራ ይረኽቡ፡ ሓሚሙ ይመውት።

መግለጺ፡- ንኹሉ ፍጡር ሓላዊ መልኣኽ ኣለዎ። እቲ ሓላዊኡ መልኣኽ እንተዘይተፈልይዎ ሰይጣን ኣይቐርቦን እዩ። እቲ

ሐላዊኡ መልአኸ እንተርኒቸዎ ግና፡ ሰይጣን ቀሪቡ ይራኸቦ እሞ የሐምምን ይመውትን።

4. እዚ ልማድ እዩ እንተደኣ ንእሽቶ ክንዲ ዓይኒ መርፍእ እትኣክል መእተዊ ምኽንያት ረኺቡ ባዕሉ ክንዲ ጽዑን ገመል ዘኅልፍ ኣፍ ደገ ክሳዕ ዚኸውን ባዕሉ የግፍሖ፡ ድኅሪኡ ኸይዱ ካብኡ ዚኸፍኡ ሾብዓተ ኣጋንንቲ ጸዊዑ ኣብታ ነፍሲ የኃድሩ። ማቴ. 12:43-46።

መግለጺ፡-እዚ ድማ ልማድ ኮይኑ ተረፈ። ሎሚ ክንዲ ዓይኒ መርፍእ እትኸውን ነጂል ምኽንያት ኃጢአት ካብ ሰብ ምስ ረኸበ ፡ ወይ እንተ ረኺቡ ንእኣ ናብዝን ናብትን ኣግፊሑ ከምዚ ዚተጻዕነ ገመል ዘውፅእ ኣፍ ደገ ገይሩ የኃድሮ። ንሱ ኣብኡ ኃዲሩ ከብቅዕ እንተ ጥዲምዎ፡ ኻልእ ካብኡ ዚገድዱን ዚኸፍኡን ሾብዓተ ኣጋንንቲ ጸዊዑ “ንዑ ኣብዚ ጽቡቕ ቤት ኣሎኩም” ኢሉ የኅደረሉ። ንሳቶም ከኣ ካብቲ ዚኃድርዎ ንደኃር ኃጢአት ደኣ እምበር ብዛዕባ ጽድቂስ ኣየሕስብዎን እዮም። ማቴ. 12:43-44።

እዚ ንኺፍለጥ ድማ ሰብ ኣብዚ ዓለም እዚ ኪነብር ከሎ ኣዳራሹ ኣስፊሑ ከብቲ ኣብዚኹ፡ ሠራሕተኛታት ገይሩ፡ ዓሳክርን ሓለውትን ቈጺሩ ተጠንቂቑ ኪነብር ከሎ፡ ጸላኢኡ ብዝተፈላለየ ምኽንያት ተንሢኡ ተዋጊኡ እንተስዒርዎ ኢዱ ኣሲሩ ምስ ኃዞ ኣብ ገዛእ ንብረቱን ቤቱን እቲ ጸላኢኡ ኾይኑ ዚሰዓሮ እዩ ዚእዝዝ እምበር፡ እቲ ተታኒዙ ዘሎ በዓል ንብረት ኣይእዝዝን እዩ። ማቴ. 12:24-30። ሰይጣን ድማ ኣብ ኹሉ ዕድል ዚረኸበሉ ሰብነት ቦቲ ጽቡቕ ግብሩ፡ ብሃይማኖቱ፡ ዘይኮነስ ቦቲ ሰይጣን ዚመርኖን ዚኣዘዞን እዩ ዚነብር።

5. እዚውን ልማድ እዩ። ኣብታ ብኹለንትናኣ ብሃይማኖት እግዚኣብሔርን ብግብሪ ጽድቅን ዚተኃትመት ንእሽቶ መእተዊ ነጂል እንተዘይረኺቡ፡ ክሳዕ መእተዊ ዚረክብ ደኣ ኣብ ኣፍ ደገ ኾይኑ ይከታተላ እምበር፡ ናብኣስ ኣይኣቱን እዩ።

መግለጺ፡-ሰይጣን ነታ ነፍሲ ብምግባርን ብሃይማኖትን ተኃቲማ እንተ ርእይዎ ምናልባሽ ነቅኣ ኃጢአት እንተረኽብኩላ ኢሉ ፍንትት ኢሉ ቆይሙ ይሕልዎ እምበር ኣይቐርባን እዩ። ድኅሮዚ እንስሳታትን ኣራዊትን ኣብቲ ኣዳም ዘለዎ ገነት በጺሖም ፡ ኦ ጐይታና ንእትበልዓና እናሓረድካ ብልዓና ፡ ንእትሰትየና እናሓለብካ ስተየና፡ ንእትጽዕነና እናጸዓንካ ተጸዓነና ከም ዝደለኻ ግበረና’ በልዎ።

6. ድኅሮዚ እቶም ሥጋውያን ናብ ገነት ኣተዉ፡ በብኣስማቶም ድማ ሰመዮም። ኣዳም ከምቲ መንፈስ ቅዱስ ዘሃረበ “ካብ ኮኾብ ሰማይ

የብዝሃነትም፡ ካብ ሐጻ ባሕሪ የብዝሃነትም፡ ኪዱ ብሰላም እተወ።
ኢሉ መረቐም።

መግለጺ፡- አዳም ድማ ኣነስ እቶም ኣብ ገነት ዘለዉ ኣዝርእቲ፡
ኣትክልቲ፡ ዕፅዋት፡ የኣኸለኒ ንስኻትኩምሲ ካብ ኮኾብ ሰማይን
ሐጻ ባሕርን ካብ ዕፅዋት ምድርን የብዝኻኹም፡ የርብሕኩም፡ ነናብ
ቦታኹም ኬድኩም ክበዱ፡ ተዋለዱ፡ ርብሐ፡ ስብሐ ኢሉ መሪቐ
ኣፋነዎም።

ድኅርዚ እንስሳታትን ኣራዊትን በጺሖም ኪምለሱ ኸለዉ ፡ ዲያብሎስ
ኣብ መንገዲ ጸኒሑ “ኣቱም ሥጋውያን እንቋዕ ብደኃን ኣቶኹም፡
እቲ መሬታዊ ጐይታኹም እንታይ እንታይ ኢሉኩም፤ ንእኡኽ
እንታይ ሃቦ፤ እንታይከ ኣንዲግዎ፤” በሎም።

7. ንኣዳም ብዘይካ እታ ኣብ ማእከል ገነት ዘላ ሓንቲ ዕንፀይቲ ፡ ኣብ
ትሕቲ ሰማይን ኣብ ልዕሊ ምድርን ዚኸልኦ የልቦን።

መግለጺ፡- እቶም እንስሳታትን ኣራዊትን ፡ እግዚኣብሔር ይመስገን
ካብ ብዝኻና ኣይጐደልናን፡ ካብ ቊጽርናውን ኣይጐደልናን፡ ንሱ
እቲ ጐይታና ኣብ በቦታኹም ኬድኩም ክበዱ፡ ተዋለዱ፡ ርብሐ፡
ስብሐ፡ ኢሉ መሪቐ፡ ሰደደና፡ ንስኻስ ብዘይክእለትካ ንዘይብጻይካ
ከምዚ ዝበለ ዘረባ ምዝራብዶ ይግብኣካ እዩ፤ ንሱስ ልዕሊ ነቲ ኣብ
ምድርን ትሕቲ ሰማይን ንዚተፈጥረ ዘበለ ኹሉ ፍጥረት ግዛእ፡
ንዳእ፡ ብላዕ፡ ስቲ፡ ኢሉ ሂብዎ እዩ፡ ብዘይካ ሓንቲ ዕንፀይቲ በለስ
ዚኸልከሎ የብሉን።

ዲያብሎስ ከኣ ካብታ ዕንፀይቲ እንተበላዕኩም እንታይ ክትኾኑ ኢኹም
ኢልዎም፤” ኢሉ ብተንኹል መርመሮም። እቶም እንስሳታትን
ኣራዊትን ከኣ “ካብታ ዕንፀይቲ እንተበለዕኩምሲ ናይ ሞት ሞት
ክትሞቱ ኢኹም፡ ካባይ ክትፍለዩ ኢኹም፡ ገሃነመ እሳት ክትወርዱ
ኢኹም” ስለ ዝበሎሲ ኣይትንክፍዋን እዮም” በልዎ።

8. ዲያብሎስ “ከምቲ ኣነ ካብ ብጽተይ መላእኽቲ ዝተሰገጐኹዎ፡
ምእንቲ ኪሰጐጐሲ ፡ ካብዛ ቈጽሊ እዚኣ መን ኮን ኣብ ኣፋ
መእተወሉ፤” በለ።

መግለጺ፡- ዲያብሎስ “ኣብ ጽላል እታ ኣም ዕርፍ ኢሉ፡ ኣብ እዝኑ
ሕሹኹ ኢሉ መን ምንገረለይ እሞ ከምቲ ኣነ ወዲኣ ዝተሰገጐኹ
ንሱ ድማ ወዲኡ እንተዚስገጐለይ።

ካልኣይ እንስሳታትን ኣራዊትን ክንዋጋእ ኢና ኢሎም እንተዘሳድድዎ፡
እሞ ወዲቐ እንተዚስበረለይ፡ ህቦብላ ንፋስ ገፊዑ እንተዚድርብዮ ፡
ትንሣኤ ብዘይብሉ ኣወዳድቓ እንተዚወድቀለይ” እናበለ ኬደይብን
ኬውርድን ጀመረ።

9. ዲያብሎስ ከምዚ ኢሉ እናሓሰበ ኸሎ ኣርፎ ምድር ናብ ኣዳም ጐይታኣ ንኸትበጽሕ ብኣርባዕተ እግራ እናጐየየት ኣብኡ በጽሖት።
 10. ዲያብሎስ ንኣርፎ ምድሪ “ናበይ ደኣ ትኸዲ ኣሎኺ፤” ኢሉ ሓተታ።
 11. ንሳ “ንኸባረኽን ስም ንኸስመን ናብ መስፍን ኹሉ ዓለም ኣዳም ዘለዎ እኸይድ ኣሎኽ” በለቶ።
 12. ኣርፎ ምድሪ፡ ንዲያብሎስ “ብኸፍኣት ንኣኻ ዚመስለካ ስለ ዘይብልካስ ኣዳም ደኣ ከመይ ገይሩ ክርእየካ እዩ፤” በለቶ።
 13. ዲያብሎስ ድማ ንኣርፎ ምድሪ “ኣነ ኸኣ ካብ ኣራዊት ንኣኺ ዚመስል ጽቡቕ ኣይረኣኹን፡ እንተደኣ ክልቴና ኃቢርና እቲ መልክዐይ ብቲ ጽቡቕ መልክዕኺ ኪበርህ እዩ፡ ኣሰር ክፍኣተይ ከኣ ኣይከፍለጥን እዩ” በላ።
 14. ሽዑ ኣርፎ ምድር በዚ ውዳሴ ከንቱ ተጠሊፋ “እንተደኣ ከምዚ ንሰኻ እትብሉ ዘሎኻ ዚኸውን ኮይኑስ እስከ ንኺድ፡ እንተኾነ ግና እቲ ምስ ጽሉእ ዚተደመረ ጽሉእ እዩ ዚኸውን” በለቶ።
 15. ንሱ ድማ “ከም ዚጸልኣኒሩ ርኢኺ፤ ወይስ ጠርጢርክኒ ኢኺ፤” በላ።
 16. ኣርፎ ምድሪ ድማ ንዲያብሎስ “ንዘለዓለም ኣብ መንኻኹም ፍቕሪ የልቦን” በለቶ።
- መግለጺ፡- ንሳ ምስማዕስ ኣይሰማዕኹን፡ እንተኾነ ግና፡ ጸልማትካ ካብ በርባሮስ ይጽልም፡ ብርሃንን ጸልማትን ዶ ይሰማምዑ እዮም፤ ከምኡ ድማ ምስ ኣዳምሲ ንዘለዓለም ስምምዕ የብልኩምን” በለቶ።
17. ዲያብሎስ ከኣ ንኣርፎ ምድሪ “እዚ እትብሊዮ ዘሎኺ ዝንግዐስ ኅደጊ፡ ከመይሲ ፍቕርና ክሳዕ ንዘለዓለም ኣይውዳእን እዩ” በላ።
- መግለጺ፡- ንሱ እኳ እንተጸልኣኒ ኣነዶ ግዲ ኣሎኒ እዩ፤ ጥራይ ናተይን ናትክን ምውህሃድ ግና ክሳዕ ምጽኣት ኣይውዳእን እዩ” በላ እሞ እዚ ኅቦ እዚ ክንወፅእ ከሎና፡ ንሰኺ ተሰከምኒ ወይስ ኣነ ክስከመኪ፤” በላ።
18. ኣርፎ ምድሪ ንዲያብሎስ “ኣነ እደክም እዩ፡ ክበረካ ድማ ኣይክእልን እየ እሞ ንሰኻ ደኣ ፀረኒ” በለቶም።
19. ድጎርዚ ኣርፎ ምድርን ዲያብሎስን ብቲ ዚተሰማሞዎ ስምምዕ ኅቦ ገነት ወዲኡም ኣብ ማእከል ገነት ኪበጽሑ ኸለዉ፡ ዲያብሎስ “ሰዓት ምብርራይና ስለ ዝበጽሑ፡ ንዒ ግዴኺ ፀርኒ” በላ (መቅድመ ወንጌል ገጽ. 23)።
20. ኣርፎ ምድሪ፡ ንዲያብሎስ “ተራይ ካብ በጽሖስ በል ነፃ ክበረካ፡

እንተኾነ ግና ከይትከብደኒ ቀልጢፍካ ክትወርደለይ ኢኻ” ኢላ እንተፈቐደትሉ፡ ዝል ኢሉ ኣብ ሕቕኣ ተወጥሖ፡ ኣብ ምሉእ ሰብነታ ድማ ተዋሒዱ ኃደረ።

21. ሸዑ ዲያብሎስ ንኣርፎ ምድሪ “ኣነ ንኣኽ ከም ነፍሲ ኮይነልኪ እየ፡ ንሰኽ ድማ ንኣይ ከም ሥጋ ኮንከኒ ስለዚ ካብ ሕጂ ንንዩው ንሰኽ ኣይትዛረቢ፡ ነቲ ምስፍን ሹሉ ዓለም ኣዳም ኣነ ባዕለይ ቅድም ባህ ዜብሎ ደጋር ግና ካብ ገነት ዜስጉሩ ክዛረቦ እየ” በላ።

ራብዓይ ክፍለ

1. ብኸምዚ ዚበለ ኩነታት ተመንን ዲያብሎስን ተሰማሚዖም ኣብ እዋን ቀትሪ (ሰዓት 6) ኪኸውን ከሎ ኣዳም ኣብ ዘለዎ ቦታ በጺሖም፡ ኣዳም ድማ ናብ ጸሎት ኪኸይድ ኢሉ ኪህወኽ ከሎ። ጸሎቱኽ እንታይ እንተበሉ መላእኽቲ ሰዓታት ርእዮም ደወል ይድውልሉ እሞ ድኅሪ እቶም ኣብ ገነት ዘለዉ ኣዕዋፍን ኣንስርትንውን ምስ ኣዳም ኣብ ገነት ጸሎተ ማኅበር የብጽሑ ነበሩ።
 2. ድኅር’ዚ ዲያብሎስ ንኣዳም ኣብታ ተመን ተጻዒኑ ኸይዱ ብኣፍ ተመን “ኣ ኣዳም ፈጣሪ ሹሉ ዓለምን ንጉሥ ሹሉ ዓለምን፡ ኣብ ላዕሊ ኣብ ሰማይ፡ ኣብ ታሕቲ ኸኣ ኣብ ምድሪ ብዘይካኻ ካልእ ኣምላኽ የልቦን፡ ሰላም ንኣኻ ይኹን። ኣነ ድማ ስም ከተውዕኣለይ ኢላ ናባኻ መጻእኹ” በሎ።
 3. ኣዳም ከኣ ንዲያብሎስ “ስምካ ከይሲ ይኹን፡ እንተኾነ ግና ኣነ መሬታዊ ደኣ እምበር ኣምላኽሲ ኣይኮንኩን፡ ሰማይን ምድርን ነኣይን ንመላእኽትን ዚፈጠረ ኣምላኽ ኣሎ” በሎ።
- መግለጺ፡-ንሰማይን ምድርን ንኣይን ንመላእኽትን ዚፈጠረ ኣምላኽ ኣሎ ምስ በሎ፡ ዲያብሎስ ንኣዳም “ዘይፈለጥኩዮ ደኣ ኪንካ ኢኻ እምበር ኣምላኽነትስ ተዋሂቡካ ነይሩ እዩ። ንምዃኑ ብጻይዶ ኣሎካ ወይስ በይንኻ ኢኻ ተፈጢርካ፤ በሎ። ኣዳም ከኣ “ሔዋን ኣላትኒ እምበር” በሎ።
4. ዲያብሎስ ንኣዳም “በል እታ ንግሥቲ ሹሉ ዓለም ሔዋንክ ኣበይ ኣላ፡ ሰላም ክብላ” በሎ። ኣዳም ድማ “ንኅስ ኣገልጋሊት እግዚኣብሔር ደኣ እያ እምበር ንግሥትስ ኣይኮነትን ፡ ኣብ ትሕቲ እታ ዕፀ ሕይወት ኣላትካ” በሎ።
 5. ሸዑ ዲያብሎስ ንሔዋን ብኣፍ ከይሲ “ኣ ሔዋን ንግሥቲ ሹሉ ዓለምን ፈጣሪት ሹሉ ዓለምን ፡ ሰበይቲ ንጉሥ ሹሉ ዓለም፡

አክሲማርስ

ሰላምታ ንኣኹ ይኹን” በላ።

መግለጺ:- ዲያብሎስ ብኣፍ ከይሲ ኣብ ከይሲ ተዓዒኑ መጸኡ “ኣሖዋን ከመይ ኢልኪ ኣሎኹ፤ ኣነ ድማ እዚ ኹሉ ንግሥነትኪ ሰሚዐ እየ ክሰግደልክን ከመስግነክን መጸኡ” ኢሉ ብሓሶት ውዳሴ ከንቱ ኣቕረበላ፡ ደረሰላ። ንሳ ኸኣ ነገሩ ባህ በላ። ከመይ ኣንስቲ ናኢዳ ይፈትዋ እየን፡ ንሳ “ኣነስ ንግሥቲ ኣይኮንኩን ሰማይን ምድርን ንኣናን ንመላእኽትን ዚፈጠረ ኣምላኽ ኣሎ” በለቶ። ዲያብሎስ ድማ “ዘይፈለጥም ኬንኩም እምበር ኣምላኽነትስ ሂቡኩም ነይሩ እዩ። እንተኾነ ግና ኣብዚ ዓለም እንታይ ሃበኩም፤ እንታይኪ ኣጎደኹም፤ ናብራኹምኪ ከመይ ከመይ እዩ፤” በላ።

6. ሖዋን ፡ ንዲያብሎስ “ንሕናስ ኣብ ፍጹም ሓጐስ ኣሎና። ብዘይካ እታ ኣብ ማእከል ገነት ዘላ ሃንቲ ዕንፀይቲ ዋላ ሓንቲ ኣይከኣልናን” በለቶ። ዘፍ. 3:1-3።
7. ዲያብሎስ ድማ ንሖዋን “ብዛዕባ መብልዕ ዚሞተ መንዶ ኣሎ እዩ፤ መብልዕሲ ኣይቐትልን እዩ። እንታይ ደኣ ከምዚ ዝበለኩምሲ፡ ኣማልኽቲ ከይትኾኑ ጽቡቕን ሕማቕን ምእንቲ ከይትፈልጡን ካልእ ፍጥረት ምእንቲ ከይትፈጥሩን ኢሉ እዩ እምበር፡ ካልእ ኣይኮነን” በላ። ዘፍ. 3:4-7።

መግለጺ:- ዲያብሎስ ንሖዋን “እዝስ የድጎን እምበር ኣይቐትልን እዩ፡ ኣንቲ ዓሻ መብልዕ ንመን ቀቲሉ ይፈልጥ፤ እንተኾነ ግና ካባይ ብዝበለጸ ሓድሽ ፍጥረት ፈጠሮም ንኹሉ ፍጥረት ኬስንቕዎ እዮም ኢሉ ተመቕንዮኩም እዩ እምበር ብሓቂ መብልዕ ዚቐትል ኮይኑ ኣይኮነን። ሖዋን ድማ እቲ ኦም ንምብልዑ ጽቡቕ ከም ዝኾነ ንዓይኒውን ከም ዘተሃራርፍ ንጥበብ ከኣ ሠናይ ከም ዝኾነ ረኣየት። ዘፍ. 3:6-7።

8. ዲያብሎስ ንሖዋን “ናብ ሰብኣይኪ ደኣ ውሰዲዮ እምበር ካብዛ ቈጽሊ ንበይንኺ ኣይትብልዒ፡ ሽኡ ንሱ ንኣኹ የኹልስኪ፡ ንሰኺ ድማ ንእኡ ኣኹልስዮ። ተጠንቀቂ ንሱ ከይቐድመኪ ንሰኺውን ከይትቐድሚዮ” በላ።

መግለጺ:- ኣማልኽቲ ንኸውን እንተ ኹንና ደኣ ሕጂ ዘይንበልዮ፤ በለቶ። ዲያብሎስ ብልባ ከም ዚበልዓቶ ፈሊጡ ክትበልዒ ከሎኹ ኸኣ ንበይንኺ ኣይትብልዒ፡ ቀንጢብኪ ጊዝኪ ኬድኪ ብየማናይ ኢድኪ ንእኡ ብጸጋማይ ኢድኪ ድማ ንኣኹ ብሓንሳእ ብልዑ። ንሱ ቐዲመኪ እንተበለዑ ንሱ ኣምላኽ ኪኸውን እዩ። ንሰኺ ቐዲምኪ እንተበለዎኺውን ንሰኺ ኣምላኽ ክትኮኒ ኢኺ። እዚ ይትረፍ እሞ ክልቲኹም ብሃንሳእ ደኣ ብልዑ” በላ።

9. አዳምን ሔዋንን ትእዛዝ እግዚአብሔር አምላኸም ምስ ዓለዉ ጸጋ እግዚአብሔር ተፈልዮም፡ እቲ ኃዲርዎም ዚነበረ ጸጋ መንፈስ ቅዱስ ከኣ ካብኣታቶም ተኣልዮ። ዘፍ. 3፡7-8።

መግለጺ፡- ንሳ ቐንጢባ ጊዛ ኸይዳ ብዩማናይ ኢዳ ንእኡ ብጸጋማይ ኢዳ ንእኡ ሓደ ጊዜ ኰሊሶም ሒኹም ከይወሓጥዎ ኸለዉ፡ ከም ነጐዳ ኸረምቲ ዚመስል ኣንጐድጐዱ ጸጋኦም ተቐንጠጠ፡ ክብርም ኃለፈ፡ እቲ ኣብ ኣርብዓን ሰማንያን ዚተቐበልዎ ውሉድነት ተወስዶም፡ ዕርቃን ንዕርቃን ድማ ተረኣዮ። ዘፍ. 3፡7-8።

10. ሽዑ አዳም ንሔዋን “ኣንቲ ሰበይቲ፡ እንታይ ኢኺ ጌርኪ ግዲ፤ ወይለና ወይለና ንዘለዓለም ኃዘን ረኽበና” በለ።

መግለጺ፡- ንአዳም እቲ ኹላሶ ጐረሮኡ ሕንቕ ኣቢሉ ምስ ኃዞ፡ “ዋይ ኣነ ኣንቲ ሰበይቲ እንታይ ኮን ኢኺ ኣብሊዕኽኒ፤” ኢሉ በኸዮ። እቲ ሽዕኡ ንአዳም ጐረሮኡ ዚሓነቕ ዕፅ በለሱ፡ ሎሚ ኣብ ክሣድ ወዲ ተባዕታይ ምልክት ኮይኑ ይርከብ።

11. አዳም ንሔዋን ኪሃርማ ኢሉ ካብ ዕፅ ገነት ኣልዒሉ ሰዓባ፡ እንተኾነ ከይሃረማ ቐልጢፉ ተመልሰ።

መግለጺ፡- አዳም ተመልሶ ደኣ እምበር ንሔዋን ኣብ ኣትክልቲ ገነት ከይዳ ምስ ሃደመት ስዒቡ ኸይዱ ኣይሃረማን። እዚ ልማድ ኮይኑ ተረፈ። ሎሚ ኣንሱቲ ምስ ሰብኡተን ተባኢሰን ናብ ውሻጠ እንተኣትዩን ፡ በቲ ናይ አዳምን ሔዋንን ልማድ ተመሊሱ ይወፅእ እምበር ተኸታቲሉ ኣትዩ ኣይሃረማን እዩ። እምቢ ኢሉ ኣትዩ እንተሃረማ ድማ ንሱ ደኣ ይፍረድ እምበር ንሳ ኣይፍረዳን እዩ። ኣብዚ እዋን እዚ አዳም ንሔዋን ወቐዕዋ እንተከኸውን ነይሩ፡ ሔዋን ከኣ ብበደለይ እየ ኢላ ተቐቢላቶ እንተትኸውን ንኸልቲኦም ንስሓኦም ምቐለለሎም ነይሩ። ታሪኽ፡ ነዚ ድማ ምሳሌ የረድእ። ከመይ ኢሉ እንተበለ፡ ሙሴ ንእስራኤል ካብ ባርነት ግብጺ ኣውጂኡ ኣብ ምድረበዳ ኣስፈሮም። ንሱ ኸኣ ናብ ደብረ ሲና ደየበ። እስራኤል ግና ንኣሮን “ሙሴ እንታይ ከም ዝረኽቦ ኣይንፈልጥን ኢና፡ ጠፊኡ ይኹን ኣይኹን ንስኻ ግና ኣማልኽቲ ግበረልና” በልዎ። ኣሮን ከኣ እስራኤል ክፉኣት እዮም ብዳርባ እምኒ ኪቐትሉኒ እዮም” ኢሉ ሕራይ እቲ ዘሎኩም ወርቅን ብሩርን ካብ ግብጺ ዘምጸእክምዎ ኣኪብኩም ኣምጽኡለይ” እንተበሎም እስራኤል ኹሉ ሳዕ ፈተውቲ ገንዘብ እዮም ዚነበሩ፡ እንተኾነ ግና ሰይጣን ኣትጊህዎም፡ ወርቅን ብሩርን ብዘሎ ኹሉ መሣርሒኦምን ኣኪቦም ኣምጽኡለዮ። ኣሮን ከኣ ሓዊ እንተበልዎ ኣነ ኣንታይ ክገብር እየ ክብሎም እየ ኢሉ ሓዊ ኣንዲዱ ኣብቲ ሓዊ ደርበዮ፡

አብቲ እዋን እቲ እቲ ወርቂ ብአምሳል ዝራብዕን ምራኽን
አቕርንቶም ወርቂ፡ ጭራታቶም ከአ ብአምሳል ሃሪ ዘለዎም ክልተ
ዕንላተ ጣዖት (ምራኽ ዚመስሉ) ሰይጣን አቕመሎም። ሽዑ
እስራኤል እቶም ተባዕትዮ ነቲ ተባዕታይ ጣዖት፡ እተን አንስትዮ
ኸአ ነታ አንስተይቲ ጣዖት ኪሰግዱ ጀመሩ። እግዚአብሔር ድማ
“ሙሴ ሙሴ”ኢሉ ጸዊዑ “እስራኤል ሕዝብኻ በዲሎሙኒ እቶም
እሞ መቕሠፍቲ አምጺአ’ዶ ክውድኦም፤” በሎ። ሙሴ ኸአ ናይ
እግዚአብሔር ሰብ ስለ ዝነበረ “ኦ ጐይታይ ንሰኻ ንእስራኤል
እንተአጥፋእኻዮም ደአ መን የትርፎም፤ ሕጂ ድማ ነኣይ እሞ
ለኣኸኒ ነቲ ዚበደለ ክቐጽዎ” በሎ። ጐይታ ድማ “እንተቐጸዕኻዮም
ደአ እርእየካ እንድዮ ዘሎኹ ኢሉ ክልተ ጽላት ሂቡ ሰደዶ።
ሙሴ አብቲ እስራኤል ዘለውዎ እንተበጽሖ፡ ስቡሕ ሓሪዶም፡
ሜስ አውራዶም ንጣዖት ኪሰግዱ ኸለዉ ረኸበም። ዘፀ. 32:1-20።
ሙሴ ኸአ ተቈጢዑ በተን ክልተ ጽላታት ነቶም ክልተ ጣዖታት
ወቕዖም፡ እተን ጽላታትን፡ እቶም ጣዖታትን ድማ ተሰብሩ።
ኸኡ ሙሴ ነዚ ነገር እዚ ዚጀመሮን ዚገበሮንሲ መን እዩ፤” በለ።
እስራኤል ድማ ሓሰውቲ ስለ ዝኾኑ “ንሕናስ ዋላ ሓንቲ ነገር
ኣይገበርናን” በልዎ። ሙሴ ግና ብአዋጅ ነጊሩ ሰብኡትን አንስትን
ኣኪቡ “ነቲ ጣዖታት ኣድኪሙ ጥሒኑ በጽቢጹ ኣብቲ ገባሪ የውዕሎ
ኢሉ እንተነጸገሎም፡ እቶም ፍቕሪ ጣዖት ዚኃደሮም ሰባት ኣብ
ከናፍሮም ናይ ወርቂ ለምጺ እናተቐርጸሎም ረኸበም። ሽዑ ሙሴ
ንፈጣሪኡ ቀኒኡ ካብቶም ሕዝቢ 3000 ብሰይፊ ቀጽዖም። ዘፀ.
32:28-29።

12. ኣዳም ሽዑ ንሔዋን ወቕዕዋ እንተዚኸውን ነይሩ፡ ከምቲ
እግዚአብሔር ንሙሴ ነቶም ጣዖት ዘፍቀሩ 3000 ምስ ቀተሎም
ንልበይ ባህ ኣበልካዮ ዚበሎ ንኸልቲኦም (ኣዳምን ሔዋንን) ንስሓ
ምኽኖም ነይሩ። ዘፀ. 32:28-30።

መግለጺ፡- ጐይታ ድማ ንሙሴ ንልበይ ኣዝሓልካዶ፡ ሕጂ ድማ ነዞም
ዚተረፉ ምሒረልካ ኣሎኹ ኢሉ፡ ነቲ ሓሲብዎ ዚነበረ መቕሠፍቲ
መለሰዎ። ዘፀ. 32:28-30። ከምዚ ድማ ኣዳምን ሔዋንን ወቕዕዋ
እንተዚኸውን፡ ንሳ ድማ ብኣበሳይ እዩ ኢላ እንተትቐበሎ፡
ንስሓኦም ምቕለለሎም ነይሩ።

13. እቲ ኸይሲ ዚግበር ዘበለ ምእንቲ ኪርኢ ኢሉ ወዲኡ ደው በለ።

14. ኢጋ ምሽት ምስ ኮነ፡ እግዚአብሔር ምስ ሠራዊቱ ወሪዱ “ኣዳም
ደአ ኣበይ ኣሎ፤” በለ” ዘፍ. 3:9-10 ዮሐ. 4።

15. ኣዳም ድማ “ኦ ጐይታ ፈሪህ ድምፅኻ ምስ ሰማዕኹ ቈጽሊ በለስ

ተኸዲኑ፡ ኣብ ተክሊ ገነት ተኃባእኹ” በሉ። ዘፍ. 3፡8-11።

16. እግዚአብሔር ንኣዳም “እንታይ ኢኻ ኩንካ፤ እቲ ዝሃብኩኻ ኹዳን ብርሃንከ መን እዩ ቐንጢጡካ፤” በሎ። ወይሲ ነታ ነኣይትብልዓያ ዝበልኩኻ ዕፅ በለስዶ በሊዕኻ ኢኻ፤ በሎ።
17. ኣዳም ድማ “እታ ንሰኻ ምሳይ ክትነብር ኢልካ ዝሃብካኒ ሰበይቲ ኣስሓተትኒ፡ ቈጽሊ በለስ ድማ ኣብልዓትኒ” በሎ። ዘፍ. 3፡12-13።
18. እግዚአብሔር ነታ ሰበይቲ “ብሓቂ ንሰኻ ዲኽ ዚገበርኪ፤ ወይስ ካልእ እዩ ዚነገረኪ፤” በላ። ዘፍ. 3፡13-14።
19. ሔዋን ድማ “ኣርዌ ምድሪ (ተመን) እያ ኣስሒታትኒ” በለት። ዘፍ. 3፡13-14።
20. ተመን ቀደም ብኣርባዕተ መሓውራ እያ ትኽይድ ነይራ፡ ክንዲ ዒሉ ገመል ከኣ ትኣክል ነበረት። መልክዓውን ኣዝዩ ዕጽብ እዩ ነይሩ።
21. ካብ ኹሉ ኣራዊት ምድሪ ርግምቲ ኹኒ፡ ብኣፍ ልብኽ ሓፈፍ እናበልኪ ኽዲ፡ መሬት ከኣ ብልዒ። ዘፍ. 3፡14-15።
22. ኣነ ኣብ መንጎኽን ኣብ መንጎ ዘርኢ ሰብን ጽልኢ ክተክል እዩ፡ ንሱ ርእሰኽ ይቐጥቅጥኪ፡ ንሰኽ ድማ ሸኹናኡ ሓልዊ። ዘፍ. 3፡15-16።
23. እግዚአብሔር ንሔዋን “ከምዚ ነታ ዕንፀይቲ ዘድመኽያ ንሰኽ ድማ ኣብ ነፍስ ወከፍ ወርኒ መጽኦ ድመዩ፡ ብሕማምን ብጸዕርን ድማ ውለዲ፡ ምስ ወለድኪ ኽኣ ናብ በዓል ቤትኪ ተመለሲ፡ ንዘለዓለም ድማ ንሱ ይግዛእኽ” በላ።። ዘፍ. 3፡16-17።

መግለጺ፡-እግዚአብሔር ቅድም ንተመን ረገማ፡ ደኃር ከኣ ንሔዋን ረገማ፡ ንሔዋን እንታይ ኢሉ ረገማ፤ እንተበሉ፡ ከምቲ ነታ ዕፅበለስ ቀንጢብኪ ደም ዘውፃእኪያ፡ ንሰኽ ኽኣ ወርኒ ወርኒ ደምኪ ይፍሰስ። ብሕማምን መከራን ውለዲ፡ ወለድኪውን ናብ ሰብኣይኪ ተመለሲ” ኢሉ ረገማ።

ካብዚ ቐጸሉ እግዚአብሔር ንሔዋን ምስ ረገማ፡ ንኣዳም ድማ መርገምካ ተቐበል” በሎ። ኣዳም ከኣ “ኦ ጐይታይ፡ ኣነ ኣብቲ ነገር ዘይነበርኩ ኣብቲ ምኽሪ ዘይወፃልኩን ዘይተሓወስኩን፡ ቦቲ ሔዋን ዘምጽኣቶ ዕዳ ኣነ ከመይ ኢሊ መርገም ክቐበል፤” በሎ። ጐይታ ድማ “ኦ ኣዳም ሔዋን እኮ ሥጋኣ ካብ ሥጋካ፡ ዓፅማ፡ ካብ ዓፅምኻ ፡ ነፍሳ ካብ ነፍሰኻ ተኸፊሉ ስለ ዝተፈጥረ፡ ኣይተርፈልካን እዩ ተቐበል” በሎ። ኣዳም ከኣ “ኦ ጐይታይ! ጐይታን ኣገልጋልን ተማገሩቱ እምንን ሓምሓምን ተፈራኽቲ” ከምዚብሃል ኣነዶ ምሳኻ ተማገሩተ እኽእል እዩ” ኢሉ መርገሙ ብትሕትና ተቐበለ።

24. “አ አዳም ንስኻ መሬት ኢኻ፡ ናብ መሬት ድማ ክትምለስ ኢኻ”
ዘፍ. 3:19-20።

መግለጺ:- ኪረግሞ ኸሎኽ እንታይ ኢሉ ረገሞ፤ እንተበሉ “አዳም ኣነ ቅድም ብመንፈስ ቅዱስ ኣኸበረ ብብርሃን ሰሊመ ፈጢረኻ እምበር ካብ ቅድም መሬት ኢኻ ኔርካ፡ ሕጂውን ተመሊስኻ ናብ መሬት እቶ” ኢሉ ረገሞ ዘፍ. 3:18-20።

25. እንጌራኻ ብረሃጽ ገጽካ ብላፅ፡ እሾኽን ተኾርባን ይብቁልካ፡ ምድሪ ኸኣ ብግብርኻ ርግምቲ ትኹን” ዘፍ. 3:17-19።

መግለጺ:-እግዚአብሔር ንአዳም “ኣነ ንስኻ ኸይትደክምን ከይትወርድን ከይትድይብን ኢለ እትበልዎን እትሰትዮን ሓደ ጊዜ አዳልዩ እንተፈጠርኩኻ ንስኻ ግና አምላኽነታይ ካብ ተመነኻ፡ እናወረድካን፡ እናደዩብካን እናደኸምካን ብላፅ፡ ሓሳብካ ብዛዕባ መግብኻ ይኹን፡ ምድርኻ እሾኽን አሚከላን የብቀሉል፡ ከብድኻ ድማ ጐንደራን ኮሶ የብቀሉል፡ እግርኻ እሾኽ ይጋእካ፡ እናተሸገርካ ንበር” ኢሉ ረገሞ፡ ዘፍ. 3:17-18።

26. ነዛ መራር ጽዋእ ሞት ክትጥዕማ ከሎኻ፡ ሰብነትካ ከም ሽምዓ ትምከኽ፡ እግዚአብሔር ንአዳም እዚአ ምስ በሎ፡ አካሉ ረዓደ፡ ኩለንትናኡ ድማ መኸኸ።

መግለጺ:-ከም ብሓድሽ “አዳም ነዛ ጽዋእ ሞት ክትጥዕማ ከሎኻ፡ አካልካ ይርዓድ፡ ኢድካን እግርኻን የንቀጥቅጥ” በሎ። ሽዑ አካሉ ረዓደ፡ ኢዱን እግሩን ተንቀጥቀጦ፡ ከም ሽምዓ መኸኸ፡ ቅድም አካሉ ከምኡ አይነበረን፡ ከም ፋና ብሩህ፡ ከም ብርላ ጽሩይ፡ ሽንቲ ቀልቀል ዘየውፅእ ጽሩይ አካል ነበሮ።

ዚበልዎን ዚሰትዮን ድማ፡ ከምዚ ብሃዊ ዘብሰልዎ፡ ኣብ ሰብነቱ እናመከኸ ይተርፍ ነበረ። እዚ ኪፍለጥ፡ ቅዱሳን ኣብዚ ዓለም እዚ ኪነበሩ ኸለዉ በቂዖም እናበልዑን እናሰተዩን ሽንቲ ቀልቀል የብሎምን።

እግዝእትነ ማርያም ኣብዚ ዓለም እዚ ንስላን ኣርባዕተን (64) ዓመት ክትነብር ከላ፡ ጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስውን ክብርን ምስጋናን ይኹኖ፡ ኣብዚ ዓለም እዚ ሠላሳን ሠለስተን ዓመትን ሠለስተ ወርሃን ኪነብር ከሎ፡ እናበልዑን እናሰተዩን እዚ ኹሉ ኣቐዲሙ ዚተጠቐስ አይነበርምን።

27. ብዘይካ ሓንቲ ኃጢአት ንበይና ከማና ድማ ሰብ ኮነ። (ከምዝበለ ቅዱስ ኤፍሬም ኣብ ውዲ ማ.)።

28. እግዚአብሔር ንአዳም “አ አዳም ወይለኻ ናብ መቓብር ክትወፅእ ከሎኻ፡ ነፍስኻ ናብ ሲኦል ትወርድ፡ ኣገልጋሊ ዲያብሎስ ወይ

ድማ ግዙእ ዲያብሎስ ድማ ትኸውን፡ ኣብኡ መከራ ክትጸግብ ኢኻ፡ ጊዜኡ ከይኣኸለ ኸኣ ኣይትወፅእን ኢኻ” በሎ።

መግለጺ፦ ክሳዕ እዚ ናይ ሥጋኡ መርገም እዩ። ካብዚ ቐጺሉ ግና ናይ ነፍሱ መርገም እዩ። እግዚአብሔር ንኣዳም ብነፍሱ እንታይ እንታይ ኢሉ ረገሞ፤ እንተበሉ፡ “ኣዳም እዝስ መከራ ሥጋ ኃላፊ፡ ተወዳኢ እዩ። ብነፍሱኻ ዘይውዳእ ብዙኅ መከራ ኣሎኻ እሞ መርገምኻ ተቐበል” በሎ።

ኣዳም ድማ “ኦ ጐይታይ፡ ነፍሰይ እሞ ናትካ ዕድል፡ ጽዋእ’ዶ ኣይኮነትን፡ ከመይ ኢለ መርገም ክቐበል፤ በሎ። ጐይታ ኸኣ “ኣዳም ኣነ ነፍስን ሥጋን ሓደ ኾይኖም እንተመጽኡኒ፡ ሓደ ገይረ እቐበል እምበር፡ ነንበይኑ ኣይቐበልን እዩ፡ ስለዚ መርገምኻ ተቐበል” በሎ። ኣዳም ድማ መርገሙ ብኣኩቴት ወይ ከኣ ብጸጋ ተቐበለ። ኪረግሞ ኸሎኸ እንታይ ኢሉ ረገሞ፤ እንተበሉ “ኣዳም ሥጋኻ ናብ መቓብር ክትኣቱ ኸላ፡ ነፍሱኻ ድማ ናብ ሲኦል ክትወርድ እያ። ኣብኡ ኸኣ ብኢድ ዲያብሎስ ትተኃዝ፡ ኣብ ሲኦል ትሕየር፡ ብዙኅ መከራን ሥቓይን ትቐበል፡ ባርያ ዲያብሎስ፡ ግዙእ ዲያብሎስ፡ ትኹን፡ ካብኡ ድማ ብዘይመዓልታ ኣይትውፃእ” በሎ።

እግዚአብሔር ንኣዳም ከም ብሓድሽ “ኣነ ብመንፈስ ቅዱስ ኣኸቢረ፡ ብብርሃን ሸሊመ እንተፈጠርኩኻ፡ ንስኻ ግና ኣምላኽነተይ ካብ ደለኻ፡ ክዳንካ ዳባ ይኹን። ንሱውን እናኣረገ ፡ እናረሰሐ ንዘለዓለም ክትሣቐ ንበር” ኢሉ ረገሞ። ከምዚ ኢሉ ምስ ረገሞ፡ ሓደ ኣራዊት ዚሰበሮ እንስሳ ነበረ ናቱ ቈርበት ከደኖ፡ እዝስ ሓሶት እዩ፡ ኣብቲ እዋን እቲ ዳባ ተፋሒቐ፡ ቈርበት ተቐሊጡ ኣይነበረን ግምጃ እዩ ዘልበሶ። ስለምንታይ ነቲ ግምጃ ዳባ በሎ እንተበሉ በቲ ቐዳማይ ክዳኑ ፡ ኣብኡ ናይ ብርሃን መጐናጸፍያ ርእዩ ደኣ እምበር ዳባ ኢልዎ፡ ዘልበሶስ ግምጃ እዩ። ኣብቲ ጊዜ እቲ ግምጃ ስፉይ ኣይነበረን። ዳባ ዚበሎ እቲ ናይ ገዛእ ርእሱ ቈርበቱ እዩ። ስለምንታይ ነቲ ናይ ገዛእ ርእሱ ቈርበት ዳባ በሎ እንተበሉ፡ ኣካሉ ከምዚ ኣይነበረን። ከም ፋኑስ እናበርሀ፡ ከም ብርጭቆ እናጸረየ፡ ዘይውጋእን ዘይብጣሕን ተሪር ሽንትን ቀልቀልን፡ ደምን ረሃጽን ዘይወፅእ ጽሩይ ኣካል ነበሮ።

29. ክዳንካ ድማ ቈርበት ይኹን። ዘፍ. 3:21-23።
ድንገራዊ ቈርበት ማእሲ ኸደኖም፡ ኩፋ. 4:24-25።

ክፍሊ ኃሙሻይ

1. እግዚአብሔር ንኣዳም “ካብ ገነት ተድላ ወፃኢኻ ናብቲ እንስሳታትን ኣራዊትን ዚበኣሱኻ፡ መከራ እምበር ዕረፍቲ ዘይብሉ፡ ንሓንቲ ሰዓት እኳ ብዘይ ንሂ ፡ ሓጐስ ዘይብሉ ናብ ምድሪ ውረድ” በሎ።

መግለጺ:- እግዚአብሔር ንኣዳም ከምዚ ኢሉ “ክብርኻን ካብ ኃለፈ፡ ጸጋኻን ካብ ተገፈፈ ኣብዛ ክብርን ጸጋን ዘለዎ ገነት ክትነብር ኣይግብኣካን እዩ። ውረድ” በሎ። ካብዚ ወሪድካ ምስ እንስሳታትን ኣራዊትን ኣጋንንትን ተበኣስ፡ ተዋጋእ፡ ተጻላእ ጸላእትኻ ይኹኑኻ” በሎ።

2. ኣዳም ድማ “ኣ ጐይታይ፡ ከመ ኢሉ ይክኣለኒ፤ ምስቶም ረቀቕቲ ኣጋንንቲ ከመይ ገይረ ክበኣስ፤ ሣዕሪዶ ምስ ሓዊ ኪበኣስ ይክእል እዩ፤ ሓዊኽ ምስ ማይዶ ኪበኣስ ይክእል እዩ፤”
3. እግዚአብሔር ከኣ ንኣዳም “እዚ ገነት ርስትኻ ኢሉ ኣቦኻ ዚኃደገልካዶ መሲሉካ፤ ወይስ ብወርቅኻ ዝተሻየጥካዩ፤ ቅድም ኣነዶ ኣይኮንኩን ዝሃብኩካ፤” በሎ።
4. እግዚአብሔር ንኣዳምን ሔዋንን ካብ ገነት ተድላ ከውፅኦም ከሎ፡ ኣዕዋፍን ኣንስርትን ዕፅዋት ገነትን “ወይለና፡ ጐይቶትናን ዝኣኡትናን ካብ ማእከልናስ መን መሓወኩም፤ ንሕናስ ካብ መዓርን ሸኮርን ዚጥዕም ሕላብ ኣጥባትና ኣቕሪብናልኩም ኔርና፡ ንስኻትኩም ግና ነዚ መነንክምዎ፡ ካብ ፍረ ዕንፀይቲ ሞት ክትበልዑ ድማ መረጽኩም፡ መን መኽረኩም፤ ነዚኽ መን ነገረኩም” እናበሉ በኸዩ።

መግለጺ:- ድኅርዚ ኣዳምን ሔዋንን ካብ ገነት ወፃኢም ኪኸዱ ኸለዉ ፡ ቈጽሊ ተኸዲኖም ቈጽሊ ተዓጢቆም ፡ ኣእዳዎም ኣብ ኣራእሶም ሰቓሎም “ዋይ ሃገርና ዋይ ተድላና” እናበሉን እናበኸዩን ኪወርዱ ኸለዉ ኣብ ገነት ዚነበሩ ኣዕዋፍን ኣንስርትን “ዋይ መኳንንቲ ገነት፡ መሳፍንቲ ገነት፡ ካብዚ መጋረጃ ብርሃን መን ኣውፅኣኩም፤ ካብ ማእከልናኽ መን እዩ ዚፈለየኩም፤” እናበሉ ሰዓብዎም፡ ኣፋንዮምዎም ከኣ ተመልሱ።

5. እንተኾነ ግና፡ እግዚአብሔር ብምሕረቱ ይምሓርኩም ብሃብቱ ድማ የጽግብኩም፡ ኣብቲ ናይ ዘለዓለም ርስቱ ኸኣ የእትኹም።”
6. ሸዑ እግዚአብሔር ነቲ ኣብ ኢዱ መስመስ እትብል ሰይፊ እሳት ዚኃዘ ሱራፊ መልኣኽ ኣዳም ኣታሊሉ ምእንቲ ከይኣቱ ኣብ ዓንቀጽ ገነት ኣዚዙ ኣቑሞ። ዘፍ. 3፡24።
7. ኣዳም “ወይለይ ወይለይ፡ ኣነ ንጉሥ ክንሰይ ሥዑር ኮንኩ፡ ኣነ ሃብታም ክንሰይ ድኻ ኾንኩ፡ ጸድቕ ክንሰይ ኃጥእ ኮንኩ፡ ኣነ ካብ

ክዳን ብርሃን ዚተላላል ልዑል ከሎኹ ዕሩቕ ኮንኩ” ኢሉ ኃዘነ። መግለጹ፡-እቲ ቕድም እንሰሳታትን አራዊትን አብ መንገዲ እናጸንሑ “ብልዓና ስተየና” ኢሎም ዚሰግዱሉ ዚነበሩ፡ “ክንበልዓካ ኢና፡ ክንወግኣካ ኢና” እናበሉ ኪደልይዎ ጀመሩ። አዳም ከአ መከራ ምስ በርትዖ ክንዲ ዝናም ክረምቲ ዚኸውን ንብዓት ብምወፃእ እናበኸየ፡ ካብ ሓደ ዱር ናብ ሓደ ዱር፡ ካብ ሓደ ዋሻ ናብ ሓደ ዋሻ ኪዘውር ከሎ፡ እግዚአብሔር ርእዩ፡ መልአኽ መጸኢ “አዳም ግደፍ፡ መከራ ከምዚ ኢሉ ብቕልጡፍ ዚውዳእ ኣይኮነን” ኢሉ ናብ ደብር ቅዱስ ዚበሃል እምባ ወሲዱ አብኡ አንበሮ።

8. እግዚአብሔር ኃዘን አዳም ርእዩ፡ ንመላእኽቱ “ዋላ እኳ ልቡ ክንዲ ሰማይን ምድርን እንተኾነ ነኣይ ድማ ሠለስተ ሰማያት ዘይክእልዎ ሓዊ ኣላትኒ” በሎም።

9. እግዚአብሔር ድማ “ንዲያብሎስ ክፍኣቱ ትርእይዎ ኣሎኹም፡ ካብቲ ቕድም ዚሠርሐ ናይ ሕጂ ይገድድ፡ እዚ ኹሉ ናብ አዳም ዝመጽአ መከራ ብናቱ እዩ። ነቶም ኣርባዕተ ጽኑዓትን ኃያላትን መላእኽቲ ብኃሙሽተ ሚእቲ እልፊ ሰንሰለታት ሓዊ፡ ብኃሙሽተ ሚእቲ እልፊ መዋቕሕ እሳት፡ ብኃሙሽተ ሚእቲ መሃፒለ እሳት ብኃሙሽተ ሚእቲ እልፊ ስጉንጥረ እሳት ኣእዳዉን ኣእጋሩን ምስ ክሣዱ ኣሲርኩም ንዘለዓለም ምእንቲ ኸይወፅእ መንጸፍ ገሃነመ እሳት ግበርዎ” ኢሉ ኣዘዞም።

10. ከም ብሓድሽ ከአ እግዚአብሔር ነቶም ኣርባዕተ ጽኑዓትን ኃያላትን መላእኽቲ ፡ ንሠራዊት ዲያብሎስ ኣሲርኩም ምስኡ ደምርዎም ኢሉ ኣዘዞም።

11. ሽዑ ዲያብሎስ ናብ እግዚአብሔር “እቶም ዘፍቅሩንን ትእዛዘይ ዚገብሩንሲ፡ ሕጂውን ካብ ደቂ አዳም ፡ ምሳይ ኃቢሮም ከምዚወርዱ ግበረለይ ኢሉ ለመነ። 3ይ መቃ. 1፡17-18።

መግለጹ፡-ዲያብሎስ “ኣ ጐይታ ኣነ ካብ ናይ አዳም ዚበልጽ በደል እንታይ በዲለ፤ ንበነይ ናብ ገሃነመ እሳት ተውርደኒ ኣሎኹ፡ ሕጂ ድማ ካብ ደቂ አዳም ንኣይ ዚፈትዉ ዘበሉ ምሳይ ከምዚወርዱ ግበረለይ” ኢሉ ለመነ 3 መቃ. 1፡17-18።

12. እግዚአብሔር ንዲያብሎስ “እቶም ንኣኻ ዜፍቀሩስ ይስዓቡኻ፡ ከይተስሕቶምን ከይትሸፍጦምን ግና ብስመይ ክረድኡም እየ” በሎ። 3ይ መቃ. 1፡22-23።

13. ዲያብሎስ ድማ ንእግዚአብሔር “ኣነ ኣብዚ ኾይነ ንኸይፈታተን ብእሳት ሲኦል ተኣሲረ ወዲቐ ኣሎኹ። ሕጂ ግና እቶም ሓደ ነገድ ፍትሓለይ እሞ ኣባኡ ኾይኖም እናተፈታተኑ፡ ነቶም ጸላእተይ

ናትካ ፈተውቲ መላእክትኻ ናባኻ የምጽኡልካ፡ ነቶም ፈተውተይ ንኣኻ ጸላእትኻ ሠራዊተይ ናባይ የምጽኡለይ” በሎ።

14. ድኅርዚ ዲያብሎስ ነቶም ጸላእቲ እግዚአብሔር ኪጓስይዎምን ኪፋተኑን ንሠራዊቱ ናብዚ ዓለም እዚ ለኣኹም።

መግለጺ፡-ብዕለት ረቡዕ ሠራዊት ዲያብሎስ ኣብ ሠለስተ ተኸፊሎም ነይሮም። እቶም ሓደ ሲሶ “ይኸውን እዩ ኣይኸውንን እዩ” ኢሎም ዚተጠራጠሩ እዮም። እቶም ካልኣይ ሲሶ ኸኣ “ንሱኻ ካብ ፈጠርካ ንሕናውን ክንፈጥር ኢና” ዚበሉ እዮም።

እቶም ሣልሳይ ሲሶ ድማ “ብኣማን ፈጣሪ ኢኻ” ኢሎም ኣሚኖም ዚሰገዱሉ እዮም። ድኅርዚ እግዚአብሔር ነቶም ብሓቂ ፈጣሪ ኢኻ ኢሎም ዚሰገዱሉ ፈትሓሉ፡ ንሳቶም ኣብዚ ዓለም እዚ ኣብ ሣዕሪ ኣብ ዕንፀይቲ ኣብ እምኒ’ ኣብ ኣዝርእቲ ኣብ ኣትክልቲ ብሰሜን ብደቡብ ብብሓለቓኦም ሸይሙ ኣዋፈረ። እዚኣቶም ድማ ናብዚ ዓለም መጺኦም ክሒዶም ዜኸሕዱ ስሒቶም ዜስሕቱ ኣጋንንቲ እዮም።

15. ነቢይ ስለዚ እዩ “እቶም ከም ብሩር ንጡፍን ፍቱንን ሾብዓተ ኢድ ዘጽረይዎ ከም ዘይዕፀው” ዝበለ ። መዝ. 21:6-7።

መግለጺ፡- ሎሚ ንብሩርን ወርቅን ኣብ ሓጐዶ ኸይኑ ብሓዊ ተፈቲኑ ጽሩይነቱ ምስ ተፈልጦ ናብ ንጉሥ ከም ዚቐርብ ደቂ ኣዳም ድማ ስም ሥላሴ ሓጋዚ፡ ረዳኢ፡ ተጣባቂ፡ ገይሮም ጊዞም ካብ ጸብኣ ኣጋንንቲ ተዋጊኦም ከይሰዓሩ ንመንግሥተ ሰማያት ዚኣትዎ የልቦን፡ ኢሉ ነቢይ ተዛሪቡ ኣሎ” ጥበ. 3:5-7።

16. ከምቲ ወርቂ ብሓዊ ዚፍተን ፈተኖም፡ ከም ጽንሐሕ መሥዋዕቲ ድማ ተቐበሎም፡ እዚ ብዛዕባ እቶም ጥበብ ዚግብኦም ጸድቃን እዩ። ጥበ. 3:5-7፡ መጽሓፈ ድጓዓ ያፊድ።

17. ካብ ደቂ ኣዳምን ሔዋንን ብዘይካ ሕፃናት ንበይኖም ተዋጊኡ ከይሰዓረ ናብ መንግሥተ ሰማያት ዚኣቱ የልቦን።

18. ዲያብሎስ ንእግዚአብሔር “እቶም ዘፍቀሩኒ፡ ካብ ደቂ ኣዳም እንተ ሂብካኒ ፡ ካብኣቶም ብኣይ ዘይተፈተነ ዘበለ መንግሥተ ሰማያት ኣይእቶ። ከመይሲ ኣባኻ ኣድልዎ ዚበሃል የልቦን” ኢሉ ነቲ ነገር ኣጽንዖ።

19. እግዚአብሔር ንኣዳም “በል ሰሚዕኻ ጸላኢኻ ዲያብሎስ ዚብሎ ዘሎዶ፡ ምሉእ ዕድሜኻ ኣዚኻ ጸኒዕካ ተጋደል” በሎ።

መግለጺ፡- “ሕጂውን ኣባይ ክልተ ነገር ኣድልዎ ስለ ዘየልቦ ኣጽኒዕኻ ተጋደል” በሎ።

20. ኣዳምን ሔዋንን “ኣ ጐይታና ንሕናስ ዝሃብካና እኸሊ በሊዕና፡

ዝሃብካና ማይ ሰቲና ምንባር እንተዘይኮይኑ እንታይ ንፈልጥ፤
አሞራ ይምንጥለና፡ አንበሳ ይሰብረና፡ ነብሪ የሓንቀና እምበር
አይንኸልን ኢና በልዎ።

ክፍሊ ሽዱሽተ (6)

1. ከም ብሓድሽ ከአ አዳምን ሔዋንን “ ኦ ጐይታና እንሆ ንኣና
ምልኣት ሲኦል ውሂጡና ፡ አፍ ደገ ሲኦል ተኸፊቱና፡ ንስኻ ግና
እዚ ሹሉ መከራና ርኢኻ፡ ቐልጢፍካ ይቕረ በለልና እናበሉ ክሳብ
ኣዕፅዎቶም ዚኸስከስ ፡ ሥጋኦም ክሳብ ዚቑረጽ ፡ ደሞም ክሳብ
ዚፈስስ እናበኸዩ ኣብ ደብር ቅዱስ ተቐመጡ።

መግለጺ:- አዳም ንሔዋን “ካብዚ እኸሊ እዚ እናበላዕና ካብዚ
ማይ እናሰተና ዝጸለናዮ ጸሎት ናብ ቅድሚ እግዚኣብሔር
ኣይበጽሓልናን እዩ እሞ፡ ካብ እኸልን ማይን ተፈሊና ነንበይንና
ኪንና 40 መዓልቲ ሰባፊ ንእቶ” በላ። ሔዋን ድማ “ሕራይ ኢላ
ንሱ ኣብ ሓደ ባሕሪ ፡ ንሳ ኣብ ሓደ ባህሪ ኣተዉ። ምስኣተዉ ኣብ
መበል 35 መዓልቶም

2. ሰይጣን ብኣምሳል መልኣኽ እግዚኣብሔር ተመሲሉ መጺኡ፡
ንኣዳም “እንሆ እዚ ሹሉ ጸሎትካን ገዓርካን ኣብ ቅድሚ
እግዚኣብሔር ተሰሚዑ እዩ እሞ ናብ ገነት ኣእትዎም ኢሉ
እግዚኣብሔር ልኢኩኒ” በሎ።

3. አዳም ከአ ንዲያብሎስ “ኣነ መብፅዓይ ስለ ዝኾነ እተን 40
መዓልተይ ከይፈጸምኩ ኣይወፅእን እዩ” ኢሉ ተኸራኸሮ።

4. ዲያብሎስ ንኣዳም “ እግዚኣብሔር እንተመሓረካስ ንስኻ ርእሰኻ
ኣይትምሕርን፤ ቅድም ካብቲ እግዚኣብሔር ዘይኣዘዘካ ዕንፀይቲ
በሊዕኻ ንመከራ ጸገብካ፡ ሕጂ ድማ ትኣቢ ኣሎኻ፤

መግለጺ:-ዲያብሎስ ድማ “ንስኻ እኮ ቅድም ትዕቢተኛ፡ በደለኛ ኢኻ።
ቅድም ኣይትብላዕ ዝበለካ በለስ በሊዕኻ ካብ ገነት ወፂእኻ፡ ካብ
ክብርኻ ተዋሪድካ፡ ሕጂ ድማ ንሱ እንተ መሓረካ ንስኻ ንርእሰኻ
ኣይምሕርን” ትብል ኣሎኻ።

ሕጂ ድማ ኣነ ኃዲገኩም ክኸይድ እዩ። ንስኻትኩም ከአ መጸወቲ
ሰይጣን ኪንኩም ክትተርፉ ኢኹም። እንተኾነ ግና ሔዋንከ ኣበይ
ኣላ፤ ኣርእየኒ እሞ ሰላም ኢለያ ክኸይድ እዩ” በሎ። አዳም ድማ
“ኣነ ድኽነትን መከራን እንተበዝኃኒ ፡ ክብርን ጸጋን ይበዝኃለይ
እምበር እንታይ ከይተርፈኒ። ሔዋን ከአ እንሆትልካ ኣብዚ ኣላትካ”
በሎ።

5. ሽዑ ሰይጣን ናብ ሔዋን ኣትዩ “ንዒ ውፅኢ፡ ምስ በላ ቀልጢፋ ወፅኦት፡ ከመይ ንሳ ግራቱ እያ፡ ከም ክንፊ ሽላ ገይሩ ድማ ወሰዳ። መግለጺ፡- ዲያብሎስ ናብቲ ሔዋን ዘላቶ ባሕሪ ከይዱ” ሔዋን

ሔዋን” ኢሉ ጸውዓ፡ ንሳ ሽኦ ናይ ጥንቲ ግራቱ ስለ ዝኾነት ኣይተሽራሽረቶን። ከም ሽላ መሰስ ኢላ ወፅኦት።

ሽዑ ዲያብሎስ ክትወፅኦሉ ሽላ “ትርኢዶ ኣሎኺ ናይ ሰብኣይኪ ነገር፡ ቅድም ካብታ ኣይትብላፅ ዝበሎ በለስ በሊዑ ካብ ክብሩ ተዋሪዱ ካብ ገነት ወፂኡ፡ ሕጂ ድማ ኪድ ናብ ገነት ኣእትዎም ኢሉ እንተለኣኸኒ “ኣይከውንን እዩ” በለ። ኣነ ደጊም ካብ ሕጂ ንንዩው ኣይመጽኣኩምን እዩ፡ ገዲፊኩም ክኸይድ እዩ። ንስኻትኩም ድማ መጻውቲ ሰይጣን ኪንኩም ክትተርፉ ኢኹም። ስለዚ ነዚ ነገር እዚ ተረድኡዮ” በላ።

ንሳ ድማ “ኣይትፈልጠን ኢኻ እምበር ኣዳምሲ ለዋህ እዩ። ሕጂ ድማ ናቱ ነገር ኣይጎድእንን እዩ” ኢላ ጊዛቶ ናብ ኣዳም ከደት። ከይዳ ሽኦ “ኣዳም ስለምንታይ ከምዚ ዝበለ ነገር ትገብር፤ ቅድመ ሱባኤ ምእታውናስ ንኸምሕረና ኢልናዶ ኣይኮንናን፤ ኣሸምባይ ብ35 መዓልቲ ብሠለስተ፡ ኣርባዕተ መዓልቲ ኪምሕረናዶ ኣይከኣሎን እዩ ትብል ኣሎኻ፤ ሕጂ ድማ በጃኻ ካብዚ መልኣኽ እዚ ተፈሊና ኣይንትረፍ” በለቶ። ኣዳም ከኣ ብመንገዲ ሔዋን ምስዓሩ ልማዱ ስለ ዝኾነ ሕራይ ከምቲ ዝበልኪዮ ይኹን” በላ።

6. ዲያብሎስ ንኸልቲኦም ወሲዱ ኣብ እግሪ ገነት ኣብጸሑ፡ “ፈሊጥኩምኒዶ፤ መን እዩ ኣነ፤” በሎም።

7. ሽዑ ኣዳም ንዲያብሎስ “ኣነ መልኣኽ እግዚኣብሔር እዩዶ ኣይበልካናን፤ ንሕናስ ኣይንፈልጠካን ኢና” በሎ።

8. ዲያብሎስ ንኣዳምን ሔዋንን እቲ ካብ ገነት ተድላ ዘውፃእኩኹም ብኣፍ ከይሲ ድማ ዝተዛረብኩኹም ኣነ እዩ። ሕጂ ድማ ነታ ንስኣኹም ደምሲሲዮ ጥፋኣት ከኣ ኮንኩም፡ ናይ ዘለዓለም ተስፋ ኸኣ ቐበጽኩም።

መግለጺ፡-ዲያብሎስ ፡ ኣነ እቲ ቐድም ካብቲ ኣይትብላፅ ዝበለካ ዕፅ በለስ ኣብሊዐ ካብ ክብርኻ ኣዋረድኩኻ፡ ካብ ገነት ኣውፃእኩኻ። ሕጂ ድማ ንፈጣርየይ ደልዩ ክረኽቦ እዩ ኢልካ ቀኖና እንተ ኣቶኻ፡ ነዓ ኢሉካ ኢለ ኣተኃንጎልኩኻ፡ ካብ ሕጂ ንንዩው ምንም ተስፋ የብልካን” ኢሉ እቲ ክፉእ ሽታኡ ኣጭነዎ። ጸዋግ፡ ክፉእ ጽዩእ፡ ዝኾነ መልክዑ ኣርኣዮ። ኣዳም ከኣ ደንጊዑ ወደቐ። ሽዑ ዲያብሎስ እዚ ጸላእየይ ከይተንሥኣኒ ኸሎ ኢሉ ሓደ ክንዲ ቤት ዚኣክል እምኒ ኣልዒሉ ጸዓኖ።

9. እታ እምኒ ድማ ከም ድንኳን ተተርቲራ ተዘርጊሓትሎም፡ ኣዳም ከኣ ኣብ ውሽጣ ሠለስተ መዓልትን ለይትን ቀነዮላ። ኣዳም ደንጊፁ ወደቐ፡ ክሳብ ሠለስተ ሰዓት ድማ ኣይተንሥኡን።

መግለጺ፡-እታ እምኒ ከም ድንኳን ተተርቲራ ተዘርጊሓትሉ፡ ኣዳም ከኣ ኣብ ውሽጣ ሠለስተ መዓልትን ሠለስተ ለይትን ቐነዮ። ኣዳም ኣብ መበል ሣልሳይ መዓልቲ እንተ ተንሣኡ፡ ሥጋኡ ተቈሪሱ፡ ደሙ ፈሰሱ፡ ኣዕፅምቱ ተኸሰኪሱ፡ ረኸሶ። ኣዳም ካብ ፍሬ ዕፅ ኣምጺኡ ብደሙ ለዊሱ፡ ሥርናይ ብእትመስል እብን በረድ ብትእምርተ መስቀል ንፈጣሪኡ መሥዋዕቲ ኣቕረበ፡ ኣዕረገ።

10. ድንርዕዚ ሕያው እሳት ኣብ ቅድሚ እግዚኣብሔር ዚለኣኽ መጺኡ ክሳብ መሬት ዚልሕስ ነቲ መሥዋዕቲ ምስ ኣእማኑ በልዮ።

መግለጺ፡-ድንርዕዚ ካብ እግዚኣብሔር ዚተኣዘዝ እሳት ወሪዱ ነቲ መሥዋዕቲ ምስ እምኑ በሊዑ፡ ነቲ መሬትውን ወሲኹ ለኣሶ። ጐይታ ድማ ኣብ ደመና ብርሃን ተጻዒኑ ወሪዱ “ኣዳም ኣዳም” ኢሉ ጸዊዑ፡ “እንታይ ኪንካ፤ እንታይ ረኸቡካ፤” በሎ። ኣዳም “ኣነ ዘይኮንኩ ደኣ መን ክኸውን፤ ንሱ እቲ ናይ ቅድም ጸላእያይ ዲያብሎስ፡ ቅድም ካብታ ኣይትብላዕ ዝበልካኒ በለስ ኣብሊዑ ካብ ገነት ኣውጺኡኒ፡ ካብ ክብረይ ኣዋሪዱኒ። ሕጂ ድማ ንኣኻ ክረክብ ኢላ ቀኖና ካብ ዝኣተኸዎ ነፃ ኢሉካ እዩ ኢሉ ኣውጺኡኒ፡ ሥጋይ ተቈርሰ፡ ደመይ ፈሰሰ፡ ኣዕፅምተይ ተኸሰከሰ፡ ኣነ ግፍዐይ ይረኣኻ ኢላ ደመይ መሥዋዕቲ ገይረ ኣዕረግኩልካ” በሎ።

11. እግዚኣብሔር ንኣዳም “ከምቲ ንሰኻ ብደምካ ጌርካ መሥዋዕቲ ዘዕረግካለይ ኣነ ድማ ከምኡ ንኣቦይ ብደመይ መሥዋዕቲ ከዕርግ እዩ፡ ብመስቀለይን ብሞተይን ድማ ክብጀወካ እዩ” በሎ።

12. ኣዳም ንእግዚኣብሔር “ጐይታይ እዚ ክምሕረካ እዩ እትብላኒ ዘሎኻ ክሳብ መዓስ ክትፍጽመለይ ኢኻ፤ በሎ።

13. እግዚኣብሔር ንኣዳም “ብኃሙሽተ መዓልትን ብፈረቓ መዓልትን ካብ ንል ንልካ ክውለድ ኣብ ከባቢኻ ክንፈሓኹ ምእንታካ ሕፃን ክኸውን ብመስቀለይን ብሞተይን ድማ ክብጀወካ እዩ” በሎ።

መግለጺ፡-ጐይታ ንኣዳም ብኃሙሽተ መዓልትን ፈረቓን ካብ ሰማየ ሰማያት ወሪደ፡ ካብ ንል ንልካ ተወሊደ ሥጋይ ቈሪሰ ፡ ደመይ ኣፍሰሰ ካብ ዲያብሎስ ጸላኢካ ሓራ ኣውጺኦ ካብ ሲኦል ከውፅኣካ እዩ፡ ናብ ገነት ከኣ ከእትወካ እዩ፡ ኢሉ ውሱን ቈጸራኡ ነገር።

14. ንሱ ድማ እዚ ኃሙሽተ መዓልትን ፈረቓን ዚበሎ ኃሙሽተ ሽሕን ኃሙሽተ ሚእትን ዓመት እዩ። ከመይሲ ብእግዚኣብሔር

ሐንቲ መዓልቲ እትበሃል፡ ብኣና 1000 እያ። መዝ. 89:4-5። 2
ጴጥ. 3:8። ቀሌ.

ብዛዕባ 1000 ዓመት መብርሂ

ብሰብ ሽሕ ዓመት ፡ ብእግዚአብሔር ሓደ መዓልቲ ከም ዚኾነ

ኣቐዲሙ ተገሊጹ ኣሎ። እዚ ብእግዚአብሔር ሓደ መዓልቲ፡ ብሰብ
ግና ሺሕ ዓመት ዝኾነ፡ ሊቃውንቲ ብዓመትን ብሰዓትን ብደቂቕን፡

ብሰከንድን ዝርዝሩ ከምዚ ዚስዕብ ኢሎም የብርሁን ይገልጹን።

ብእግዚአብሔር ሓደ ሰዓት 41 ዓመትን 8 ወርህን 3 መዓልትን 6

ሰዓትን 2 ደቂቕን 30 ሰከንድን ከም ዝኾነ ይገልጹ።

ኣዳም ቦቲ ዝተፈጥረሉ ዕለት ሽዑ ንሽዑ በዲሉ ነታ ዚተፈጥረላ

ዕለት ከይፈጸመ ፡ ንኪፍጽማ 70 ዓመት ኪተርፎ ኸሎ ኣብ 930

ዓመት ሞተ። እታ ዕለት እቲኣ መሊኣ እንተትኸውን ነይራ ኣዳም

ሞት ከይረኸበ ተሓዲሱ፡ ኣብ ክንዲ ግዙፍ ሥጋ ርቀት ለቢሱ፡

ከምቲ ንጐይታናን ኣምላኽናን መድኃኒናን ኢየሱስ ክርስቶስ፡

ደቀ-መዛሙርቲ ሓዋርያት እናረኣይዎ ናብ ሰማይ ዚዓረጉ፡ ከምኡ

ድማ ንኣዳም ደቁ እናረኣይዎ ካብ ዓለም ሥጋ፡ ናብ ዓለም ነፍሲ

ምስተሰጋገረ ነይሩ። እንተኾነ ግና ዲያብሎስ ጸላኢኡ 1000

ዓመት ምእንቲ ከይመልእ መጻወድያ ስሕተት ኣጸዊዱ ናብ ምድረ

ፋይድ (ምድረ ፍዳ) ከምዚወድቕ ገበሮ። ምድረ ፋይድ ማለት

“ምድረ-ሓሣርን መርገምን ድንጋጽን ራዕድን “ ማለት እዩ። ኣብ

ርእሲ ሞት ሥጋ፡ ሞት ነፍሲ ፡ ኣብ ርእሲ ርደተ መቃብር፡ ርደተ

ሲኦል ከምዚፍረዶ ገበረ። እንተኾነ ግና ዓመታት ፍርዲ ምስ

ተፈጸመ መድኃኔ ዓለም ክርስቶስ ናብቲ ናይ ቀደም ቦታኡ ምድረ

ገነት ከም ዚምለስ ገበሮ።

15. ካብ ሕጂ ንንዩው ፡ ደም ሰብ መሥዋዕቲ ኣይትግበር፡ ከመይ
መሥዋዕትኻ ኣይቅበለልካን እዩ።

16. እግዚአብሔር ንኣዳም፡ “ብናይ ኣልሕምትን ኣባጊዕን ኣጣልን
ፍረታትን ዕንባባታትን ደኣ መሥዋዕቲ ግበር’ በሎ።

17. ካልኣይ ከኣ “ብዓሣ መሥዋዕቲ ኣይትግበር፡ ከመይ ቍጽሪ ዓሣ
ብዙኅ እዩ፡ ዓሣ ምስ ኣልሕምትን ኣባጊዕን ኣጣልን ወይ ምስ
ፍረታትን ዕንባባታትን ቍጽሪ የብሉን፡ እንታይ ደኣ ንመግብኻ
ከም ሓምሊ ባሕሪ ይኹንካ” በሎ።

መግለጺ፡ካልኣይ ካብዞም ዝቐጸርኩልካ ፡ ንዓሣ ቍጽሪ ስለ ዘይብሉ፡

ንዓኻ ናይ ባሕሪ ሓምሊ ይኹንካ እምበር፡ ንኣይ መሥዋዕቲ ጌርካ
ኣይትሠውዓለይ፡ ኣይቅበለካን እዩ” በሎ። ጐይታ ኸኣ ነዚ ቐል
ኪዳን እዚ ሂብዎ ናብ ሰማየ ሰማያት ዓረገ።

18. ሽዑ ገብርኤል መልአኸ ወሪዱ፡ ንኣዳም ናብቲ ዝበዝነ በዓቲ ወሲዱ ኣእተዎ።
19. ኣዳም ንቅዱስ ገብርኤል “ኣብዚ እንታይ ክምገብ እየ፤ ኣብዚ ብዘይካ እምኒ ካልእ የልቦን። ናብ ደገ ከይወፅእ ድማ፡ እንስሳታትን ኣራዊትን ኪበኣሱኒ እዮም” በሎ።
- መግለጺ፡- ሽዑ ቅዱስ ገብርኤል ናብ ኣፍ ደገ ወፃኡ እኸይድ ኣሎኹ ኪብል ከሎ፡ ኣዳም “ጐይታይ ኣብዚ ብዘይካ በዓቲ ኻልእ የልቦን ...ናይ ምግባይ ነገርከ እንታይ ጌርካኒ፤ ትኸይድ ኣሎኻ፤” በሎ፡ ቅዱስ ገብርኤል ከኣ “ብዛዕባ ምግብኻስ ምስ ፈጣሪ ተዘራረብ እምበር ኣነ እንታይ ክብለካ፤” በሎ። ኣዳም ምስ ፈጣርየይ ደኣ ተባኢስ እንድዮ ንሰኻ ደኣ እምበር ንገረለይ” በሎ።
20. ሽዑ ቅዱስ ገብርኤል ፡ ናይ ኣዳም ብጾም ምኅዳር ርእየ ራኅራኡ፡ ናብ ሰማይ ምኻዱ ገዲፉ ናብ ገነት ከደ።
21. ቅዱስ ገብርኤል ናብ ገነት ከይዱ መጥቐፅ (ደወል) ደዊሉ ኣዕዋፍ፡ ኣንስርት፡ ተኣከቡ። ንሱ ድማ “በሉ ንጐይታኹም ኣዳም ኣብ ባዶ በዓቲ ወዲቐ፡ ጥሜት በርቲዕዎ ስለ ዘሎ፡ ካብቶም ቅድም ዚምገቦም ዚነበረ ፍሬያትን ዕንባባታትን ቀለቡ ውሰዱሉ” በሎም። “ሕጂ ነዚ እምቢ እንተኣልኩም ደኃር ደቁ ንገነት ከይኣተውዎ ኣይተርፉን እዮም እሞ ሕነ ከይፈድዩኹም ዕንቋቕሖኹም ጨቓዊትኩም ከይቀትሉልኩም፡ ኣባይትኹም ከየፍርሱልኩም እናኣውፅኡውን ምእንቲ ከይሰጉኹምሲ ውሰዱሉ” በሎም።
22. እቶም ኣዕዋፍ ገነት ነዚ ቓል ቅዱስ ገብርኤል ምስ ሰምዑ ዚበልዎን ዚሸትቶ ዕንባባን ዚነጻፎ ቈጽልን ወሲዶም ዓሠርተው ክልተ በዓቲ ኣፍ ንኣፍ መልኡሉ። (ትርጓሜ ውዲ ማር.)
23. እቶም ኣዕዋፍ ገነት፡ ንኣዳም “ኣ ጐይታና ኣብ ጊዜ ምውፃእካን ስደትካን፡ ንመግብኻ ዚኸውን፡ ፍረን ዕንባባን ቈጽልን ገነት ስለ ዘቐረብናልካ፡ ደቅኻ ኣብዚ ዚመጽእ እዋን ምእንቲ ከይገፍዑናስ ሕጂ መዘከርታ ጸሓፊልና” በልዎ።
- መግለጺ፡- እቲ 12 በዓቲ ሰፍሓቱ ሓደ ምውርዋር ቀስቲ ዚኣክል ርኅቐት ይኸውን፡ “በል ቅዱስ ገብርኤል ኣብ ዚመጽእ ደቁ ኣዳም ናብ ገነት ከይኣተዉ ኣይተርፉን እዮም ስለ ዝበለና ደቅኻ ንደቅና እንቋቕሖኡም ከይሰብርሎም ጨቓዊቶም ከይቐትልሎም እናኣውፅኡ ምእንቲ ከይሰጉዎምን ሕነ ከይፈድይዎምንሲ እዚ ኹሉ ዝገበርናልካ መዘከርታ ጸሓፊልና” በልዎ።
24. ኣዳም ድማ ነቶም ኣዕዋፍ ገነት ከምቲ ዚበልዎ መዘከርታ ኣብ እምኒ ጸሓፊሎም። ብእኡ ድማ ተመረቐ።

መግለጹ:-ድኅርዚ አዳም “አቱም ናተይ ወገን ደቀይ ዚኾንኩም፡

ናይዞም አዕዋፍን አንስርትን ደቆም ዚቐተልኩም፡ እንቋቑሖሕአም ዚሰበርኩም፡ አባይቶም ዘፍረስኩም ርጉማን ኩኑ” ኢሉ ኣብ እምነ ቐሪጹ ጽሒፉ ሃቦም። ንሳቶም ከአ ነዚ ተቐቢሎም ተባሪኾም ከዱ።

አዳም ድማ እቲ ኣብ ገነት ከሎ ቋንቋ አዕዋፍን አንስርትን ይፈልጥ ስለ ዝነበረ ንኺድ ንኺድ ኪበሃሃሉ ኸለዉ ሰሚዑ፡ ከምዚ ሎሚ ሓደ ካብ ዓዱ ዚወፅእ ሰብ ወዲ ዓዱ ኪረከብ ከሎ ከምዚናፍቐ ፡ አዳም ድማ ነቶም አዕዋፍ ገነት ስዒብዎም ናብ ገነት ከደ። ንሳቶም ከአ ብኣኸናፎም እናነፈሩ ኸዱ።

25. አዳም ከአ ካብ ዱር ናብ ዱር ፡ ካብ ዋሻ ናብ ዋሻ ፡ ካብ በረኻ ናብ በረኻ ኪኹብልል ከሎ፡ እቲ ናይ ቀደም ጸላኢኡ ዲያብሎስ ረኽቦ።

26. ዲያብሎስ ንአዳም ”አንታ ካብ ገነት ኣብ ዝወፃእካል ዕለት ልብኻ ዝጠፍአካ፡ ዘይትኸዶ የብልካን፡ ናብዚ”ኽ መን ኣምጽአካ፤ “ ኢሉ ብእምነ ርእሱ ወቐዑ ደም ኣውፂኡ ኣውደቐ። አዳም ወደቐ፡ ዲያብሎስ ከአ ቐቲለዮ እየ ኢሉ ኸደ።

27. ቅዱስ ገብርኤል ንአዳም “እግዚኣብሔር ከምዚ ኢሉካ፡ ክሳዕ ዕለት ሞትካ ኣብዚ በዓቲ እዚ ንበር። ንሔዋን ከአ ብግብሪ ፍለግ፡ ተባዘኑ ንምድሪ ድማ ምልእዎ” ዘፍጥ. 1፡28-29።

መግለጹ:-ድኅርዚ ቅዱስ ገብርኤል ፡ ንአዳም ሓላዊኡ ስለ ዝኾነ

፡ ኣተንሢኡ ዳህሲሱ ፈዊሱ ንኣኻስ ኹሉ ጊዜ እንታይ እዩ ዘዘንግዓካ፤ መግብኻ እዩ ኣምጺኣልካ ኣሎኹ። ሕጂውን ክሳዕ ጊዜ ሞትክ ኣብዚ በዓቲ እዚ ተቐመጥ። ካብኡ ኣይትውፃእ።

አዳም ከአ “” ኣ ጐይታይ፡ ፈጣርየይሲ ንኣይ ኣብ ሓደ መዓልትን ፈረቓን ክመጽእ እየ” ኢሉኒ ነይሩ። ዋላ እኳ ኣብዚ ኾይኑ እንተተዛረበኒ፡ ንሱ እቲ ናይ ቅድም ዲያብሎስዶ ኪኸውን ይኽእል፤” ኢሉ ሓተቶ። ቅዱስ ገብርኤል መሊሱ ንሱስ እቲ ፈታዊኻ እግዚኣብሔር እዩ እምበር ጸላኢኻ ዲያብሎስ ኣይኮነን” ኢሉ ገለጸሉ። እዚ ኃሙሽተ መዓልትን ፈረቓን ዚበሎ 5,500 ዘመን እዩ። እዚ ክትፈልጦ ድማ “ካብ ንል ንልካ ክውለድ እየ” ቀሌምንጦስ ኢሉካ እዩ። እስከ ሎሚ ንልዶ ወለድካ፡ ካብየነይተን ይውለድ ይመስለካ፤ እንተኾነ እግዚኣብሔር ይቕሬታኡን ምሕረቱን ብዘይ ጊዜ ስለ ዘይከውን ኣጅኻ” በሎ።

ክፍሊ ሾብዓተ (7)

1. ምሕረት እግዚአብሔር አብ ጊዜኡ እዩ። ኦ ጎይታ ምሕረትካ ብዙኅ ከሎ መሓረኒ። መዝ. 68:13-14።
2. አዳም ናብ በዓቱ አትዩ ቡቲ አዕዋፍን እንስርትን ዘምጽኡሉ ፍረን፡ ዕንባባን፡ ቈጽልን ገነት ገይሩ መርዓ ገበረ። ንሑዋን ከኣ ገዝሚ ሕጼኣ “ወርቂ፡ ከርቤ፡ ዕጣን” ሃባ።

መግለጺ፡- አዳም ካብ ቅዱስ ገብርኤል ተፋንዩ ናብ በዓቱ አተወ ቅዱስ ገብርኤል መልኣኽ ወርቂ፡ ከርቤ፡ ስኒን (ዕጣን) ሂብዎ ስለ ዝነበረ ነዚ፡ ንሑዋን ገዝሚ ሃባ።

3. ድኅር’ዚ አዳም ንሑዋን ብሥጋ ተራኽባ እሞ ጠነሰት፡ ንቃየልን ሉድን ድማ ወለደቶም። ዘፍ. 4:1-3።
4. ካልኣይ ከኣ አዳም ንሑዋን ብሥጋ ተራኽባ እሞ ጠነሰት፡ ንኣቤልን አቅሌማን ድማ ወለደቶም።
5. አዳም ደቁ ተወለዶም ምስ ጎበዙ፡ ኣካለ መጠን’ውን ምስ በጽሑ ትውልዲ ዘረኃኃቕ መሲልዎ፡ እታ ምስ ኣቤል ዚተወልደት አቅሌማ ንቃኤል፡ እታ ምስ ቃየል ዚተወልደት ሉድ ከኣ ንኣቤል የእቱ ኢሉ ብሥርዓት ሕጊ ኣዘዘም።
6. እቲ ምኽንያታት ጽልኢ ቃየል ምስ ኣቤል ከኣ እዚ እዩ። ምኽንያቱ አዳም ንደቁ ኣቤል ንሉድ፡ ቃየል ድማ ንአቅሌማ የውስባ ስለ ዝበሎም እዩ፡ ሽዑ ቃየል “እግዚአብሔርሲ ነዚ ኣይገብርን እዩ፡ እታ ጽብቕቲይ ንካልእ ክህብ፡ ኣነ ኸኣ እታ ናይ ካልእ ክፍእቲ ክወስድ” በለ።

መግለጺ፡- ድኅር’ዚ ኣብ መንኅ ኣቤልን ቃየልን ጽልኢ፡ ቂም ተላዕለ፡ እቲ ጽልኢ እንታይ እዩ ነይሩ፤ እንተበሉ እታ ምስ ኣቤል ዚተወልደት አቅሌማ መልክዓ ክፍእቲ ነበረት። እታ ምስ ቃየል ዚተወልደት ሉድ ግና መልክዓ ጽብቕቲ ቆንጆ እያ፡ ንሑዋን ኣዲኣ ትመስል ነበረት። አዳም ትውልዲ ዘረኃኃቕ መሲልዎ ከምዚ ኢሉ እንተኣዘዘ፡ ቃየል ድማ ነዚ ኸምዚ ዝበለ ነገርሲ ኣሽምባይዶ ንስኽስ እግዚአብሔር እኳ ኣይገብርን እዩ። እታ ናተይ ጽብቕቲ ንሰብ ሂብ፡ ናይ ካልእ ክፍእቲ መልክዕዶ ንኣይ ክወስድ ኮይነ” ኢሉ ጸብኢ፡ ቂም፡ በቐል፡ ኣልዓለ።

7. አዳም ንደቁ “ኣብ ጎቦ ኬድኩም መሥዋዕቲ ሠውዑ እሞ፡ እቲ እግዚአብሔር ዚተቐበለሉ ንሉድ ይመርዓ” በሎም።
8. እግዚአብሔር ናብ መሥዋዕቲ ኣቤል ጠመተ፡ መሥዋዕቲ ድማ ተቐበለሉ። ዘፍ. 4:4-5።

9. አቤል ድማ ነገር መሥዋዕቱ ባህ እናበሎ ንሉድ ንምርኣይ ቀቅድሚኦም እናጐየየ ኸደ።
10. ሽዑ ሰይጣን ንቃየል ኣብ መንገዲ ረኺቡ “ኦ ኃያል ጐበዝ፡ ብዘይካ ፍሥሓ ንሂ ዘይግብኣካ ዋላ ሓንቲ ሰዓት ትኹን” በሎ። ዘፍ. 4:5-6።

መግለጺ:-ቃኤል ድማ ኣነ ደይ ጐሃኹ ደኣ መን ኪጐሂ፡ ኣቦይ ኣዳልዩኒ ፡ ኃወይ ኃይሉኒ፡ እግዚኣብሔር ከኣ ተወሲኸዎ፡ እታ ናተይ ጽብቕቲ ፡ ንሰብ ሂቡ፡ ናይ ሰብ ክፍእቲ ንኣይ ሂቡ በዚ እጐሂ ኣሎኹ” በሎ።

11. ዲያብሎስ ንቃየል “እዚ ከምዚ ዝበለ ነገር፡ መን ይገብር፤ እቲ ኣብቲ ካብ ገነት ዚወፅኦል ዕለት ልቡ ዚጠፍኦ፡ ኣብ ጥራሑ በዓቲ ከም ግሔ እናኣስካሕክሐ ዓሠርተ ዚዛረብ ኣቦኻ ድዩ፤ ወይስ ካልእ ኣቦ ኣሎኻ፤” በሎ። ቃየል ድማ “እወ ንሱ እዩ፡ ካልእ ኣቦ የብለይን” በሎ።
12. ዲያብሎስ ከኣ ንቃየል “ምኽረይ ስማዕ፡ ፈቓደይ ፈጽም፡ ኢደይ ብኢድካ ጸፊዕካ (ወቂዕካ) መሓለለይ እምበር፡ ብእኡ በዚ ዚፈትዎ ሞት ወዱ ቀላይ ንብዓት ገይረ እንተዘይኣርእየካ ዓርከይ ኣይትበለኒ፡ ኣይ ኣነን እዩ” በሎ።
13. ናብ ሰማይ እንተደየብካ፡ ናብ ምድሪውን እንተወረድካ ፡ ካብዚ ዝኃይሽ ምኽሪ ኣይትረክብን ኢኻ፡ ንኸልቲኣን ድማ ክተእትወን ኢኻ” በሎ።

መግለጺ:-ንቃየን ምኽሩን ፍቓዱን ኪፍጽም ፡ ኢዱ ብኢዱ ጠቐዑ መሓለሉ፡ ኪምሕለሉ ኸሎ ድማ “እንካ እዛ እምኒ እዚኣ ጒዝካ ኬድካ ናብ ኣቤል ኃውኻ ብጻሕ ደኒኑ ማይ ኪሰቲ ኸሎ ክትረኽቦ ኢኻ። ሽዑ በዚ እምኒ እዚ ጐንዲ እዘኑ ሃሪምካ ደርብዮ። እንተሞይቱልካ ድማ ንኸልቲኣን ትምርዓወን፡ ከምዚ ዚበለ ምኽሪ ፡ ናብ ሰማይ እንተወፃእኻ ናብ ምድሪ እንተወሪድካ ኣይትረክብን ኢኻ” በሎ።

14. ቃየል ነዚ ምስ ሰምዐ ፡ ካብ ኢድ ሰይጣን እምኒ ኣልዒሉ ጐየዩ፡ ንኣቤል ተንበርኪኹ ማይ ኪሰቲ ኸሎ ረኺቡ ፡ ሽዑ ኣብ ማእከል ክሣዱን ሠር እዘኑን ዘበጦ እዋ ጸድቕ ኣቤል ከኣ ብኢድ ቃየል ኃወ ሞተ። ዘፍ. 4:8-9።
15. ሽዑ ቃየል ናብ ሔዋን ኣዲኡ ኸደ። ኣዲኡ ድማ “ኣቤል ኃውኻ ደኣ ናበይ እዩ ኸይዱ፤” በለቶ። ንሱ ንኣዲኡ “ኣነዶ ሓላዊ ኣቤል እዩ” በላ። “በትረይ ደኣ ሃብኒ” በላ።
16. ሔዋን ድማ ከይዳ ንኣዳም ሰብኢያ ነገረቶ፡ ማለት “ቃየል መጺኡስ

አቤል ተረፉ” ኢላ ነገረቶ።

17. አዳም ንቃየል “ቃየል ወደይ፡ እንቋፅ ደኃን አቶኻ፡ አቤል ኃውኻ ደኣ ናበይ እዩ ኸይዱ፤” በሎ።
 18. ቃየል፡ ንአዳም “ንታ ዘሕጸኻሉ ሉድ፡ ፍሬያትን ዕንባባታትን ንኸእክብ ናብ በረኻ ከይዱ እዩ ይመስለኒ” በሎ። አዳም ድማ ካብ እንስሳታትን አራዊትን ይፈርህ ነይሩ እዩ እሞ፡ “አንታ ኸፉእ አበይ ገዲፍካዮ መጸእካ ትኸውን፤” ኢሉ ጨርሐሉ። ዘፍ. 4፡9-10።
 19. ቃየል ንአዳም “ኣ እኩይ አቦ፡ መዳለዊ፡ ኣነ ንአቤል ዋላ ኣርፎ እንተተጓተቶ፡ አሞራ እንተመንጠሎ ሓላዊኡ ድየ፤ “ ኢሉ አውጺኡ አውራዱ ረኣዮ፡ ልዕል፡ ትሕት ኣቢሉ ተዛረበ። ዘፍ. 4፡9-10።
 20. አዳም ካብታ ዝኸዳ ዝነበረት መንገዲ ብድኅሪኣ ማይ ነበረት እሞ፡ ዘይሩ እንተረኣዮ ደም ተዘዊሓ ረኣዮ። አዳም ኣቤል ወዱ ከም ዝሞተ ፈሊጡ ዓው ኢሉ ብቻሉ አእወየ።
 21. ሸዑ አዳም ምስ ሰበይቱ ሔዋን ከደ፡ ንአቤል ከኣ ብገጹ ተደፊኡ ብግዱፉ ረኸቡ ከሣዱ ሓቂፎ፡ አዳም ንአቤል “አንታ ወደይ መን ቀተለካ፤” በሎ።
 22. እታ በድኒ ኣቤል ድማ “ቃየል ኃወይ እዩ ቐቲሉኒ” ኢላ ተዛረበት። ዘፍ. 4፡9-11።
- መግለጺ፡- በድኒ ኣቤል ከም ዚጠርዐት (ዚተዛረበት) ሓዋርያ ቅዱስ ጳውሎስ ከምዚ ኢሉ ጽሒፉ ኣሎ። “ዕብ 11፡4 ኩፋ. 5፡ ሂኖ. 19፡17 ። ስንክሳር 2 ጥር)።
23. ብዛዕባኡ ጳድቕ ከም ዝኾነ ምስክር ኮኖ። ብምቕባል መሥዋዕቱ ምስክሩ እግዚኣብሔር እዩ። ብዛዕባኡ ድማ ሞይቱ ኸሎ ተዛረበ። ብመሥዋዕቱ ከሳዕ ሎሚ ይዛረብ። ዕብ. 11፡4-5።
 24. አዳም ከኣ እንስሳታትን አራዊትን ዚተጻልእዎ መሲልዎ ይራገም ነበረ እሞ፡ መርገሙ ኣቋረጸ።
 25. አዳም ንሔዋን “ኣ ሔዋን ካብታ ዕንፀይቲ ዘኹለስከኒ ኣእዳውኪ ይቈረጽ፡ ድኅርዚ አዳም ምስ ሔዋን ሰበይቱ ከም መን እየኸ፡ ንደቀይ ኣብ ክንዲ ርስቲ ዘውርሶም፡ ንውሉድ ወለዶ ሞት አውረስኩ፡ ንዘለዓለም ዘይውዳእ መከራ ረኸበኒ” እናበለ ኪበክን ኪጭነቕን ጀመረ።
 26. አዳም “ኣ ማኅበር መላእኽቲ ሰማይን እቶም ምሳኻትኩም ዝነበርኩ ፍጥረታት ምድሪ፡ ተፈጠረ ከም ዘይተፈጠርኩ ስለ ዝኾንኩ ምእንቲ እግዚኣብሔር ኢልኩም ንአቤል ኃውኹም ንዑ ብኸዩሉ” በለ።
 27. ድኅርዚ ተስዓን ትሸዓተን ነገድ መላእኽቲ፡ ወሪዶም ንአዳም

አክሲማሮስ

ነፍሲ አቤል ወድኻ ናብ ገነት ኣትያ ንዕፀ ሕይወት ተሳለማ።
ብእግዚአብሔር ከም ዚተፈትዋ ኣብ ኢየሩሳሌም ሰማያዊት ከኣ
ኣዕረፈት” በልዎ።

28. ኣዳም ነዚ ቃል እዚ ምስ ሰምዐ ተናዚዙ ንኣቤል ወዱ ቐበሮ።
29. ቃየል ካብ ገጽ ኣቦኡ ሃደመ፡ ካልኣይ ከኣ ኣይተራእየን። ኣብዚ
ዓለም እዝን ኣብቲ ዝመጽእ ዘሎ ዓለምን ከኣ ርጉምን ውጉዝን
ኮነ። ዘፍ. 4:11-13።
30. ሽዑ እግዚአብሔር ንቃየል ረገሞ። እንታይ ኢሉ ረጊምዎ፤
እንተበሉ፡ “ኣካልካ ይርዓድ፡ ኢደ እግርካ ይንቀጥቀጥ፡ ንኹሎም
ከምዚ ናትካ ንዚሠርሑ ዘበሉ እዚ ናትካ መርገም ይብጽሓዮም።
ዘፍ. 4:11-13።
31. ሎሚውን ከምኡ ኣብ ልዕሊ ሰብ ክፉእ ዚገብር፡ ብሓሜት ይኹን
ብቕትለት፡ ኔው ነጀው ደኣ የዕነኒ እምበር ድሌቱ ኣይከፍጽምን
እዩ።
32. ድኅር’ዚ ኣዳም ኣብ ኃዘን ተመክሮ ሹብዓተ ዓመት ሰብእነቱ
ተቐመጠ። ኩፋ. 5:12-13።

ክፍሊ ሸሞንተ (8)

1. ድኅር’ዚ ኣዳም ንሔዋን ሰበይቱ ብሥጋ ተራኸባ፡ ጠኒሳ ሴት
ዚበሃል ውላድ ንኣቤል ኣምሲላ ምስ ማንታኡ ወለደት። ዘፍ.
4:25-26
2. ድኅር’ዚ ደቂ ኣዳም እናተባዝኑ ኸዱ። ኣዳም ንሴት ወለዶ፡ ሴት
ንሄኖስ ወለዶ፡ ሄኖስ ንቃይናን ፡ ቃይናን ንመላልኤል፡ መላልኤል
ንያሬድ፡ ያሬድ ንሄኖክ፡ ሄኖክ ንማቴሳላ፡ ፡ ማቴሳላ ንላሚህ፡ ላሚህ፡
ንኖኅ ወለዶ፡ ኣብዚ ዘመን ኖኅ ድማ ማይ ኣይኒ ወረደ፡ ዝናም
ኾነ። ዘፍ. 5:1-32።
3. ወለዶ ክሳብ እዚ 10 ኾነ፡ ዘመኑ ኸኣ 2242 ዘመን ኮነ።
4. ድኅሪ ማይ ኣይኅ ኖኅ ንሴም ወለዶ፡ ሴም ንኦርፋክሳድ፡
ኦርፋክሳድ ንቃይናን፡ ቃይናን ንሳላ፡ ሳላ ንኤቦር፡ ኤቦር ንፋሌቕ፡
ፋሌቕ ንራግው፡ ራግው ንሴሩህ፡ ሴሩህ ንናኮር፡ ናኮር ንታራ፡ ታራ
ንኣብርሃም ወለደ። ዘፍ. 11:10-28።
5. እንሆ ድማ ኣብ ዘመን ኣብርሃም እናሓረሱ ምብላዕን ኣብ ሸሞንተ
መዓልቲ ግዝረት ተዋህበ። ቅድሚ ኣብርሃም ዚነበሩ ኣቦታት
ከመይ ኢሎም ይነበሩ ነበሩ፤ እንተበሉ እናዘርኡን እናበቓለሎምን
እናበሰለሎም ይበልዑ ነበሩ። ኣብ ጊዜ ኣብርሃም ግና እናዘርኡ

እንተገደፍዎ አዕዋፍ መጸሐም እናአረዩ ይበልዑሎም ነበሩ።

መግለጺ:- አብርሃም ናብ እግዚአብሔር ጸለየ፡ አብዚ ጊዜ እዚ መልአኽ ወሪዱ አብዑርን ማሕረስን ከርፈስን አተኻኸሉ ሂብዎ ፡ ሓደ ጊዜ እናአልበስኩም ግደፍዎ በሎም። ንሳቶም ድማ ሓደ ጊዜ አብ አፉ እናዘርኡን እናበቂለሎምን ይነብሩ ነበሩ። ደኃር ግና ኃጢአት በዝነት፡ ምድሪ ጸንዐት፡ ሾብዓተ ጊዜ ፡ ሸሞንተ ጊዜ ክትሕረስ ጀመረት።

ናይ ግዝረት ነገርከ ከመይ እዩ እንተበሉ “አሥምር በቅድሚኩ” በሎ። እዚ ማለት አብ ሸሞንተ መዓልቲ ግዘሮ ኪብል እዩ። ዘፍ. 17:11-13። እዚ ድማ አምሳል ጥምቀተ-ክርስትና እዩ። ተባዕታይ አብ 40 መዓልቲ ፡ አንስታይ ከአ አብ 80 መዓልቲ ፡ እንተዘይተጠሚኛም ክርስቲያን አይበሃሉን እዮም። አቦን አደን ንኻህናት ከይነገሩ መዓልቲ እንተ አኅሊፎም፡ ካብ ምእመናንተፈልዮም 3 ዓመት ይጹሙ። ወይ ድማ እቶም ካህናት አቦን አደን ነጊሮምዎም ኬብቅዑ አይነጠምቅን ኢሎም እንተአኅሊፎም 3 ዓመት ይጹሙ።

6. ዘመኑ ክሳብ እዚ 3328 ኮነ፡ ዘመኑ ኾነ ትውልዱ ድማ 21 ኮነ።

7. አብርሃም ንይስሓቅ ወለደ፡ ይስሓቅ ንያዕቆብ ወለደ፡ ያዕቆብ ንይሁዳ ወለደ፡ ይሁዳ ንፋሬስ ወለደ፡ ፋሬስ ንኤስሮም ወለደ፡ ኤስሮም ንአራም ወለደ፡ አራም ንአሚናዳብ ወለደ፡ አሚናዳብ ንነአሶን ወለደ። ማቴ. 1:2-5።

8. ክሳብ እዚ ዘመነ አበው እዩ፡ ዘአመነ መሳፍንት ካብ ሙሴ ተጀመረ። እንሆ አብዚ ዘመነ አበው ተፈጸመ። ዘመነ መሳፍንቲ ተጀመረ። ክሳብ እዚ ዘመኑ 3753 ኮነ።

9. ነአሶን ንሰልሞን ወለደ፡ ሰልሞን ንቡኤዝ ወለደ፡ ቡኤዝ ንኢዮቤድ ወለደ፡ ኢዮቤድ ንዕሤይ ወለደ፡ ዕሤይ ንዳዊት ወለደ።

10. ክሳብ እዚ ዘመን መሳፍንቲ እዩ። መንግሥቲ ቤት እስራኤል ብዳዊት ተጀመረ። ሊቀ ካህናትነት ብሳሙኤል ተጀመረ፡ እንሆ ዘመን መሳፍንቲ ተፈጸመ። መንግሥቲ ቤት ይሁዳ ብዳዊት ተጀመረ፡ ሊቀ ካህናት ብሳሙኤል ትውልዱ ክሳብ እዚ 34 ኮነ። ዘመኑ 4456 ኮነ።

11. ዳዊት ንሰሎሞን ወለደ፡ ሰሎሞን ንሮብዓም ወለደ፡ ሮብዓም ንአብያ ወለደ፡ አብያ ንአሳፍ ወለደ፡ አሳፍ ንኢዮሳፍጥ ወለደ፡ ኢዮሳፍጥ ንኢዮራም ወለደ፡ ኢዮራም ንዦዝያን ወለደ፡ ዦዝያን ንኢዮአታም ወለደ፡ ኢዮአታም ንአካዝ ወለደ፡ አካዝ ንሕዝቅያስ ወለደ፡ ሕዝቅያስ ንምናሴ ወለደ፡ ምሳኔ ንአሞጽ ወለደ፡ አሞጽ ንኢዮሲያስ ወለደ፡ ኢዮሲያስ ንኢዮአቄም ወለደ፡ ኢዮአቄም

አክሲማሮስ

ንኢኮንያን ወለዶ። ማቴ. 1:7-12።

12. ኣብዚ ዘመን ኢኮንያን ምርኮ (ዒዋዌ) ኾነ። እስራኤል ተማሪኹም ናብ ባቢሎን ወረዱ። መንግሥቲ እስራኤል ተፈጺማ ናብ መንግሥቲ ባቢሎን ፈለሰት። ትውልዲ 51 ኮነ። ዘመኑ 4916 ዓመት ኾነ።
13. ኢኮንያን ንሰላትያል ወለዶ። ሰላትያል ንዘሩባቤል ወለዶ። ማቴ. 1:12-13።
14. ኣብዚ ዘመን መንግሥቲ ዘሩባቤል ጊዜ እስራኤል ካብ ዚማረኹ ኣብ 70 ዓመቶም፡ ክህነት ምስ መንግሥቲ ኒዞም ናብ ኢየሩሳሌም ሃገሮም ተመልሱ። ሊቀ ካህናት ብሆሴዕ(ዮሴዕ) ተጀመረ፡ መንግሥቲ ከኣ ብዘሩባቤል። ትውልዲ ክሳብ እዚ 54 ኮነ። ዘመኑ 4987 ዓመት ኾነ።
15. ዘሩባቤል ንኣብድዩ ወለዶ። ኣብድዩ ንኣዛር ወለዶ። ኣዛር ንኤልያቄም ወለዶ። ኤልያቄም ንሳዶቅ ወለዶ። ሳዶቅ ንኣኪም ወለዶ። ኣኪም ንኤልዩድ ወለዶ። ኤልዩድ ንኣልኣዛር ወለዶ። ማቴ. 1:12-16።
16. ኣልኣዛር ንቅስራ ወለዶ። ቅስራ ንኢያቄም ወለዶ። ኢያቄም ንእግዝእትነ ማርያም ወለዳ። እግዝእትነ ማርያም ንጐይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ንምዝካሩ ሰግደት ይግባእ ወለደት።
17. ኣልኣዛር ንማታን ወለዶ። ማታን ንያዕቆብ ወለዶ። ያዕቆብ ንዮሴፍ ወለዶ። ንሱ ድማ ሓላዊ እግዝእትነ ማርያም ፡ ዮሴፍ ንያዕቆብ ኤጲስ ቆጶስ ኢየሩሳሌም ወለዶ። ማቴ. 1:16-17።
18. ትውልዲ ክሳብ እዚ 66 እዩ። ዘመኑ ኸኣ 5500 እዩ። ክሳብ እዚ ዘሎ ዓመተ ፍዳ ዓመተ ኩነኔ ይበሃል።
19. መጽሓፍ ቅዱስ ኤጲፋንዮስ ካልኣይ ሙሴ ኣብዚ ተፈጸመ። ካልኣይ ሙሴ ምባሉ ንኦሪት ንሱ ድማ ንመጽሓፍ አክሲማሮስ ስለ ዚጸሓፈ እዩ።

መዛዘሚ

ክሳብ እዚ ናይ ዕለት ዓርቢ ሥነ ፍጥረት እዩ። ዓርብ ማለት ሽዱሽተ ማለት እዩ። ዓርቢ ንፍጥረት ሻድሻይ ፡ ንቕመር ራብዓይ ፡ ንፀሓይ ሣልሳይ ማለት እዩ። ሽዱሽተ መዓልቲ ፡ 22 ፍጥረት እዚ እዩ። እዚ ኣብዩናይ መዓልቲ ተፈጸመ እንተተባህለ ሚያዝያ 4 እዩ። ናይ ሽዱሽተ መዓልቲ ሥነ ፍጥረት ካብ ብዙኅ ብውሑድ ካብ ምሉእ ብኸፊል ኣብዚ ተፈጸመ።

አለዓዲሉ ዘጀመረኒ አጀሚሩ ዘፈጸመኒ መድኃኔ ዓለም ክርስቶስ
ይኸበር ይመስገን።

መወከሲ መጽሐፍ

- ❖ መጽሐፈ አክሲማሮስ ወረቆት ካብ ኢንተርነት ግእዝ-አምሓርኛ
- ❖ መጽሐፈ አክሲማሮስ ብራና ግእዝ 1985 ዓ.ም.ግ.
- ❖ መጽሐፈ ሥነ ፍጥረት ዘሰብዓቱ ዕለታት መልአክ ገነት ሞገስ ዕቁበጊዮርጊስ (አማርኛ) 1957ዓ.ም.ግ.
- ❖ መጽሐፈ ቀሌምንጦስ ግእዝ-አምሓርኛ
- ❖ መጽሐፈ ሰዋሰው ወግስ መዝገበ ቃላት ሐዲስ (ኪዳነ ወልድ ክፍሌ 1948 ዓ.ም.ግ.)
- ❖ ዘመናዊ መዝገበ ቋላት ተክእ ተስፋይ ታኅሳስ 2011 አስመራ
- ❖ መዝገበ ሃይማኖት ብድብረ ቢዘን ቤት ማሕተም ኮከበ ጽባሕ ማኅበረ ሓዋርያት አስመራ
- ❖ ግብረ ሕማማት.
- ❖ ቀሊምንጦስ ብገብረ ዮሐንስ ገብረማርያም 2000ዓ.ም.ግ.
- ❖ ግብረ ሕማማት.